

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

30'uncu Toplantı
24 Şubat 2020 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/2633) Komisyona getirilme şekli ve görüşülme usulleri hakkında görüşme

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.-Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633)

IV.- AÇIKLAMALAR

1.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, teklifin tümü üzerindeki eleştirilere cevap verilmesi ve maddelere geçilmeden sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

30'uncu Toplantı
24 Şubat 2020 Pazartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 12.08'de açılarak üç oturum yaptı.

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/2633), Komisyona getirilme şekli ve görüşülme usulleri hakkında görüşme yapıldı.

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/2633) tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak maddelerinin görüşmelerine başlandı.

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, teklifin tümü üzerindeki eleştirilere cevap verilmesi ve maddelere geçilmeden sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin alınması gerektiğine ilişkin açıklama yaptı.

24 Şubat 2020 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.08

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Mersin)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, teklif sahibi Sayın Ök ve arkadaşları, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, Değerli Bakan Yardımcılarımız, basınımızın çok değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 30’uncu Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde (2/2633) esas sayılı, Denizli Milletvekili Sayın Ök ile 46 milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulle ilgili söz alabilir miyim?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin (2/2633) Komisyona getirilme şekli ve görüşülme usulleri hakkında görüşme

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli basın mensupları, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, gerçekten artık utanarak söz alıyorum, bundan önceki bütün tekliflerde usulle ilgili aldığım söz sırasında söylediklerim burada da geçerlidir. Ama hakikaten utanarak söz alıyorum.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; ölçülemeyen herhangi bir konuyu yönetmek mümkün değildir. Hiçbir şekilde rakam gelmiyor, afaki bir şekilde hazırlıyoruz bunları. Şu teklifin içerisinde 2 tane uzatma maddesi var. Daha önce buraya geldi, konuştuk, itirazlarımızı yaptık; şimdi ikinci defa uzatıyoruz, 2 uzatma maddesi var. Geçenlerde burada görüşüldü, itiraz ettiğimiz değerli konut vergisi... Biz burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmeler yaparken gece yarısı Genel Kurulda düzeltildi. Nasıl düzeltildi ben de bilmiyorum tabii, sonradan devreye girdik, bizim haberimiz olmadı. Bütün bunlarla ilgili olarak, burası teknik bir komiteyse, Komisyonsa, iyi niyetle gereğini yapmaya çalışıyorsak, bu kanun tekliflerinin buraya doğru dürüst gelmesi lazım ve burada maalesef, görüyorsunuz, yeni, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi döneminde hiçbir şekilde yürütmeye muhatap olamıyoruz, en fazla, Bakan Yardımcıları geliyor -Bakanlar gelse de fark etmez- onların da yürütme erkiyle ilgili olarak siyasi iradeleri yok, siyasi iradesi olmayan kişiye de siyasi eleştiri yapamıyoruz. Hiç olmazsa teknik yönden kanunları doğru dürüst çıkaralım. Getirdikleri yanlışlıkları bürokrasiye söylememizin bir anlamı yok ya da kendi arkadaşlarımızın getirdiği teklifleri “Bunlar yanlıştır.” diye siyaseten eleştirmemizin bir anlamı yok. Yürütme yok karşımızda, yürütme erki yok, sorumluları yok, siyaseten bu işin sorumluları yok; kendi kendimize konuşuyoruz. Hiç olmazsa, rakamlar doğru gelsin, ölçülebilir, rakamlı bir görüşme olsun, yanlış yapmayalım.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hakikaten üzülererek söz aldım usulle ilgili olarak.

Teşekkür ediyorum anlayışınız için.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Ök, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, dün Van Başkale’de bir deprem meydana geldi ve 9 vatandaşımız hayatını kaybetti; Allah’tan rahmet diliyorum, yakınlarına da başsağlığı diliyorum. Ama böyle şartlarda meclislerin görevi yani milletlerin meclislerinin görevi yalnızca başsağlığı dilemek veya ailelerine sabır dilemek değildir. Biz hep bunu yapıyoruz, olaylar oluyor, vatandaşlarımız ölüyor; biz başsağlığı diliyoruz yalnızca. Böyle durumlarda, deprem ülkesi olan Türkiye’de bu meseleyi Meclisin gündemine taşımaktır esas olan yani bir seferberlik yaratarak “Nasıl, vatandaşlarımızın depremlerde ölmeyeceği -tıpkı Japonya’da olduğu gibi- bir Türkiye yaratabiliriz?” bunu tartışmaktır, Meclisin öncelikli gündemi bu olmalı. Elâzığ depremi oldu “Gelin bunu konuşalım.” dedik, kimse oralı olmadı; işte, efendim, bankacıların dertleri varmış, bilmem neymiş, şuymuş buymuş, bunları konuştuk. Van Başkale’de bir deprem oldu, vatandaşlarımızı kaybettik. Bu sabah Manisa sallandı, bakın, bir hafta on gündür -değil mi Uğur Bey- Manisa sallanıyor, vatandaşlarımız parklarda, arabalarında yatıyor, bunu biliyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hiç durmuyor zaten bir aydır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İstanbul depreminin eli kulağında; düşünün, İstanbul’da küçücük bir deprem oldu binlerce bina yaşanamaz hâle geldi. Böyle bir durumda bir meclisin gündemi deprem olmalı veya işsizlik konusunda, ekonomik kriz konusunda vatandaşlarımızın sorunları var. Burada torbada da görüyorum yine, ekonomik meselelerle ilgili konular var ama Sayın Başkan, genelde hep işverenlerin sorununu görüşen bir Meclis durumundayız, hep işverenlerin yani patronların sorununu görüşen bir Meclis durumundayız. Elbette ülkede patronların da sorunları var, bu yadsınamaz ama vatandaşlarımızın ezici çoğunluğu patron değil, işçi ya da işsiz. Şimdi, bu torbada işçilerin sorununu çözen herhangi bir madde yok Sayın Başkan, ilgilenen herhangi bir madde de yok, işçilerin sorunu çözen herhangi bir şey yok; tam tersine Sayın Başkan, incelediniz, eminim ama işsizlerin fonundan patronlara para akıtan bir madde var. Şimdi “Böyle şeyler de olabilir.” diyeceksiniz ama bunu en azından vicdanen dengeleyecek, insanlarımızın intihar ettiği günlerde vicdanen dengeleyebilecek maddelerin de olması lazım.

Bu noktada size şunu soruyorum Sayın Başkan: Şimdi, AK PARTİ’li arkadaşlarımız “Bizler bürokratlarla görüşüyoruz, bürokratlar bize sunum yapıyorlar. Geliyorlar, yürütme bize taleplerini iletiyor. Biz de bunun üzerine bu 80 arkadaş imza atıyoruz ‘Milletin talepleri bunlardır.’ diyoruz.” diyorlar. Sayın Ök ve sanıyorum 80 arkadaş imza atmışlar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 46.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geçen torbada daha fazlaydı, 46 arkadaş.

Şimdi, Sayın Başkan, AK PARTİ’liler bu ülkedeki vatandaşlarımızın vekilleri de bizler neleriyiz? Bizler KPSS’yle mi geldik buraya? Hayır, bizler de vatandaşın oyuyla geldik. Şimdi, bürokratların talepleri olabilir, yürütmenin talepleri olabilir. AK PARTİ’li vekiller ile bürokratlar nerede buluşuyorlar?

Milletin Meclisinde mi buluşuyorlar, AK PARTİ Genel Merkezinde mi buluşuyorlar, yoksa başka bir yerde mi buluşuyorlar? Niye onlarla buluşuyorlar, niye bizlerle buluşmuyorlar? Niye taleplerini bize aktarmıyorlar da şunun hazırlanma sürecine katkı sunsak veya...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Buluştuk ya beraber.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, bu önemli ama bakın, bütün torbalar böyle hazırlanıyor. AK PARTİ’li vekillerle buluşuluyor bir yerlerde, nerede olduğunu bilmiyoruz, size soruyorum: Nerede buluşuluyor? Bu benim sorumdur, açıkça söyleyeyim. O buluşma yerini biz de öğrenelim de Sayın Başkan, biz de icabet edelim oraya.

Sayın Ök, siz nerede buluştunuz? Bize niye haber vermediniz? Bize de haber verin, biz de bu buluşmaya katılalım ve milletin sorunlarını beraber çözelim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Komisyon Başkanı çağırmadı mı?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, lütfen, tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu konuda, bakın, katkı sunmak istiyoruz. Millet talepleri size ulaşmıyor olabilir, saraya ulaşmıyor olabilir ama bize ulaşıyor; “Açız.” diyorlar, “İşsiziz.” diyorlar, “Deprem; güvensiz evlerde yaşıyoruz.” diyorlar. Bu anlamda bu buluşmaları birlikte sağlayalım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, eleştirimiz baki. Daha on beş gün önce sizden rica ettik, “Sayın Başkan, lütfen bu son olsun. Etki analizi olmayan bir torba bir daha gelirse size, lütfen geri çevirin.” dedik, siz de kafa salladınız. Ben bunu bir olur olarak almıştım ama daha on beş gün sonra Sayın Ök etki analizi olmayan bir torbayı size getirdi, Başkanlığa bıraktı ve bunu anında gündeme aldınız. Şöyle bir sıkıntımız var Sayın Başkan: “Yeni sistemde yürütme-yasama-yargı ayrı olacak.” dediniz değil mi, “Daha etkin bir Meclis olacak.” dediniz, vatandaşın böyle oy aldınız. Ancak bakın, geçen dönem Sayın Elitaş bütün yürütmeden yani saraydan torbaları alıp getiriyordu, bu sefer de Sayın Muş bu görevi yapıyor, saraydan torbaları alıp getiriyor buraya ve Meclisin gündemini o oluşturuyor, Sayın Muş oluşturuyor. Meclisin gündemini neden biz oluşturamıyoruz, neden milletin vekilleri oluşturamıyor?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bu konuda size açıkça soruyorum: Hep beraber oluştursak bu milletin Meclisinin gündemini...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şu ana kadar konuştuğunuzun hiçbirinin etki analiziyle, usulle alakası yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok alakası var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ama ben yine sabırla sizi dinliyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok alakası var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Varsa söyleyin, ne söyleyecekseniz söyleyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, çok alakası var çünkü tam da bu torbaların hazırlık sürecini anlatıyorum Sayın Başkan. Eğer “Bunlar yanlış.” diyorsanız, buyurun, söyleyin. Bu torbalar böyle hazırlanıyor; saraydan torba alınıp getiriliyor Sayın Muş tarafından, vekillerimiz imzalıyor, bir yerlerde buluşuluyor, bilgi, brifing veriliyor ama...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizinle buluşulmuyor mu Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bizimle buluşulmuyor, bizim katkımız alınmıyor. Bu anlamda bu buluşmaları birlikte yapıp milletin hayrına yasalar çıkaralım derim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Diğer mesele, Sayın Başkan, yasama kalitesi. Ahilik Fonunu bu Meclisin bu Komisyonu görüştü üç yıl önce bu günlerde, değil mi arkadaşlar? İki buçuk yıl önce, kriz günlerinde “Yapmayın, yanlış olur.” dedik. Değerli konut vergisi gibi onlarca örnek var. Yine yasama kalitesi olmayan bir torbayı görüşeceğiz Sayın Başkan. Daha geçen torbada olan şeyler yeniden değişiyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İyi de bunun usulle ne alakası var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok alakası var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nereye kadar gidecek böyle?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, lütfen, lütfen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Daha derinlemesine tartışılması lazım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – On dakikadır konuşuyor. Çok ayıp bir şey!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu anlamda, milletin önceliklerini önceleyen, milletin vekillerinin bir arada milletin hayrına yasa yaptığı şartları yaratmak sizin sorumluluğunuz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle saraydan gelen torbalarla Meclisin gündemini belirlemekle olmaz Sayın Başkan.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Nereden çıkardınız saraydan geldiğini?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Saraydan geldi. Nereden geldi?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Var mı elinizde bir tespit?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Saraydan geldi.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Var mı elinizde bir tespit?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Muş nereden alıyor?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Var mı elinizde bir tespit?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var, var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Söyleyin o zaman. Söyleyin, açık mikrofon, söyleyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var efendim, var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Söyleyin, açık mikrofon.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Muş saraydan alıyor, getiriyor buraya torbaları, bu kadar net.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır, elinizde var mı bir tespit?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, Sayın Muş getiriyor, net.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Varsa elinizdeki tespit...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Muş desin ki: “Ben saraydan alıp getirmedim torbayı.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bak, Sayın Paylan, saray diye bir şey yok zaten ya, algı oluşturmaya çalışıyorsunuz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Tatlıoğlu, buyurun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, yabancı ülke boşanma kararının iç hukukta kesinleşmesine ilişkin düzenlemeyi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşeceğiz. Nasıl görüşeceğiz bunu? Semerkand Bilim ve Medeniyet Üniversitesinin adının İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi şeklinde değiştirilmesini de görüşeceğiz. Bunu nasıl görüşeceğiz biz? Bu Meclisin Millî Eğitim Komisyonu var, bu Meclisin İçişleri Komisyonu var. Çalışanların kimlik bilgilerinin elektronik ortamda bildirilmesi... Burası bir ihtisas komisyonu değil mi Sayın Başkan? Biz hepimiz ihtisas sahibi olarak buralara seçilmedik mi? Adalet Komisyonunda olan arkadaşlarımızın, diplomat olan arkadaşlarımızın yerleri belli değil mi? Şimdi, Maliye Bakanlığından arkadaşlarımız var, bunlara diyoruz ki: “Yabancı ülke boşanma kararının iç hukukta kesinleşmesi...” En azından bunlara engel olalım ya. Yani çok değerli arkadaşım, çok değerli kardeşim Nilgün Hanım’ın getirdiği bu teklife samimiyetle, çok pozitif yaklaşımda bulunacağımıza da inanıyorum, tabii ki eleştireceğiz ama bu onun değil, bu sizin göreviniz. Burada -AK PARTİ demiyorum ama- Komisyon yönetimi bunu engelleyebilir ya. Hakikaten bunu şimdi düşünün. Almanya Parlamentosunda “Bu Komisyon ne yapıyor?” “Efendim, bu Komisyon Plan ve Bütçe Komisyonu, yabancı ülke boşanmasını, sizin ülkenizde boşanan Türklerin iç hukuktaki düzenlemesini tartışıyor.” Herhâlde hepimizin yüzü kızarır ya. Buna birlikte engel olalım.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de öncelikle, bu torba düzenleme ve etki analizinin bulunmamasıyla ilgili konuda birkaç kelime ifade etmek istiyorum. Evet, yıllardır karşı karşıya kaldığımız bir konu ama bunun kabahatini orada, burada aramak doğru değil. Hep söylüyoruz, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak kendi çalışma usul ve esaslarımızı tam belirlemediğimizden, İç Tüzük’ün hakikaten değişmesi gerektiğinden bu da böyle devam edecek. Yani ne yapıp ne edip, bizim, İç Tüzük’ü yeniden düzenlememiz lazım, gerek kanun tekliflerinin hazırlanması, verilmesi, görüşülmesiyle ilgili usul ve esaslar gerekse yürütmenin, vatandaşın ihtiyacı olan, beklentisi olan konularla ilgili İç Tüzük’te bir düzenleme yapmamız gerektiği çok açık. Komisyon olarak da sizin yapabileceğiniz bir şey yok bana göre yani bunu, siyasi parti gruplarının bir araya gelip bu İç Tüzük meselesini bir an önce halletmesi gerekir. Daha öncesinde, 2009’da yanlış hatırlamıyorsam, bir çalışma yapıldı siyasi parti temsilcilerinin katıldığı ki bugün ortaya konulan eleştirilerin hepsi o Komisyonun yaptığı çalışmada da ortaya konuldu yani yıllardır devam eden bir sorunuz. Bunu bir an önce çözmek için İç Tüzük’ü yepyeni bir bakış açısıyla, yeni sisteme de uygun bir şekilde değiştirmemiz gerekiyor. Bu konuda hepimize görev düşüyor.

Evet, depremler yaşıyoruz. Öncelikle, ben de Van’da hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Garo Bey, bu teklifin 1’inci ve 13’üncü maddesi depremle ilgili, onu ifade edeyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapmayın yani bu bir bizde ama.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Devletimiz gereğini yapıyor zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İnsanlar öldükten sonra yapıyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İhtiyaç olan düzenlemeler doğal gaz, elektrik faturalarıyla ilgili, işte madencilikte de devlet hakkı ödemeleriyle ilgili. Orada yetkisi yok yürütmenin, bize müracaat etmişler “Bu konuda yetki verelim.” diye, burada düzenleme yapıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani biz olay olduktan sonra düzenleme yapıyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Öbürü de yapıyor. Öneriniz varsa Komisyon da Genel Kurulda da ifade edersiniz, ki olay öncesine yönelik yine devletimizin çok ciddi çalışmaları olduğunu biliyorum. Özellikle 99 depreminden sonra birçok alanda düzenlemeler yapılmış, hâlen de -dediğiniz gibi- deprem öncesi alınması gereken önlemler üzerinde hassasiyetle durmalıyız.

Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Öztürk...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Her kanun teklifi Komisyonumuza geldiğinde, başta Sayın Garo Paylan olmak üzere diğer grup sözcüsü arkadaşlarımız bu konuda tartışma açılmasını istiyorlar, usul üzerine ve biz de her zaman diyoruz ki: “Yeni bir İç Tüzük yapılana kadar usulümüz bu.” Plan ve Bütçe Komisyonuna Meclis Başkanlığından geliyor bu kanun teklifleri. Nitekim, bizim Komisyonumuzun da değerli bir üyesi olan Nilgün Ök arkadaşımız ve 46 milletvekilimiz bu teklifi Meclis Başkanlığına göndermiş, esas komisyon olarak bize gelmiş, tali komisyon olarak da İçişlerine, Sağlık, Aile, Çalışma Komisyonuna ve Sanayi, Ticaret Komisyonuna gitmiş. Dolayısıyla, usul konusunda yeni bir usul ihdas edene kadar mevcutla yetinmek ve Meclisi çalıştırmak zorundayız. Nitekim, bu torba kanun -ki torba kanun diyoruz çünkü 21 tane farklı kanunda değişiklik yapılmasını öngören bir teklif- 38 madde yürütme ve yürürlük maddeleriyle beraber. O bakımdan, her Komisyon çalışması öncesi usul üzerine tartışma açmanız haklıdır ama sonuç getirmiyor. Sayın Kalaycı’nın dediği gibi, gruplar bir araya gelsin, yeni bir İç Tüzük yapalım, sadece Komisyonun çalışmalarıyla ilgili değil, Meclisin çalışmalarıyla ilgili de nasıl verimli hâle getirebiliriz, nasıl daha yararlı olabiliriz, bunları çalışalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Etki analizinin gelmesi İç Tüzük meselesi mi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Etki analizi konusunda haklısınız fakat bu Komisyonun da çalışması lazım. Biliyorsunuz, eski yönetim anlayışında Plan ve Bütçe Komisyonu bir iktidar komisyonuydu, dolayısıyla 40 üyenin 25’i iktidarındı, şimdi eşitlendi milletvekili sayısına göre ama her hâlukârda yine eski sistem devam ediyor gibi torba kanunların hemen hemen hepsi Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyor. Burada sorun Sayın Başkanın ve bizim Divan kurulunun bunu halletmesi söz konusu değil. Bütün grupların bir araya gelip Meclis İhtisarı’nı çağdaş, yeni bir hâle getirmemiz lazım.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Hazırız, liderlik yapın lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hazırsanız gruplarınıza söyleyin, gruplarımızla çalışalım.

Bu bir tekliftir ve 21 tane önemli maddede günün şartlarına göre değişiklik öngören maddeler getirilmiştir. Arkadaşlarımız günlerden beri çalışıyorlar. Dolayısıyla, usul konusunda değişik bir tutumumuz yoktur, usul eksikliğimiz mevcuda göre yoktur.

Konuyu takdirlerinize sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Çok teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar ben de deprem nedeniyle Van’da hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum; tüm yakınlarına, tüm milletimize başsağlığı diliyorum.

Elbette burada her bir Komisyon üyemizin görüşleri bizler açısından son derece önemli ve her birini dikkate alıyoruz, almıyor değiliz ama bazen yani sırf eleştirmek için bir eleştiri gündeme getirildiğini görüyorum. “Bir şeyler söyleyeyim de ne olursa olsun.” düşüncesiyle hareket edildiğini görüyorum, bunun doğru bir yaklaşım olduğunu düşünmüyorum.

Şimdi, düşünün, “Deprem nedeniyle bir Meclis araştırma komisyonu kurulsun.” Nerede teklif ediliyor? Meclis Plan ve Bütçe Komisyonunda usul açısından tartışma yapılan bir ortamda...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Demedim, “Araştırma komisyonu kurulsun.” demedim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – “Araştırma yapılsın.” dediniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Meclis çalışsın.” dediniz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – “Meclis çalışsın.” dediniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Meclisin gündemi deprem olsun.” dedim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Neticede, bu, Plan ve Bütçe Komisyonunun...

Müsaade edin efendim, siz konuştunuz.

“Depremle ilgili araştırılsın.” dediniz mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Demedim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ne dediniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Meclisin gündemi deprem olur böyle bir durumda.” dedim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ne demek bu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne demek?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bu, Plan ve Bütçe Komisyonunun bir görevi mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii ki öyledir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan bakın, tam dört buçuk saat size açıklama yaptık, depremle ilgili 2 tane madde var, bundan bile bihabersiniz, kusura bakmayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tam dört buçuk saat size anlattık, tam dört buçuk saat. Bunu anlatmak zorunda değiliz ama yine de...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bakın, benden sonraki...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen, siz konuşurken kestim mi ben konuşmanızı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bana saldırıyorsunuz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Saldırma değil, ben gerçekleri söylüyorum.

Lütfen, konuşmuş olmak için konuşuyorsunuz.

İki; kanun tekliflerinde şu anda etki analizine yönelik herhangi bir yasal düzenleme var mı, soruyorum Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Nerede var? Koyun önüme, nerede var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Her maddede var Sayın Başkan.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Kanun teklifleriyle ilgili şu anda herhangi bir yasal düzenleme yok, bunun farkında olun. Anlatabildim mi? Bir yasal düzenleme yok. Artı, yine etki analizine yönelik Mecliste yapılmış olan bir düzenleme de yok. Biraz önce Sayın Kalaycı ve Sayın Öztürk de ifade etti. “Ben, etki analiziyle ilgili hususlar gündeme geldiğinde sürekli olarak şunu söylüyorum: Arkadaşlar, bakın, Mecliste, İç Tüzük’te yapılacak olan bir düzenlemeyle kanun teklifleri verildiği zaman bunun etki analizi nasıl ve ne şekilde olacak, içeriği ne olacak, bununla ilgili Mecliste bir düzenleme yapılması gerekiyor. Bu, Plan ve Bütçe Komisyonunun görevi değil. Mecliste tüm grupların bir araya gelip bu konuyu tartışıp ve buna istinaden bir düzenleme yapılması gerekiyor. Ben “Etki analizi yapılmasın.” demiyorum, sizinle aynı düşüncedeyim, onu da söyleyeyim ama arkadaşlar bakın, bunu Meclisteki grupların bir araya gelip konuşup, karara bağlamaları, bununla ilgili bir düzenleme yapmaları gerekiyor, ben onu söylüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama yasa emrediyor etki analizini.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, bakın, müsaade ederseniz, kanun tasarılarına yönelik geçmişte bir etki analizi yapılması yönünde düzenlememiz vardı, Başbakanlığın çıkardığı bir yönetmelik vardı kanun tasarılarına yönelik ama kanun tekliflerine yönelik şu anda bir düzenlememiz yok, onu söylemek istiyorum. Yani kanun tekliflerine yönelik, mutlaka grupların bir araya gelip bu konuda tartışıp bir nihai sonuca ulaşması gerekiyor, grupların hemfikir hâlinde olması gerekiyor ki burada Plan ve Bütçe Komisyonu olarak... Şimdi, içeriğine giriyorsunuz, diyorsunuz ki “Efendim, kanun teklifinin içeriğinde şunlar, şunlar var.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hazırlık sürecinde diyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şimdi değerli arkadaşlar, hazırlık sürecine de değineceğim.

Şimdi, benim, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olarak “Bunun içeriğinde şu olmalıdır, şu olmamalıdır.” deme yetkim yok. Meclis Başkanlığından bana gelen bir kanun teklifi var, ben de bunun gereği olarak ne yapıyorum? Kanun teklifi gelir gelmez tüm parti sözcülerini odama davet ediyorum -ki en son toplantıda bir toplantım nedeniyle bulunamadım ama arkadaşlarımızın hepsi oradaydı, Bakan Yardımcılarımız oradaydı- maddelerle ilgili, Sayın Kuşoğlu, Sayın Paylan, Sayın Tatlıoğlu, İsmail Bey veya bazen Sayın Kalaycı arkadaşlarımız geliyorlar ve sizlere bu kanun teklifiyle ilgili detaylı açıklamaları yapmaya çalışıyoruz. Elimizden geldiğince arkadaşlarımız da bu açıklamaları sizlere yapıyor -ki bu sizin de bir talebinizdi- bu talebin gereğini de yerine getirmeye çalışıyoruz, elimizden geleni yapıyoruz.

Diğer bir konu, “Efendim, kanun teklifleri nerede hazırlanıyor?” Şimdi, değerli arkadaşlar bakın, yürütmenin birtakım yaşadığı sıkıntılar var, yine vatandaşlarımızdan, sivil toplum kuruluşlarımızdan gelen talepler var. Bu talepler doğrultusunda, mesela bu konuda bakanlıklardan işte Sayın Ök ile ilgili bakanlık temsilcileri bir araya geliyorlar, konuşuyorlar ve bununla ilgili bir çalışmayı başlatıyorlar. Nerede yapılıyor bu çalışma? Mecliste yapılıyor, bizatihi Mecliste yapılıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede yapılıyor?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Benim odamda yaptılar, grupta yaptılar; sizi de çağırdık, çağırmadık mı? Sizi de çağırdık, siz de geldiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hazırlık sürecinde diyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tamam, kanun teklifi verecek olan arkadaşla söyleyelim. Çünkü şöyle bir durum da söz konusu, şimdi, bir kanun teklifi hazırlandığı zaman bu kanun teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonuna geleceğinin bir garantisi var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var. Başka torba görüşülen yer yok.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır, arkadaşlar yapmayın. Şimdi, bu kanun teklifinin nereye geleceğini bilmeden...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başka torba görüşülen komisyon yok.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ama siz bunu gruplarınızla konuşup şunu söyleyebilirsiniz: “Kanun teklifleri verileceği zaman biz de parti grupları olarak bu sürece dâhil olmak istiyoruz.” demeniz de söz konusu olabilir, bunu da yapabilirsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bu ekibi siz de yaratabilirsiniz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Efendim, bana geldikten sonra ben bu ortamı oluştuyorum. Oluşturmuyor muyum ben bu ortamı? Oluşturuyorum, siz de biliyorsunuz bunu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zaten Sayın Paylan’ı çağırırsanız da fikir beyan etmez, eleştirilerini buraya saklıyor, Komisyona saklıyor.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Orada söylemiyor, burada söylüyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bunları ben söylemek istemem ama oradaki konuşma orada kalır.

Peki arkadaşlar, bitirelim artık.

Sayın Tatlıoğlu, buyurun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Şimdi, Sayın Kalaycı da Sayın Öztürk de “İç Tüzük çalışması yapalım.” dedi yani top ortada gibi duruyor. Top ortadaysa –biz yeni parlamenteriz- bizim grup olarak ne yapmamız gerektiğini bilirse yapalım. Liderlik yapan bir ittifak var, bu konuya, buna da liderlik yapsın biz de uyalım. Yoksa top burada ve bizim ona uzanmamız mümkün değil yani topu ortada bırakmanın anlamı yok. Hakikaten, bizim bir şey yapmamız gerekiyorsa ben şimdi buradan sonra gideyim Grup Başkan Vekilime söyleyeyim, teklif etsin, siz de arkasında olun.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi bütün bu konuşmalardan sonra insanın aklına şu geliyor, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olarak veya Komisyon olarak biz şu kararı alamaz mıyız: “Burada görüşülecek olan konuların nasıl görüşüleceğiyle ilgili olarak bir İç Tüzük çalışması yapılması gereğini diğer gruplara veya Meclis Başkanına iletmek üzere bir teklifte bulunamaz mıyız? Çünkü gördüğüm kadarıyla hepimiz aynı dertten muzdaribiz yani. Dolayısıyla, böyle bir adım atalım, önerelim ve bu İç Tüzük eksikliğini giderelim derim ben.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, Komisyon olarak benim muhatabım Meclis Başkanlığıdır. Meclis Başkanımıza ben bunu aktardım, bir araya geldik biliyorsunuz. Ha, sizin esas sorumluluğunuz var, göreviniz var. Buradaki parti sözcüleri veya milletvekili olarak, kendi grubunuza gidip kendi grubunuzda bunu konuşup, Grup Başkan Vekillerinin bir araya gelip bu konuyu tartışması gerekiyor.

Arkadaşlar, burada kesiyorum, çok özür diliyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, usulü aştık artık ama.

Usulle ilgili mi?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Usulle ilgili efendim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, usul üzerine söylenecek çok şey var ama ben özellikle şu “etki analizi” konusunun üzerinde ısrarla duracağım.

Bunu böyle geçiştiremeyiz değerli arkadaşlar. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu. Bu kanunu biliyorsunuz, bu kanunun amacı: “Kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolü düzenlemektir.”

Bakın, 14’üncü maddeyi okuyacağım size değerli arkadaşlar. Böyle İç Tüzük falan değil, kanun. Kanunun 14’üncü maddesi: “Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği mali yük, orta vadeli program ve mali plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanır ve tekliflere eklenir.”

Değerli arkadaşlar, keyfiyet yok, kanun. Yani “Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği mali yük, orta vadeli program ve mali plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanır ve tekliflere eklenir. Sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilir.” diyor.

Hepimiz biliyoruz ama bir usul hakkında söz alıp konuşuyoruz, Sayın Başkan da söz verip “Konu kapanmıştır.” diyor. Bir sonraki torba kanunda yine aynı, etki analizi yok. Kanun Hak getire. Hukuk devletiyiz, hukukun üstün olduğu, yasama organı olarak kanun çıkaran, ülkenin en önemli organıyız millet adına ama kanunu uygulamyoruz. Kendi çıkardığımız kanunu uygulamyoruz.

Etki analizi yok. Bir sonraki torba kanunda yine gelmeyecek yine “Yok.” denilecek, yine tartışılacak. Gelsin gelmesin, İç Tüzük değişsin, değişmesin. İç Tüzük falan da değil yani. Yapacak hiçbir şey yok ki. Burada kanun bunu doğrudan öngörüyor.

Sayın Başkandan bir kez daha özellikle rica ediyorum, bu kanun görüşülürken böyle bir etki analizinin, kanunun öngördüğü, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 14’üncü maddesinin öngördüğü, kanun teklifine eklenmesi gereken en az üç yıllık dönemin etki analizinin bize sunulmasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, biraz önce de ifade ettim; bununla ilgili, Başbakanlığın çıkarmış olduğu bir yönetmelik vardı. Yani etki analizi ne olacak? Size göre etki analizi nedir, bana göre nedir, bir başkasına göre nedir? Bununla ilgili bir düzenlemenin yapılması gerekiyor Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, ben kanundan bahsediyorum yönetmelikten değil.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tamam.

Size göre etki analizi iki temel konu olabilir, bana göre beş temel konu olabilir. Ben diyorum ki: Bu noktada Meclis grupları bir araya gelsin. Etki analizinde neler istenmesi gerekiyor, bunlar belirlensin. Ben bunu söylüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum... Bitirelim artık.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Etki analizi diye bir şey yok Sayın Başkan.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir iki ifadeniz var, onları düzeltmek istiyorum kayıtlara geçsin diye.

Yani depremle ilgili bir araştırma önergesinin Plan ve Bütçe Komisyonuna verilmeyeceğini bilecek kadar tecrübem var sonuç olarak, beş yıldır milletvekiliyim. Ama Plan ve Bütçe Komisyonunun, böyle bir deprem ülkesinde her gün ülkemiz sallanırken önleyici tedbirleri konuşma sorumluluğu var. Plan Komisyonudur burası, Bütçe Komisyonudur. Bununla ilgili kaynakların tartışılacağı yerdir ve önleyici hekimlik öneriyorum Sayın Başkan.

Dediniz ki, ifadeniz şu: “Okumamışsınız.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – E, okusanız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, ama bakın...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – “Depremle ilgili bir madde getirirsiniz, depremle ilgili konuyu tartışırız.” dediniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – 2 tane madde var depremle ilgili.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, ama bunlar deprem sonrasıyla ilgili maddeler. Ben önleyici hekimlikten bahsediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ben katılıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bakın, deprem oluyor, vatandaşımızın elektrik ve doğal gaz borçlarını ertelemeyi öngören ve madencilerin borçlarını ertelemeyi öngören maddeler; bunlar koruyucu hekimlik değildir. O yüzden, rahmet dilemek, koruyucu hekimlik... Ben koruyucu hekimliği önerdim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Depreme yönelik de inanılmaz çalışmalar yapıldı, yapılıyor bugüne kadar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, tamam, daha çok şey yapmalıyız.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Özellikle kentsel dönüşüm çerçevesinde çok çok şeyler yapıldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitireyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Elbette ilave yapılması gereken şeyler de olabilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bitireyim.

İngiltere’nin anayasası yoktur. İngiltere Meclisinin İç Tüzük’ü de yoktur. Teamüllerle yürür orada işler. Her şeyde “İllaki yasa çıksın, biz ona uyalım.” denilmez.

Ben, buradaki hazırunun kalitesinin bir teamül oluşturacak nitelikte olduğunu düşünüyorum. Yani biz teamülleri de oluşturabiliriz. “İlla Meclis tartışsın...” Yok. Teamül yapabiliriz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ona çalışıyorum ben.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Lütfen Sayın Başkan.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır, şöyle çalışıyorum, ona bir açıklık getireyim. Özellikle kanun teklifi veren arkadaşımıza ve ilgili bakanlıklara, ilgilendiren bakanlıklara ben şunu söylüyorum: Yani getirisi götürüsü itibarıyla etki analizi diyebileceğimiz bir çalışmayı da biz Komisyonunda görüşürken

sorulduğu zaman bunları mutlaka cevaplandırabilecek düzeyde olun diyorum ve bu noktada da Sayın Ök'le de görüştüm hatırlarsanız, sizinle de bu konuyu görüştüm. Biz de elimizden gelen gayreti gösteriyoruz, göstermeye de devam edeceğiz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Özür dilerim Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, “Soru sorulduğunda buna yanıt verebilecek etki analizi gibi bir çalışmayı yapınız.” diyor olabilirsiniz. Ama kanun “Kanun teklifine eklenir.” diyor. Yani bize gelen kanun teklifinde ekli olarak bunun olması gerekiyor.

Bir de etki analizi diye bir şeyden bahsetmiyor. Buradaki bahsettiği tek şey, az önce saydığım...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Mali boyut.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Mali boyutu.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak bir şey varsa teklifte, bunu kanun teklifine koyun.” diyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Onu söylüyorlar zaten.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Söylüyor” değil Sayın Başkan. “Kanun teklifine eklenir.” deniyor. Kanunu okuyorum ben size.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Sındır, bu söylediğiniz -siz kendiniz de ifade ettiniz- etki analizi sadece mali boyutu içeren bir konu değil, sosyal boyutu olan, çok değişik boyutları olan bir husus.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben kanun maddesini okudum Sayın Başkan.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Burada siz “Etki analizi kanunda var.” şeklinde başladınız, şimdi kendiniz itiraf ettiniz, “Etki analizi konusu yok.” dediniz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Aynı şeyi okuyorum Sayın Başkan. Kanun maddesini okuyorum.

Etki analizi diye bir tanımdan bahsetmiyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – “Var.” dediniz. “Yasal düzenleme var.” dediniz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Biz onun adına “etki analizi” diyoruz. İşte, burada var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Onun adı “etki analizi” değil işte. Değil etki analizi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, adına ne dersiniz...

Tekrar, tek tek okuyorum: “Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği mali yük, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanır ve tekliflere eklenir.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilir.”

“Kanun teklifine eklenir.” diyor Sayın Başkan. Biz Plan ve Bütçe Komisyonuyuz, bizim asli görevimiz bu ülkenin planlaması ve bütçe kanununun görüşülmesi, buna yönelik görüşmeleri yaparak devletin, kamunun idaresinde bütçe gelirleri, giderleri üzerinde kararlar almak olan Komisyon, böyle bir çalışmayı, kanunun emrettiği bir eki kanun teklifinde göremiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi sunumu yapmak üzere teklif sahibi ve ilk imza sahibi olan Sayın Ök'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Ök.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.-Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633) (*)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri ve saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğumuz 38 maddelik bu kanun teklifini AK PARTİ Grubu ve şahsım başta olmak üzere, teklifte imzası bulunan 46 milletvekili arkadaşım ile birlikte, vatandaşlarımızdan, sivil toplum kuruluşlarımızdan, milletvekillerimizden, kamudan gelen talepler doğrultusunda yine vatandaşlarımızın, gurbetçilerimizin, esnafımızın, iş insanlarımızın, gazilerimizin STK'lerimizin sorunlarını çözmek ve milletimize daha iyi hizmet verme amacına yönelik olarak hazırladık.

Bugüne kadar ülkemizin gelişmesine, insanımızın refahına yönelik birçok önemli kanunları karara bağlayan Plan ve Bütçe Komisyonumuzun bu kanun teklifinde de vereceği desteğe inanıyor, sunacağınız katkı ve destekler için şimdiden hepinize çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz üzere, 24 Ocak Cuma akşamı Elâzığ ve Malatya illerimiz ve çevresinde hissedilen 6,8 büyüklüğünde bir deprem yaşadık. Maalesef dün de Van Başkale'de 9 vatandaşımızın hayatını kaybettiği, 37 vatandaşımızın yaralandığı bir deprem oldu. Bu vesileyle, Elâzığ, Malatya ve Van Başkale depremlerinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza tekrar Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Deprem haberinin alınmasıyla birlikte, devlet ve millet olarak el ele vererek büyük bir seferberlik başlattık. AFAD'ından Jandarmasına, Sağlık Bakanlığından Kızılayına kadar devletimiz tüm kurum ve kuruluşlarıyla depremde vatandaşlarımızın yanında olduk.

Aslında bu depremde ülke tarihinin, bence, en hızlı ve etkili afete müdahale faaliyeti yürütüldü. Emeği geçen herkese buradan çok teşekkür ediyorum.

Bu teklifte yer alan ilk maddemiz, doğal afetler sebebiyle ortaya çıkan vatandaş mağduriyetlerinin bir nebze de olsa giderilmesine yönelik bir düzenlemedir.

Doğal afet sonrası zarar gören bölgelerimizdeki mağdur olan tüketicilerimizin, ödemek zorunda oldukları elektrik ve doğal gaz gibi faturalarının Cumhurbaşkanı onayıyla bir yıla kadar ertelenmesine, ayrıca bu ertelemeyi kaynaklanacak olan dağıtım ve tedarik şirketlerinin gecikme zammının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinden karşılanmasına yönelik bir düzenlemeyi hayata geçirmeyi hedefliyoruz.

Yine, deprem, sel, grizu patlaması gibi mücbir sebep hâllerinde zarar gören maden işletmelerimiz için de bir düzenlememiz var. Maden işletmelerinin her yıl ödemek zorunda oldukları, ruhsat bedeli devlet hakkı bedeli gibi mali yükümlülükleri bulunmaktadır. Mücbir sebep hâllerinde bu yükümlülüklerini yerine getiremeyecek işletmelerin Enerji Bakanlığınca tespit edilerek, söz konusu bedellerin ertelenmesi veya taksitlendirilmesi için de Bakanlığa yetki veriyoruz.

* (2/2633) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yenilenebilir enerji kaynak alanları yani YEKA'lara yönelik yaptığımız düzenlemeyle YEKA olarak ilan edilen ve tapu kütüğüne şerh koyulan yerlerde üç yıllık süre içinde kamulaştırma işlemlerinin başlaması şartını getiriyoruz. Eğer bu süre içerisinde kamulaştırma işlemleri başlamazsa Tapu idarelerine bu şerhi resen kaldırma yetkisi veriyoruz. Böylece yaşanabilecek vatandaş mağduriyetlerinin önüne geçmeyi hedefliyoruz.

Yine, aynı madde içerisinde yaptığımız düzenlemeyle, YEKA yarışmaları kapsamında uygulanan döviz cinsinden tavan fiyatı yerine artık Türk lirasına döneceğiz. Bu madde, Sayın Cumhurbaşkanımızın başlattığı Türk lirası seferberliği doğrultusunda çok önemli bir maddedir. Kamu kurum ve kuruluşlarımızın yapacağı yatırımlar ve çalışmalarda Türk lirasına dönerek yerliliğimizi ve milliliğimizi bu konuda da göstermeyi çok önemsiyoruz.

Hepimizin bildiği gibi, artık günümüzde, çevreye duyarlı hâle gelen tüketici sayısı her geçen gün artmakta. Çevreye duyarlı firmalar da bunu pazarlama stratejisi olarak kullanıyor. Getirdiğimiz düzenlemeyle eğer bir vatandaşımız “Ben, kullandığım elektriğin yenilenebilir enerji kaynaklarından gelmesini istiyorum.” derse buna imkân sağlıyoruz. Tüketiciden gelen yeşil enerji kullanımı talebi doğrultusunda, EPDK'ye de farklı tarifeler uygulama yetkisi vereceğiz. Yine, buradan elde edilen gelir ise YEK destekleme mekanizması içerisinde değerlendirilerek piyasanın gelişimine katkı sağlamak amacıyla kullanılacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diğer bir maddemiz ise son dönemde önemli atılımlar yapan Türk Standartları Enstitüsüyle ilgili. Enstitü, gerek kamu kurum ve kuruluşlarına gerekse özel sektöre proje bazlı ve süreyle sınırlı birçok hizmet sunmakta ve bu hizmetleri sunarken çoğu kez yabancı menşeli uygunluk değerlendirme kuruluşlarıyla yurt içinde ve yurt dışında ciddi anlamda rekabet etmektedir. Enstitü artık uluslararası arenada farklı ülkelerle iş birliği anlaşmaları da yaparak uluslararası standardizasyon sağlıyor. Tabii, durum böyle olunca Türk Standartları Enstitüsünün gerek yurt içinde gerekse yurt dışında alacağı özel bilgi ve uzmanlık gerektiren işlerde, hem rekabetçiliğini artırmak hem de hızlı davranabilmesini sağlamak amacıyla yurt içinde ve yurt dışında iş akdiyle Enstitü dışından inceleme elemanı ve uzmanı istihdam edilmesinin önünü açıyoruz.

Yine, biliyorsunuz, Sayın Başkanım, 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu'nda düzenleme yaparak işverenlerin, çalışanların kimlik bilgilerini bildirmeleri için gerekli olan bürokrasiyi azaltmayı hedefliyoruz. Mevcut durumda, iş yeri çalışanlarının kimlik bildirimleri muhtara onaylatıldıktan sonra kolluk kuvvetlerine teslim edilmekteydi. Getirmiş olduğumuz bu düzenlemeyle artık çalışanların kimlik bildirimleri elektronik ortamda da direkt kolluk kuvvetleriyle paylaşılacak, daha sonra da kolluk kuvvetleri bu durumu muhtarla paylaşabilecek.

Benim de çok önemsedığım kanun teklifimizin bir diğer maddesiyle, izinsiz silah üretimi, satışı ve taşınmasına yönelik önemli düzenlemeler getiriyoruz. Maalesef, günümüzde işlenen birçok silahlı terör eylemi, yaralama ve cinayet gibi olaylarda kullanılan silahların çoğunun ruhsatsız ve kaçak olduğunu, aynı zamanda illegal yollardan temin edildiğini görmekteyiz.

İstatistiklere baktığımız zaman, 2019 yılı içerisinde yaşanan olaylarda kullanılan ruhsatlı silah sayısı 232, ruhsatsız olan silah sayısının ise 2.219 olduğunu gördük. Bunun sebebini de sorguladığımızda, karşımıza 6 tane önemli madde çıktı; bunlar: Edininin kolay olması, kayıt dışılığının fazla olması, cezaların caydırıcı olmaması, yasa dışı nakliye idari cezanın olmaması, fiyatların düşük olması ve ihraç edileceği beyan edilen ürünlerin iç piyasaya satılması gibi. Bu gerçeklerden yola çıkarak teklifimizle caydırıcılığı olması için idari ve adli cezaları ciddi anlamda artırıyoruz. Bazı idari suçları adli cezaya naklettiğimizi ve mevcutta herhangi bir cezai yaptırım bulunmayan suçları da yine ceza kapsamına aldığımızı bildirmek istiyorum. Yivsiz tüfek, spor ve nişan tüfeği ile tabancaları izinsiz

ya da faaliyetlere aykırı şekilde üretenlere ilişkin bir yıldan üç yıla kadar olan hapis cezası vardı; bu teklifle bunu üç yıldan beş yıla kadar çıkarıyoruz. Söz konusu ateşli silahlarla ilgili satın alma belgesi olmayanlara, satış yapanlara, satıcılık belgesi olmadan satış yapanlara ya da ihraç kaydıyla üretilen tüfekleri yurt içi piyasaya sürenlere de bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasını getiriyoruz. Bu silahlara yönelik, internet dâhil her türlü ticari reklam, tanıtım ve satış yapılmasına da idari para cezaları getiriyoruz. Televizyon, yazılı, görsel medya ya da internet üzerinden bunların yapılması hâlinde yaptırımları -rakamları da vermek istiyorum- şu şekilde olacak: Bir ulusal kanalda bu silahların ticari tanıtımı ve satışı yapılıyorsa o kanala 419.126 lira, yerel bir televizyonda ise 20.953 lira, ulusal süreli yayında ise 209.563 lira, yerel süreli yayında ise bu rakam 10.475 lira, ulusal radyoysa 104.781 lira, eğer yerel bir radyoda bu tanıtım ve reklam faaliyetleri yapılıyorsa 10.475 lira, internet mecralarında bunların yapılması durumunda ise 104.781 lira idari para cezası verilecektir. Ayrıca, SMS’le de tanıtım işlemleri yapıldığı zaman 52.388 lira idari para cezasını öngörüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tamamen demokratik temsili doğru bir şekilde işletebilmek, yerine getirebilmek ve vatandaşlarımızın bilgisi dâhilinde olmayan dernek üyelikleri nedeniyle mağduriyet yaşamalarını engellemek amacıyla bir teklif hazırladık. Son dönemde sıkça karşılaştığımız bir durum vardı. Vatandaşlarımızın pek çoğu, izni ve bilgisi dışında herhangi bir derneğe üye yaptıklarını veya dernek üyeliklerinden istifa ettikleri hâlde üyelikten çıkışlarının bir şekilde gerçekleşmediğinden şikâyet ediyordu. Vatandaşlarımızın bu haklı mağduriyetlerini ortadan kaldırmak için derneklere üye olma ve üyelikten çıkarma işlemlerinin bildirimini zorunlu hâle getiriyoruz. Bu teklifin hayata geçmesiyle birlikte, vatandaşlarımızın hangi derneğe üye olduklarını ve hangi dernekten ayrıldıklarını e-devlet sistemi üzerinden de takip edebilmek olanaklarını da sağlayacağız. Ayrıca, eğer dernek feshedildiğinde derneğin bütün para, mal ve hakları mahkeme kararıyla derneğin amacına en yakın ve kapatıldığı tarihte en fazla üyeye sahip olan derneğe aktarılıyor. Dolayısıyla, en fazla üyeye sahip olan derneğin bilinmesi, hem temsilci atamalarında hem de derneğin feshedilmesi durumunda çok büyük önem arz etmektedir. Yapılacak düzenlemeyle derneklerin üye sayısını net olarak bilinir hâle getiriyoruz. Yine devamında, derneklere ait tüm işlemlerin elektronik ortamda yapılmasına da olanak sağlıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her gazimiz, her şehidimiz bizim ortak değerimiz ve onurumuzdur. Bu vatan için çekinmeden canını ortaya koyan gazi vatandaşlarımız için de düzenlemeler ve iyileştirmeler getiriyoruz. Gazilerimize bağlanan 2’nci aylığın yani emeklilik aylığının bağlanma şartlarına da düzenleme getiriyoruz. Vazife ve harp malullüğü aylığı alan gazilerimize, çalışmaya devam etmeleri hâlinde, genel hükümler yerine vazife malullüğü aylığı bağlanma tarihinden sonra geçen hizmetleri esas alınarak, en az yirmi yıllık sigorta süresi ve 5 bin gün prim ödeme şartını getirerek iyileştirme yapıyoruz. Mevcuttaki durumda eğer 2008 yılından sonra gazi olsaydı 7.200 iş günü ve 65 yaş sınırı vardı. Buradaki yaş sınırını da kaldırıyoruz.

Yine, teklifimizin 28’inci maddesinde, sehven yapılan bir hata sonucu mağdur olan 109 gazimizin diledikleri takdirde kamuda istihdam edilebilmelerinin önünü açıyoruz.

Bilindiği gibi İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Tasarısı 4 Nisan 2015 tarihinde yasalaştı. Kanun 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu’nda da önemli değişiklikler yaptı. Bu değişikliklerin en önemlilerinden biri, şüphesiz, çalışma ve iş dünyasını yakından ilgilendiren belge zorunluluğu getirilen meslekler olmuştu. Bu kanuna göre hâlihazırda tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlara Meslekî Yeterlilik Belgesi’ne sahip olma zorunluluğu getiriliyordu. Hem çalışanların hem işverenlerin

desteklenmesi amacıyla, işte bu mesleklere yönelik yapılacak olan sınav ve belge için alınacak ücretin, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmasının süresini 2021 yılı Aralık ayına kadar uzatıyoruz. Böylece iş gücünün niteliğini de artırmayı hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz esnaf için işsizlik sigortası formatına benzer Esnaf ve Ahilik Sandığı'nı 2017 yılında düzenlemiştik. Bu Esnaf ve Ahilik Sandığıyla, ekonomik zorluklar nedeniyle iflas eden ya da dükkânını kapatmak zorunda kalan esnaf ve ahiliklere ekonomik durumunu düzelterek yeni bir iş yeri açana kadar belirli bir süre güvence verilmesi hedefleniyordu. Önerdiğimiz maddeyle, Esnaf ve Ahilik Sandığı'nın faaliyete başlama tarihini esnaf birliklerinden gelen yoğun talepler doğrultusunda 2020 yılı sonuna kadar uzatıyoruz.

Yine, teklifimizin 27'nci maddesinde asgari ücret desteğini belirleyeceğiz. 2020 yılı içerisinde gerekli şartları sağlayan işverenlere, çalıştırdıkları işçi başına sektör ayrımı yapmaksızın aylık 75 TL asgari ücret desteği sağlayacağız. İşverenlerimizin iş gücü maliyetlerini düşürmek ve istihdamı artırmak amacıyla uygulayacağımız bu asgari ücret desteğinden 2020 yılı için yaklaşık 7 milyon sigortalının yararlanacağını öngörmekteyiz. Söz konusu destek maliyeti de 2020 yılı için 6,7 milyar TL'dir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vermiş olduğumuz kanun teklifinde Kültür ve Turizm Bakanlığımızın faaliyet ve alanlarına yönelik birtakım düzenlemeler getiriyoruz. Tam bir turizm cenneti olan ülkemizin turizm gelirlerinin artması ekonomimizi daha da güçlendirecektir.

Kısaca rakamlara değinirsek; 2019 yılında ülkemize yaklaşık 52 milyon turist geldi. Ayrıca, bu turizm gelirleri de 34,5 milyar TL'ye ulaşmış durumda. Bu büyümeyi artırmak amacıyla, bürokrasinin azaltılarak turizm yatırımlarının hızlandırılması ve sektöre ivme kazandırılması için bazı değişiklikler yapmayı istiyoruz. Kültür ve Turizm Bakanlığımız tarafından yatırımcılara tahsis edilen taşınmazların, amacı dışında kullanılması veya tahsis şartlarının yerine getirilmemesi sonucunda tahsisi iptal oluyor. Söz konusu taşınmazlar tahsisin iptali sonucu irtifak hakkından dolayı devam eden dava sürecinde atıl durumda kalıyor. Dolayısıyla, bu taşınmazları tekrar ekonomiye kazandırmak adına, bu uzun süren süreci kısaltarak irtifak hakkının kaldırılması davalarında basit yargılama usulüne gidilmesiyle ilgili bir düzenleme yapıyoruz.

Yine teklif maddemizde, 2634 sayılı Kanun'a ekleme yaparak Bakanlığın plan yapma yetkisine ilave olarak imar planlarıyla turizme ayrılan yerlerdeki taşınmazların üzerinde yer alan Bakanlık belgeli turizm tesislerinin, yüksek nitelikli ve çevreye duyarlı hâle getirilmesi amacıyla, plan, fen, sağlık ve sürdürülebilir çevre şartlarına uygun yapı ve yapılaşma koşullarıyla projelendirilmelerine ilişkin hususlara yönelik yönetmelik çıkarma yetkisini de Bakanlığa veriyoruz. Kısacası, turizm tesislerinin daha yüksek nitelikli ve özgün hâle getirilmesi için düzenleme yapma konusunda Bakanlığa yetki vereceğiz.

Bir diğer maddede ise yine Bakanlığın bünyesinde, biliyorsunuz TİKA, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü gibi birçok kurum ve kuruluşların katılımıyla çalışan sayısı ve iş yükü artan Kültür ve Turizm Bakanlığımız için naklen 20 müfettiş ve başmüfettiş atanmasını düzenliyoruz, bunun için de bir yıl süre koyuyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifimizdeki maddelerden biri de kredi garanti kurumlarına aktarılacak olan kaynağın 25 milyar TL'den 35 milyar TL'ye çıkarılmasıdır. Biliyorsunuz, başta KOBİ'ler olmak üzere, teminat eksikliği nedeniyle finansmana erişim kaynakları kısıtlı olan firmaların, finansmana erişiminin kolaylaştırılması ve gelişimini sağlamak için, Hazine destekli kredi garanti sistemi kapsamında kefalet desteği sağlanmaktadır. 31 Ocak 2020 tarihi itibarıyla kefalet hacmi yaklaşık şu an, piyasada dönen 320 milyar TL'ye, kredi hacmi ise 367 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bugüne kadar bu KGF'den 295 bin işletme sistemden yararlanmıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç işletme?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 295 bin işletme.

Kullandırılan kefaletin yüzde 76’sı KOBİ’lere, geri kalanları da KOBİ dışı işletmelere sağlanmıştır.

Ayrıca, sistem kapsamında yüzde 7’lik tazmin üst limiti uygulanmakta biliyorsunuz. Şu anki güncel tazmin üst limiti yani bu “MPL” dediğimiz oran yüzde 2,3’tür. Ayrıca, yüzde 7’lik tazmin üst limiti esas alınarak, söz konusu KGF kaynak destek tutarını 10 milyar TL daha artırdığımızda piyasaya yaklaşık 142,86 milyar TL’lik daha yeni bir hacim kazandıracağız.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Mevzu böylece anlaşılmıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama yakalamaya çalışıyoruz. Yazılı olsaydı ne olurdu?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Siz teker teker sorarsanız ben teker teker iletirim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Eğer siz Sayın Vekile sorarsanız -hazırlık yaptı- Sayın Ök size cevap verecek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok iyi çalışmış da, yazılı gelse ne olurdu?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maalesef yasa dışı bahis ve kumar siteleri neredeyse her yaştaki ve her ekonomik durumdaki vatandaşımıza bir şekilde temas ediyor. Onları bu karanlık dünyaya çekerek, hem ekonomik hem de ailevi durumlarına zarar veriyor. Böylelikle toplumsal huzurumuz da zarar görüyor. Yapmak istediğimiz düzenlemeyle katalog suçlara 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müسابakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında işlenen suçları da eklemek istiyoruz.

Ayrıca, bu suça ilişkin internet sitelerinin yurt içi veya yurt dışı merkezli olmasına bakılmaksızın, Bilgi Teknolojileri Kurumu Başkanı tarafından tespit edildiği takdirde resen erişime kapatılma olanağını da sağlayacağız.

Ayrıca, Mali Suçları Araştırma Kurulunda (MASAK) görev alan Hazine ve Maliye uzmanları için de bir düzenleme yapıyoruz. MASAK Başkanlığında istihdam edilen yeterli tecrübe ve donanımına ulaşmış Hazine ve Maliye uzmanlarımız var. Bu uzmanlarımızı, hem aklama suçunun araştırılması ve incelenmesi hem de denetim görevlerinde rol alabilmeleri için denetim elemanları arasına dâhil edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizin bildiği gibi Vakıflar Genel Müdürlüğü yöneticisi veya hayır şartı kalmamış vakıfları yaşatmak, vakfiyeleri veya vakfiye yerine geçen vakfedenlerin şart koştuıkları hizmetleri yerine getirmek, her biri evrensel kültür mirası olan sanat yapı ve eserlerini aslına uygun restore ederek yaşatmak ve gelecek nesillere intikal ettirmek amacıyla kurulmuştur. Kısacası, günümüzde ecdat yadigârı binlerce tarihi eserin bakımı, onarımı ve yaşatılması Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Düzenlemeyle Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün en büyük problemlerinden biri olan “kira alamama” sorununu çözmeyi planlıyoruz. Vakıf taşınmazları onarım veya inşa karşılığı uzun süreli kiraya verilerek en yüksek gelir elde edilmeye çalışılmaktadır. Ancak kiracılardan bir kısmı bu kirayı ödememekte olup genel hükümlere göre tahliyeleri zaman almaktadır. Getirdiğimiz düzenlemeyle hem Genel Müdürlüğün ek teminat alabilmesine hem de üç aylık kirasını ödemeyen kiracıların otuz günlük ek süre sonunda hâlen ödeme yapmaması hâlinde on beş gün içerisinde mülki amirlikçe tahliyesine olanak sağlayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimizde, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza yönelik de getirilen birkaç düzenleme mevcut. Teklifimizde önerilen bir maddeyle yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarımızın yani gurbetçilerimizin de bireysel emeklilik sistemine dâhil olmalarını sağlıyoruz. Ayrıca bireysel emeklilik sistemine dâhil olan vatandaşlarımızın, biliyorsunuz TL'ye yüzde 25 olan devlet katkısını, yurt dışı bireysel emeklilik sisteminde Cumhurbaşkanına yüzde 10'a kadar düşürme yetkisi veriyoruz.

Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda da yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın boşanma bildirimlerini kolaylaştırıcı bir düzenleme getirerek -her iki tarafın da başvurması şartı vardı mevcut durumda-boşandıklarında taraflardan birinin başvurması hâlinde artık iç hukukta da boşanmanın kesinleşmesini sağlıyoruz.

Yine yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan gelen talep doğrultusunda hazırladığımız dövizli askerlikle ilgili bir düzenleme var teklifimizde. Türkiye'de ikamet etmeyen, yurt dışında doğmuş, orada yaşayan ve süresiz oturma izni olan gençlerimizin üç yıl çalışma şartını kaldırarak onların da dövizli askerlikten yararlanabilmelerini sağlıyoruz. Yani, artık üç yıl çalışma şartı aranmayacak.

Teklifimiz içerisinde yer alan bir diğer konu da Semerkand Bilim ve Medeniyet Üniversitesinin adının "İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi" olarak değiştirilmesine yönelik bir düzenleme. Vakıf Mütevelli Heyeti tarafından gelen bir taleptir.

Sayın Başkan, değerli Milletvekilleri; kanun teklifimizde, Gelirler Genel Müdürlüğüne yapılan atıfların düzenlendiği bir maddemiz de bulunuyor. Burada da Gelir İdaresi Başkanlığı teşkilat yapısına uyumlu şekilde yapılmış olan atıflar sonucu yapılan iş ve işlemlerde herhangi bir uyuşmazlığa sebep olmamak ve yaşanabilecek olumsuzları önlemek için 5345 sayılı Kanun'un mülga "Atıflar ve yetkiler" başlıklı 33'üncü maddesini yeniden düzenliyoruz. Böylece kanunla verilen görev ve yetkilerin ilgisine göre Başkanlık teşkilatında yer alan makam ve unvanlara dağıtılmasını sağlayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlere, hazırlamış olduğumuz teklifle ilgili özet bilgiler verdim. Maddeler üzerinde tek tek görüşmeye geçtiğimizde gerekçe açıklamalarımızı sizlere daha detaylı olarak yapacağım. Bu kanun teklifinin hazırlanmasında emeği geçen milletvekillerimize, kamunun değerli bürokratlarına ve sunacağınız katkılardan dolayı sizlere şimdiden çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Ök'e kapsamlı açıklamalarından dolayı çok teşekkür ediyoruz. Her bir maddeye yönelik kapsamlı açıklama yaptı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kadınlar farkını gösterdi.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Evet, bir de tabii, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olması ve kadın olmasının farkını gösterdi diye düşünüyorum ben de açıkçası; kendisine teşekkür ediyoruz. Elbette detaylı diğer sorularınızı da Sayın Ök cevaplandıracak. Ben buna inanıyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Pozitif ayrımcılık da bekliyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, Sayın Kalaycı "Pozitif ayrımcılık da bekliyoruz." diyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Oy birliğiyle.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – "Ona da ihtiyacım yok." diyor Sayın Ök.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ben bir şey daha eklemek istiyorum Sayın Başkanım, bu maddeler hazırlanırken tabii ki nasıl olduğuyla ilgili açıklık... Bunun haricinde başka maddeler de geldi. Biz bunu grubumuzla birlikte, milletvekili arkadaşlarımızla birlikte görüşüp... Biz buraya gelen tüm maddeleri

“Hadi bakalım gelsin.” diye getirmiyoruz yani reddettiğimiz, üzerinde çalıştığımız, farklı konularda tartıştığımız maddeler oldu. Yani hazır bir şey değil. Gerçekten biz bu kanunun hazırlanmasında yaklaşık bir ayı geçkin süredir ciddi anlamda mesai harcıyoruz, onu da belirtmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bürokratlar sizi mi aradılar?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Duyunca tabii, bürokratlar, dernekler...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Beraber beraber, vekillerle beraber.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizi aradılar...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tabii.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ama açıklamaları güzeldi değil mi?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kanun hazırlamak politiktir, çoğunluğu olan parti kanunu hazırlar, görüşe açar.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani çünkü biz de odun satıyoruz zaten!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Evet lütfen, lütfen...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Hayret bir şey! Getirin dünyadan böyle bir örnek. Politiktir kanun hazırlamak.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bir de tabii, Sayın Ök, vatandaşa dokunan yönlerini de anlatın ki çünkü o yönde de bir eleştiri geldi.

Arkadaşlar, geneli üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bürokrasiyi tanıyalım Sayın Başkanım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tanıyalım.

Bakan Yardımcılarımızdan başlayalım.

Buyurun efendim.

(Bürokratlar kendilerini tanıtmaya başladı)

SEMERKAND BİLİM VE MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYETİ BAŞKANI
MAHMUT BİLGİÇ - İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Mahmut Bilgiç.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Üniversitenin Mütevelli Heyeti Başkanı.

SEMERKAND BİLİM VE MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYETİ BAŞKANI
MAHMUT BİLGİÇ – Eczacı Mahmut Bilgiç Sayın Vekilim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Mahmut Bilgiç.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Hangi üniversitenin pardon?

SEMERKAND BİLİM VE MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYETİ BAŞKANI
MAHMUT BİLGİÇ - İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Henüz Semerkand, daha olmadı.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Henüz olmadı.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Olmadı henüz.

CAVİT ARI (Antalya) – İsminizden utanıyor musunuz, nedir ya!

SEMERKAND BİLİM VE MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYETİ BAŞKANI
MAHMUT BİLGİÇ - Sürçülisan...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İradeye bilhassa saygısızlık olur.

SEMERKAND BİLİM VE MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYETİ BAŞKANI
MAHMUT BİLGİÇ - Sürçülisan.

CAVİT ARI (Antalya) – Semerkand’ın isminden utandınız mı son dakika?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya “sürçülisan” dedi.

CAVİT ARI (Antalya) – Nasıl sürçülisan?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Ari, böyle bir üslup uygun değil yani.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, lütfen, tekrar tanıtsın kendini.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Kendinizi tekrar tanıttın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kayda geçsin.

SEMERKAND BİLİM VE MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYETİ BAŞKANI
MAHMUT BİLGİÇ - Semerkand Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyesiyim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Madde geldiğinde size, neden böyle yaptılar, ne yaptılar, onu anlatacak.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ama böyle olmuyor...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Biraz hoşgörülü olalım ya. İlk kez katılıyor Plan ve Bütçe Komisyonuna, ne olduğunu bilmiyor. Yani yapmayın, bizim gibi her gün burada değil ki bu arkadaşımız. Biraz yani bu konuda... Elbette hata yapılabilir...

CAVİT ARI (Antalya) – Çok önemsemiyoruz, biz teklifi önemsiyoruz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Biz de kayıtlara doğru geçsin diye...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – O açıdan teşekkür ediyoruz Gülizar Hanım.

Evet, devam edelim.

SEMERKAND BİLİM VE MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYETİ ÜYESİ
SİNA BİLGİÇ - Semerkand Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyesiyim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bakın, düğmeyi baştan doğru ilikledik Başkanım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyoruz.

(Bürokratlar kendilerini tanıtmaya devam etti)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, meslek kuruluşlarının temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, biraz önce Nilgün Hanım sunumunu yaptı, 46 milletvekiliyle birlikte hazırladığı bu kanun teklifinin 21 kanunu ilgilendirdiğini söylüyor. 21 farklı kanunu ilgilendiriyor. Şimdi biz bunu toplu hâlde görüşeceğiz. 21 farklı kanunla ilgili olarak sadece bu maddeleri değil, Meclisin yapması gereken görevlerden bir tanesi de denetim olduğu için, ilgili kurumları da ilgili konuları da burada masaya yatırmamız gerekiyor. Yani bu maddelerle ilgili kurum ve kanunları masaya yatırıp konuşacağız. Bunların birçoğu ekonomiyle de ilgili. Ekonomimizin durumu ortada, böyle bir sıkıntı var. Benim hatırladığım, geçen sefer de söyledim, bu, 27'nci Dönemde gelen, bu Komisyondan geçen 19'uncu teklif. 2'si bütçeydi, 2'si de kesin hesapla ilgili; 15 kanun teklifi buradan geçmiş ama bunların hiçbirisi yapısal reformları içermiyor.

Sayın Bakanım, siz bakanlığınız döneminde de bunları gündeme getirdiniz, bu hazırlıkları yapmakta olduğunuzu söylediniz. Hatta Onuncu Kalkınma Planı'yla ilgili başladı, projelendirildi. Bunların takibi esastı. Ondan sonra On Birinci Plan zaten daha farklı bir anlayışla hazırlandı. Neden bütün bunlar gündeme gelmez? Bakın, şimdi Sosyal Güvenlik Kurumuyla ilgili olarak 5-6 madde var, konu gündeme gelecek. Şehitler, gaziler, şehitlerin yakınları konuları var. Bunları neden toplu hâlde gündeme getirmiyoruz, toplu olarak bu konuları çözmüyoruz? Yani böyle bütünü görmeden parça parça iş yapmakla konuyu çözümülememiz mümkün değil ki, ülke bu hâldeyken ekonomiyi bu şekilde düzeltmemiz mümkün değil ki.

Bakın, KOBİ'lerle ilgili olarak KGF konusu gündeme geldi. KGF, biliyorsunuz, küçük işletmelerin, KOBİ'lerin banka kredisine ulaşmalarıyla ilgili sıkıntıları söz konusuydu, özellikle teminat veremiyorlardı, bu teminat sıkıntılarını çözmek için ya da yeni kredilendirmelerde teminatlarını güçlendirmek için gündeme getirilen bir konuydu. Çıkarttım, 2008 global krizinde 1 milyar tutarında kamu kaynağı... Bakın o zaman, 2008'de 1 milyar konmuş. 2016'da bu 2 milyara çıkarılmış. 2017'de 25 milyar olmuş, bunun etkisi 200 milyar, tabii 10 kat bir etkide bulunuyor. Son Başbakanı Sayın Binali Yıldırım "Bizim KGF'miz dünyanın en büyük KGF'si oldu, KGF kredileri sayesinde 30 binden fazla firma batmaktan kurtuldu." demişti. En son Başbakanımız bunu söyledi. İki bin yıllık bir devlet geleneğimiz var -en son Başbakanı bu dönemde gördük- iki bin yıllık bir devlet geleneği içerisinde olmayan bir şey. Neden Başbakan gitti? Neden son Başbakanı ayrı bir konu ama "Şimdi 30 binden fazla firma batmaktan kurtuldu." demişti Sayın Başbakan. Şimdi öğreniyoruz ki KGF kredileri yetersiz kalıyor, bir 10 milyar daha artırılması söz konusu. Ama KGF'yle ilgili sayfaya, internet sitesine bakıyoruz Nilgün Hanım, orada farklı rakamlar söz konusu. 700 küsur bin firmanın bundan etkilendiği, kapsamda olduğu söyleniyor, yazılıyor orada; öyle midir gerçekten bilmiyoruz. Ayrıca 150 milyara yakın bir kredinin verilebilir olduğuyla ilgili bilgiler var. Onlar neden kullanılmıyor, onu da anlamak mümkün değil. Yani 150 milyara yakın bir kredi verilebilir durumdaysa neden bu 10 milyar gündeme geliyor; bunları bilmek, anlamak mümkün değil. Bunlarla ilgili bir bilgi verilmedi bizlere.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Şu an 400 milyon kalmış durumda.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunların ne kadarı takla attırıldı, bu 700 küsur bin KOBİ'nin, firmanın ne kadarı tekrar kredi aldı, durumu düzeltmedi? Bunlar ayrı ayrı mıdır, mükerrerlikler var mıdır? Bunları da bilmiyoruz hakikaten. Bunlarla ilgili...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bunları KGF Genel Müdürümüz, siz de şey yaparsanız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bugün gazetelerde vardı; 2,5 milyon kişi kredi borçlusu; 2,5 milyon kişi. 2,7 milyon kişi de kredi kartı borçlusu Nilgün Hanım. KGF'yle ilgili bunları yapıyorsak, esnafın durumunu düzeltmek istiyorsak bu kadar borçlu olan bir toplumda esnafın durumunun düzelmesi de mümkün değil.

2,7 milyon kişi kredi kartı borcunu ödeyemiyor; 2,5 milyon kişi de ilave olarak kredi almış, ödeme yapamıyor, bu vaziyette. Neden ilave olarak 10 milyar talep ediliyor, onu da anlamak mümkün değil. Onunla ilgili hiçbir gerekçelendirme yapmadınız. Yani, KGF'nin böyle bir bilgi vermesini istiyoruz özellikle. Neden 10 milyar?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – MPL...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – MPL yüzde 2,3 yani batık kredi oranı yüzde 2,3. Normal bankalara baktığımızda...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, öyleyse, bu verdiğiniz rakam doğruysa 150 milyar kadar KGF kredisi verilebilir durumda görünüyor, geri dönüşü sağlanmış... 300 küsur milyar -şimdi rakamları hatırlamıyorum- rakamdan...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Şu an 367...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, bunun olması mümkün değil Nilgün Hanım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Nasıl mümkün değil?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, o kadar kredi batmışsa bugün bizim ilave olarak 10 milyar daha talepte bulunmamız normal değil.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Toplam...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çünkü öbür tarafta potansiyel olarak duran rakamlar var, 150 milyar verilebilir bir kredi görünüyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Ök, böyle karşılıklı konuşmayalım. Siz, lütfen, notunuzu alın, sonunda bunları cevaplandırırsınız.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Notumu alayım, evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, bu anlayışın değişmesi lazım, size verilen rakamlar da maalesef, doğru değil gibi görünüyor.

Değerli arkadaşlar, sosyal güvenlik reformunun da yapılması lazım. Bu şekilde, parça parça, sosyal güvenlikle ilgili olarak iş yapmamız mümkün değil. Bakın, 2018'in Eylülünde 1 milyon 886 bin iş yeri varmış Türkiye'de. En son Ocak 2019'da 1 milyon 847 bine düşmüş. En son, kasım rakamını vermişler, 1 milyon 886 bin, tekrar aynı rakama gelmiş. Yani, iş yeri sayılarında bir artış söz konusu değil, anormallik var bunlarda. SGK'ye bağlı iş yeri sayıları bunlar. Bir ara verilmedi, şimdi verilmeye başlandı, en son kasım rakamı verildi. Bunlarla ilgili olarak da epey bir sıkıntı var, hata var.

Bugün yine birçok gazetenin başlığıydı, sosyal güvenlik destek priminin tekrar gündeme getirilmesi söz konusuymuş Nilgün Hanım. Sosyal Güvenlik Kurumu iflas noktasında bir kurum, sürekli zarar ediyor, sürekli sıkıntılar içerisinde. Yapılan reform işe yaramadı, bunu görmemiz, bununla ilgili bir şeyler hazırlanması lazım. Teklif sahibi olarak -madem Sosyal Güvenlik Kurumunu ve sosyal güvenlik mevzuatını gündeme getirdiniz- bu konuyla ilgili görüşmeler yaparsanız memnun oluruz. Sosyal güvenlik destek priminin tekrar alınmaya başlanmasının konuşulması dahi Kurumun iflas noktasında olduğunu gösteriyor.

Eşe maaşta yeni bir yaş şartı, 30-35 yaş gibi bir baraj getirilmesi düşünülüyor, çalışan emeklinin maaşından yüzde 5 sağlık primi tekrar kesilecek gibi bir şey gündemde. Bütün bunlar insanların kafasını karıştıran, sosyal güvenlikle ilgili soru işaretleri yaratan, emeklilerimiz için sıkıntı, esnafımız için sıkıntı teşkil eden konulardır.

Bu 21 kanundan hangilerini gündeme getireceğim, inanın bilemiyorum. Örneğin, dernekler mali durumları nedeniyle zaten çok büyük zorluklar yaşıyorlar, sıkıntıları var, hemen hemen hiçbir faaliyetlerini yürütemiyorlar. Şimdi, bu durumda olan dernekleri biz tutuyoruz, yeni bir yükümlülük içerisine sokuyoruz.

Sayın Bakanım, bu, derneklerin birçoğunun kapanmasına yol açacaktır. Bu yükümlülüklerini yerine getirmeleri mümkün değil, dernekler sıkıntı içerisinde. Birçok derneğe belki gerek de yoktu yani “dernek” adı altında faaliyet yürütüyor görünüyorlar ama hiçbir faaliyetleri de yok. Belki bir kategorizasyon söz konusu olmalı; farklı derneklere, farklı konularda çalışma yapan derneklere farklı imtiyazlar verilmeli, bu alan teşvik edilmeli. Biz, yeni yükümlülükler getiriyoruz, birçok sıkıntı yaratacaktır derneklerde ve gerçekten faydalı olan, yararlı olan dernekler de olumsuz yönde etkilenecektir bu durumdan.

Sayın Başkan, bu şekilde 21 kanunu birden görüşmemiz, anlatmamız mümkün değil; sıkıntı olacak. Nilgün Hanım da kısa sürede bağladı, ben de çok fazla uzatmak istemiyorum, maddelerde tekrar görüşmek istiyorum. Ama biraz önce kendilerini tanıtırken de gördüğüm kadarıyla burada gazilerimiz var, madalyalarından anladım. Maddelere geçerken oradan başlasak daha iyi olur. Onları çok fazla bekletmemiş oluruz diye düşünüyorum. Gazilerimizle ilgili maddelerden başlarsak daha doğru yaparız diye düşünüyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, gazilerimizden başlayalım. Uygun bir teklif, uygundur bizim açımızdan da.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

HDP Grubundan Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, değerli bürokratlar, değerli basın emekçileri, sivil toplumun değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, derin bir ekonomik kriz yaşıyoruz ve bu ekonomik kriz bulutunu aslında beş yıldır yaşıyoruz değerli arkadaşlar ve ben yaklaşık beş yıldır milletvekiliyim. Beş yıldır bu Komisyonunda sayısız torba yasa görüştük arkadaşlar ama tek bir yapısal reform içeren yasa görüşmedik, tek bir tane bile benim milletvekilliğim döneminde. Bu da maalesef mevcut ekonomik krizin aslında teşhisinin konulmamasını... Arkadaşlar, bunu yalnızca bir hasta olarak değerlendirecek -içimizde hekimler de var- ya ateşi var, bir ateş düşürücü verelim, efendim midesi ağrıyor, bir mide ilacı verelim, başı ağrıyor, efendim birazcık başının ağrısını geçirecek bir ilaç verelim diye şu beş yılı geçirdik ama hastalığın teşhisi de konmadı, bu yüzden tedavi de yapılamıyor. Beş yıldır hep konjonktürel yasalarla, duruma göre vaziyet alan yasal değişikliklerle beş yılı geçirdik ve beş yıldır da ekonomik kriz bulutunun içinden çıkamıyoruz. Zaman zaman kendimizi iyi hissediyoruz. Hastalar da öyle olur, biliyorsunuz. Bir ilaç verirsiniz, mesela kortizon verirsiniz hastaya, kendini iyi hisseder kortizonu verdiğinizde ama kortizon -biliyorsunuz yan etkileri de vardır- kanser de yapabilir ve hatta içimizde olan o derin hastalığı çözemeyen maalesef tedbirler, sözde tedbirler kuşağının içinden geçiyoruz.

Nilgün Hanım, sizin getirdiğiniz torba yasada da -gerçekten size saygım var, teşekkür ederim sunumunuz için de ama- yapısal tedbir anlamında diyebileceğimiz tek bir düzenleme dahi yok. Hep konjonktürel, duruma göre, bir ağrı kesici verelim, bir kortizon verelim diye bir daha tedbir getirmişsiniz. Ama sizin oturduğunuz koltukta, 2017 yılının sanıyorum Mart ayıydı, Naci Ağbal oturuyordu, öyle değil mi, Maliye Bakanımızdı. Kredi Garanti Fonu’yla ilgili -o dönem Binali Yıldırım mıydı Başbakan,

hatırlamıyorum- bir torba yasanın içinde bir madde getirdi, aynen sizin getirdiğiniz gibi ve şunu dedi eski Maliye Bakanımız Sayın Naci Ağbal: “Piyasada sıkıntı var arkadaş.” Ee? “İşletmeler zor durumda.” E, ne yapacağız? “Piyasada kan yok, piyasaya biraz kan vereceğiz.” dedi.

Şimdi, arkadaşlar, bakın, böyle şeyler olabilir. Hani ekonomik kriz şartlarında piyasadan likidite çekilir, piyasaya bir miktar likidite vermek gerekir. Bu, kortizon etkisidir bakın. Hani hastadır, ölecek hasta, kortizonu verirsiniz, hastayı kurtarırsınız ama onu kurtarıırken eğer ki ya bunun gerçek hastalığı ne, kanser mi, kalbinde sıkıntı mı var diye bakmazsanız, gerçekten onun gerçek tedavisini yapmazsanız kortizon bittiğinde işte daha derin krizlerle karşı karşıya kalabiliriz. Ben -2017 yılının Mart ayıydı sanıyorum- Naci Ağbal’a dedim ki: Piyasaya bu parayı sürebilirsin ama bunun sonuçları olur. Eğer bu sonuçlarla ilgili tedbir almazsanız derin bir ekonomik kriz yaşayabiliriz dedik. Yani piyasaya parayı sürebilirsin ama onun sonuçları vardır, yan etkileri vardır. Hani tansiyon artar ya hastada belli ilacı verirsın, tansiyonu artar, mesela beyin kanamasına yol açabilir. İşte öyle şeyler yaşadık. Verdiğimiz kortizon hastanın tansiyonunu yükseltti. Ne yaptı? Enflasyonu yükseltmeye başladı. Enflasyon 8’de, 9’daydı; 11, 12, 13 diye gitmeye başladı. Bunun sonucunda güven kayb oldu, daha fazla borçlanma söz konusu oldu. Arkadaşlar, bunun sonucunda enflasyon yükseldi, bütçe açığı yükselmeye başladı. Bunu gören borç verenler daha yüksek faizler talep etmeye başladı, faizler yükselmeye başladı. Cari açığımız patladı. Bakın, bu verdiğimiz para üzerine cari açığımız 20-30 milyarlardan 50-60 milyar dolarlara yükseldi, işte yan etkileri. Sonucu ne oldu? Arkadaşlar, 2018 yılının a -seçimlerden sonra- Temmuz ayında büyük bir ekonomik kriz yaşadık, derin bir ekonomik kriz yaşadık. Siz “Dış oyun muş oyun.” dediniz ama açıkça söyleyeyim, -sözüm Meclisten dışarı olsun- dedemin lafıdır: “Eşek olana semer vuran çok olur.” Hata edene oynarlar. Eğer sizin bir açığınız varsa bunu görür piyasalar, “Burada bir sıkıntı var, ben buraya borç vermeyeyim.” der ve nitekim Nilgün Hanım, ekonomik kriz yaşadık.

Şimdi ne öneriyor? Bakın, bir buçuk yıl geçmiş üzerinden, bu ülkenin Meclisi... Ya ülkeler de meclisler de hatalarından ders çıkarırlar. 250 milyar lira piyasaya vermişsiniz, geçici olarak bir pansuman olmuş. Arada yapısal hiçbir tedbir almamışsınız, şimdi dış piyasalarda biraz olumluluk olmuş. Amerika FED faizleri düşürmeye başladı, ICBC faizleri düşürmeye başladı. Gelişmekte olan ülkelere biraz para girdi. Başka ülkelere 10 girdi, emin olun, bize 1 girdi, bakın. Çünkü güven vermiyoruz, hukuk devleti değiliz, demokrasi konusunda geriye düşüyoruz. 1 girdi, geçici bir rahatlama yaşadık. Geçen yıl kurlar biraz sabit gitti. Ne oldu? Şimdi ne oluyor? Bakın, yine hastanın ateşi yükseliyor. Dolar 6,15 değil mi bugün? 6,15. Faizlerimiz tekrar yükselmeye başlıyor. Enflasyon tekrar yükselmeye başlıyor. Siz bu şartlarda Merkez Bankasına talimatla faizi düşürtüyorsunuz, şimdi bu şartlarda diyorsunuz ki: “Ya hastanın ateşi var, ben biraz buna kortizon vereyim gene.” Diyorsunuz ki: “367 milyar lira piyasaya para sürdük, şimdi 150 milyar lira daha süreceğiz.

Şimdi tartışalım arkadaşlar: Bu, hastanın ateşini düşürür mü? Düşürebilir ama düşürmeyebilir de, daha da patlatabilir. Aynı kortizon etkisi bu sefer tutmayabilir. Bakın, uluslararası pek çok risk var; bir savaş riskiyle karşı karşıyayız, ciddi anlamda corona virüsü var, bir sürü risk var, dünyada ticaret büyümüyor ve içeride uluslararası alandan da gelen, etkilenen derin bir ekonomik kriz yaşayabiliriz.

Şimdi bu şartlarda Plan ve Bütçe Komisyonu ne iş yapar Sayın Başkan? Plan ve Bütçe Komisyonu bu şartlarda ne yapar? Hadi ben hastanın ateşini düşüreyim mi der tekrar, yoksa yapısal reformları mı tartışır, yoksa derinlemesine uluslararası alanda neler olduğunu mu tartışır? Türkiye’ye bunun etkilerinin neler olabileceğini mi tartışır? Bakın, gelin, şu 150 milyar lirayı piyasaya sürdüğümüzde neler olacağını tartışalım Nilgün Hanım. Bunu tartışamazdık ama bunu bir torba yasada tartışamayız.

Bunun sonuçları neler olur, tartışmamız gerekiyor. Aksi takdirde açıkça söyleyeyim: Bunun vebali de boynumuza olur. Başta sizin imza sahibi olarak- hepimizin boynuna olur. Yeni bir ekonomik krizde yeniden milyonlarca vatandaşımız işsiz kalabilir.

Diğer mesele arkadaşlar, tekrar bu ekonomik kriz şartlarında “patronları iyi hissettirmek” diye bir eğilim vardır. Sizin iktidarınızda maalesef böyle oldu. Son beş yıldır da hep böyle gidiyor. Patronlar şikâyet ediyor, haklılar çünkü ülkede ekonomik şartlar iyi gitmiyor, kapasite kullanım oranları düşük, millet alışveriş yapamıyor, şartlar zor. Onların da desteğe ihtiyacı var, doğrudur.

Peki, bir şey soracağım Nilgün Hanım. Şimdi siz dediniz ki: “Asgari ücret desteği vereceğiz -değil mi- bunun 75 lira işçi başı maliyeti var. 7 milyon sigortalı yararlanacak. 6,7 milyar da maliyeti var.” Peki, bu paranın nereden geleceğini söylediniz mi? Söylemediniz. Bu para bütçeden mi gelecek?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, gelmeyecek. Bu para nereden gelecek? İşsizlik Sigortası Fonu’ndan gelecek. Yani bu Bütçe Komisyonu beş yıldır, defalarca, patronları desteklemek için işçilerin güvencesi olan İşsizlik Sigortası Fonu’nu kullandı. Bunu hep eleştirdik. Son zamanda bir daha bunun yapılmayacağına dair haberler verildi Hükümet tarafından ama bir kez daha... Çünkü geçen yıl, bu asgari ücret desteğinin sürmeyeceğini Maliye Bakanı net olarak açıkladı, öyle değil mi? “Sürmeyecek.” dedi ama ne oldu? Piyasada şartlar iyi gitmiyor, patronlar destek bekliyor. Ne yapacağız? İşçilerin fonundan patronlara para transferi yapacağız, böyle. Bakın, ben açıkça söyleyeyim, yine hasta metaforundan gideyim. Böyle patronların iyi hissedeceğini düşünüyorsanız, piyasadaki, ekonomik şartlardaki bütün hastaların iyileşeceğini düşünüyorsanız ben bir şey demeyeceğim ama Nilgün Hanım, biz bunu defalarca denedik, aynı kortizonu 5 kere verdik; hasta iyileşmedi, siz “6’ncı kere verelim.” diyorsunuz. Acaba bunu vermek doğru mu? İkincisi: Etik mi? Bu kadar işsiz olduğu bir ülkede İşsizlik Sigortası Fonu’nu işçiler yararına kullanmak varken işçilerin fonundan patronlara para aktarmak doğru mu? Gelin, bunu tartışalım.

Diğer mesele: Nilgün Hanım, her gün depremlerle karşı karşıyayız. Şimdi “Depremle ilgili düzenlemeler var.” dedi Sayın Başkan, siz de depremle ilgili düzenleme getirmişsiniz. Nilgün Hanım, açıkça söyleyeyim: Bunlar, getirdiğiniz düzenlemeler vatandaşlarımızın depremde hayatını kaybetmemesi veya daha az kaybetmesi için olan düzenlemeler değil, bununla ilgili bir tedbir yok, yapısal bir tedbir yok. Tek tedbir ne? “Vatandaşımız eğer ki enkaz altında kalırsa, şehir yaşanmaz hâle gelirse doğal gaz ve elektrik faturalarını bir yıl erteleyeceğiz.” diyorsunuz veya “Maden işletmelerinin borcunu bir yıl erteleyeceğiz.” diyorsunuz. İşte, bunlar yakınlarına sabır dilemektir, Elazığlı hemşehrilerimize sabır dilemektir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Olmasın mı böyle bir teklif?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olsun ama bu yapısal reformun içinde bir madde olabilir Uğur Bey. Bakın, yapısal bir tedbir konuşur Meclis. “Bütün Türkiye’yi depreme nasıl hazır hâle getireceğiz?”le ilgili derin bir tartışma yaparız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yapılıyor zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, yapılmıyor. Gelin, İstanbul’u beraber gezelim; Manisa’da da vardır eminim, İstanbul’daki o tabut evleri gezelim. İstanbul’da vatandaşlarımızın üçte 2’si tabut evlerde yaşıyorlar aynen Diyarbakır’da olduğu gibi, Aynen Elazığ’da olduğu gibi, aynen Malatya’da olduğu gibi, aynen Manisa’da olduğu gibi. Bununla ilgili yapısal bir tedbir var mı? Yok. Yalnızca yakınlarına sabır dileyen maddeler var, ölenlere rahmet, yakınlarına sabır dileyen maddeler var. Ya, Japonya’da -açıkça söyleyeyim- insanları görüyoruz değil mi? Deprem oluyor, sokağa bile çıkmıyor,

sokağa çıkmıyor, çalışmasına devam ediyor çünkü güveniyor şehrine de binasına da güveniyor. Bizim vatandaşlarımız, şimdi gidin Van'a, sokakta, eksi 10 derecede. Manisa'da evinde yatamıyor vatandaşlarımız, öyle değil mi? Evinde yatabiliyor mu vatandaşlarımız? Yatamıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Önerin ne, ne yapalım yani? Ben şunun için soruyorum: Eleştirmek için söylemiyorum Sayın Paylan, Manisalı olduğum için söylüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir seferberlik ilanı lazım bununla ilgili.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, müdahale etmeyin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir tane örnek verin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne yapabileceğimizi... Yapısal reform yapalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şu aşamada ne yapabiliriz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, mesele şu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir de Manisa'ya öneriniz nedir, ne yapabiliriz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, yürütmenin gündeminde tek ne var, sizin partinizin Genel Başkanının? Tek bir gündemi var: İstanbul'a kanal yapmak.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, ne alakası var? Ciddi bir iş konuşuyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Uğur Aydemir, lütfen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz gidersiniz Sayın Cumhurbaşkanı “Sayın Cumhurbaşkanı, İstanbul'a kanal yapmak Türkiye'nin önceliği değil.” dersiniz, “Gelin, o kaynakla bütün Türkiye'yi depreme güvenli hâle getirelim.” dersiniz işte oradan başlarız tartışmaya. Burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda kaynakları depreme güvenli şehirler, evler yaratmak için kullanırız. Oradan başlatırız tartışmayı ve bununla ilgili bir seferberlik yaratırız. Beş yıl içinde bütün Türkiye'yi depreme güvenli hâle getirebiliriz, bunu yapabiliriz ama bununla ilgili yasal tedbirlere ihtiyaç var.

Diğer mesele: Sayın Başkan, geçen torbada, biliyorsunuz, orada Mustafa Savaş arkadaşımız oturdu ve yanında da Bakan Yardımcımız vardı, aynen şöyle söylemişti: “Biz bankaları zapturapt altına almak istiyoruz.” Şimdi, o yasal düzenleme Meclisten geçti ve bankalar zapturapt altına alınacak. Şimdi de Nilgün Hanım'ın getirdiği düzenlemeyle sivil toplumu, dernekleri zapturapt altına alacak bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Bakın, dernekler esnek örgütlenmelerdir arkadaşlar; esnektir, bütün dünyada böyledir ve ben dünya örneklerine baktım, demokratik dünya örneklerine baktım. Demokratik dünyada böyle tek bir düzenleme yok, bir tane yok yani Zimbabwe'de bile yok yani Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde bizden daha üstte olanlarda, onlarda dahi yok. Bizden aşağıda olan bazı ülkelerde var, hani, Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde zaten bizden aşağıda 5-6 ülke kaldı, onların da 2-3 tanesinde var ama bizim üstümüzde olan demokrat dünyada böyle herhangi bir düzenleme yok çünkü dernekler esnek örgütlenmelerdir. Yani oraya gidersiniz -Sivaslılar Derneği, Malatyalılar Derneği, Kanarya Sevenler Derneği, avcılık derneği şu derneği bu derneği- insanlar rahatça üye olurlar, rahatça çıkarlar ve vatandaştan böyle bir şikâyet de yok, bakın, yok. Böyle bir şikâyet yok, böyle bir şikâyet yok. Amaç ne? Nilgün Hanım dedi ki: “Efendim, vatandaş giriyormuş, istifa ediyormuş, silmiyorlarmış.” Ben açıkça söyleyeyim: Nilgün Hanım, sizin buna inandığınızı düşünmüyorum. Mesele şu: Dernekleri zapturapt altına almak isteyen bir düzenleme. Bakın, size şunu söyleyeyim: Bu torbada bir düzenleme daha var, işçinin devlete bildirilmesi, İşçileri Bakanlığımıza bildirilmesiyle ilgili bir düzenleme var. Bakın, ne konuştuk orada? Patronlar işçileri SGK'ye bildirmiyor. Burada SGK'den arkadaşımız var öyle değil mi? SGK'ye bildirmiyor ama polis sorduğunda polise bildiriyor ve polis gidiyor, SGK'ye veriyor.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bildiriyor da doğruyu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğruyu bildiriyor çünkü vatandaş polisten korkuyor ama SGK'den korkmuyor. Şimdi, düşünün ki bir polis devletinde –şu anda bir polis devleti olmaya doğru gidiyoruz- siz “Derneklerin bütün üyelerini ben oraya bildireceğim.” dersiniz vatandaş polisten korkar, bu böyledir maalesef. Bir ara korkmaz gibi oldu, rahatladı ama tekrar bir polis devleti olmaya doğru gidiyoruz, bir zapturapt devleti olmaya doğru gidiyoruz. Şimdi, dernekleri de bu zapturapta alırsanız dernekler alanına büyük bir zarar verirsiniz arkadaşlar, büyük bir zarar verirsiniz ve düşünün ki dernekler mali olarak çok zor durumdalar “Efendim, orada üyesini bildirmezse şu kadar lira ceza, bu kadar lira ceza.” diye koyarsanız büyük bir zarar verirsiniz. Ben buna AK PARTİ’li ve MHP’li arkadaşlarımızın “evet” diyeceğini düşünmüyorum, umarım demezler.

Son olarak -Sayın Başkan, toparlayıp bitireyim, maddelerde devam ederim- şu yasa dışı bahis meselesi Sayın Başkan, Sayın Nilgün Ök... Şimdi, bakın, gençlerimizdeki bu kumar alışkanlığı çok felaket bir durumda ama bu sizin iktidarınız döneminde inanılmaz arttı. Ya, düşünün ki siz muhafazakâr bir partinin milletvekilisiniz, eminim ki kumarın yayılmasına karşısınız ama ne hikmetse, siz ne yaptysanız sizin döneminizde kumar inanılmaz arttı, kumar alışkanlığı. Şimdi, açıkça söyleyeyim: Burada “Bahislerle ilgili düzenlemeyi Cumhurbaşkanını yürütür.” diye maddeler de geçti, bu madde de öyle olacak, Cumhurbaşkanını yürütecek şimdi.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Spor Toto’yu artırdılar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Elbette yani bahsi teşvik eden maddeler buradan geçti ve onları Cumhurbaşkanını yürütüyor, şimdi de bu yasa dışı bahsi engellemek üzere bir düzenleme geliyor Nilgün Hanım.

Ya, peki, ben bir şey söyleyeceğim: Ben dün akşam maçı izledim, Fener kaybetti ilk kez ve maçtan önce de maç arasında da maçın sonrasında da diğer kanallarda da bir baktım, “İddaa.com” “bahis.com” diye gençleri, vatandaşımızı kumara teşvik eden reklamlarla karşı karşıyayız. Siz, şimdi, bir yasal düzenleme getirmişsiniz, diyorsunuz ki: “Efendim, ben yasa dışı olanını kapatacağım ama kumarı öbür taraftan cazbettireceğim.” Ya, niye biz bütün kumar reklamlarını yasaklayan bir düzenleme getiremiyoruz? Bakın, siz yasa dışı kumarın reklam edilmesini yasaklıyorsunuz. Gelin, bütün kumarı reklam etmeyi... Nasıl bu ülkede uyuşturucu reklamı yapılamıyorsa –öyle değil mi- nasıl bu ülkede silah reklamı yapılmaması gerekiyorsa gelin kumar reklamı yapılmasını da yasaklayalım. Nasıl sigara reklamını yasakladık? Cumhurbaşkanını çok hassas. Peki, Cumhurbaşkanının sigara hassasiyetinin yanında kumar hassasiyeti yok mu? Var, eminim ki var. Niye biz bütün kumarı reklam etmeyi yasaklayan... Ama onu teşvik eden maddeleri, düzenlemeleri buradan çıkardık. Gelin, gençlerimizi kumar alışkanlığından uzaklaştıracak yapısal tedbiri burada konuşalım, tartışalım diyorum ama sizin getirdiğiniz madde bunu getirmiyor. Efendim, yasa dışı alanı yasaklayalım, legal alanı reklam edelim hem de “prime time”da. Parmak kadar çocuklar, 12-13 yaşında ortaokul öğrencileri gidip İddaa bayilerinin önünde İddaa oynuyorlar harçlıklarıyla. 10 lira harçlık alıyor, gidip 10 lirasını İddaa’ya yatırıyor. Gelin, bununla ilgili düzenlemelere bakalım. Var mı bu torbada? Yok. Ben isterim ki bunu derinlemesine tartışalım.

Sayın Başkan, bir iki şey daha vardı ama uzattığımı biliyorum, maddelerde görüşürüz kalanını.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Sayın Tatlıoğlu...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Şimdi, çok çok teşekkür ederim, Nilgün Hanım’a da çok teşekkür ederim.

Gerçekten çoğu maddesine olumlu baktığımız bir teklif, bazı maddelere de itiraz ettiğimiz ve bu itirazımızı da teknik toplantıda dile getirdiğimiz bir teklif ama galiba teknik toplantıda getirdiğimiz hususlarda bir ilerleme ve değişim olmamış. Nedenise de böyle oluyor, bazen mutabık kaldığımız konular bile çözilemiyor. Yani mesela ilk kanun teklifi -27'nci Dönem geldiğimizde- bu Spor Toto ve Loto'da ödüllerin artırılmasıydı. Bu artırılma geldiğinde de "Bu yasa dışı bahis bu vesileyle azaltılacak." dedi Sayın Öztürk değil mi? Öyle, hatırlıyorsanız. Bu konuda da bir mutabakat sağlamış gibi görünüyorduk ama düzenlemeler olmadı ve de gördüğümüz şekilde bir gelişme olmamış, yeni düzenlemeler yapılıyor.

Dolayısıyla torba kanun esasında bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin temel felsefesine de aykırı bir kanun. Yani bu konuda hakikaten hızlı bir şekilde eğer bu sistemi getirdiyse bu bunun gereğini yapma mecburiyetimiz var, aksi takdirde bu sistem yürümüyor ve bu nedenle de sistemin olumsuzluklarını ciddi artırıyoruz. Yani bu konuda da herhâlde sistemi getirenlerin liderlik yapması lazım ve biz de buna destek oluruz ve kanun yapma kalitemiz hızla düşüyor, yerlere doğru gidiyor.

Ben burada konuyla ilgili genel bir değerlendirme yapmak istiyorum. Galiba biz burada biraz kes-yapıştır türü konuşmalara başladık uzun süredir, hep aynı şeyleri konuşuyoruz, aynı konular geliyor, aynı mahiyette konuşuyoruz ve galiba da davulcuya kızıp zurnacıya sitem ediyoruz. Yani genel olarak baktığımızda böyle bir değerlendirme yapmam lazım özellikle ekonomik konuda. Düşünüyorum, mesela, Türkiye nerede olmalı ekonomi olarak, nerede olur Türkiye'nin şartları? Hatta çok değil, ben AK PARTİ döneminin tamamını böyle reddederek de gitmeyeyim, 2008 devam etseydi yani Türkiye'de sağlam bir siyasi irade olsaydı veya Türkiye, 2011'lerde Türk siyasi hayatında yeni bir siyasal iktidarla veyahut da siyasal yapıda öncekine devam edebilseydi bugün gerçekten Türkiye'nin fotoğrafının, enflasyonu yüzde 4'ün altında bir Türkiye, faizi yüzde 5 ila 7 arasında bir Türkiye, dolar kesinlikle 4,5 liranın altında bir Türkiye, fert başına millî gelir 16 bin dolar, toplam millî gelirimizin aşağı yukarı 1,2 trilyon dolarlar civarında olduğu bir Türkiye olmaması mümkün değildi. Bunun olmama nedenlerinden de Parlamentoda bahsettik ama bu Türkiye'nin iş dünyası kredi temerrüdünü ve bankalardaki bu riski konuşuyor ve bunu ciddi olarak konuşuyor. Bankalarda bu oranın yüzde 10'lara geldiğini, aslında 6'nın üzerindeki oranın yüzdürüldüğünü konuşuyor, sadece enerjide 47 milyar dolarlık bir kredi riskinin varlığından bahsediyor. Özellikle de doların 6,15'lere gelmesi bunu çok ciddi yaşama geçirebilir, bir risk olarak ortaya çıkarıyor.

Şimdi, biz esasında bu tür kanun maddeleriyle uzun süredir topu gelişine vuruyoruz ve çoğu zaman da yüzümüz kaleye dönük olduğu için kendi kalemize gol atıyoruz ve yaptığımız değişikliği telafi etmek için tekrar değişiklikler getiriyoruz. Ben maalesef burada iki üç ay arayla yapılmış kanunların tekrar değiştirildiğine şahit oldum. Hatta konaklama vergisinde hatırlıyorum, burada teklifi tartışırken bir düzenleme geldi. "Ya, buna iyi bakın." falan dedik, "Yok, biz bunu sivil toplum örgütleriyle görüştük." denildi, geçti, Genel Kurulda tekrar eski hâline geldi. Çok acele ediyoruz ve bu acelemiz bizi, Parlamentoyu da kanun yapma sürecimizi de milletin iradesini de yıpratıyor. Yani hani "Yavaş acele edelim." diye bir kavram vardır, bunun üzerinde durmuyoruz.

Mesela işsizlik... Hayret ediyorum ya, dünyanın herhangi bir yerinde işsizlik kampanyayla olur mu ya? Cami inşaatı mı yapıyoruz, pencereleri sende, avizeleri benden? Yok böyle bir şey yani dünyanın hiçbir yerinde yok.

Çok değerli arkadaşlar, bakın, Türkiye 84 milyon 153 bin. 15 yaş üstü nüfus yani iş hayatına gelecek nüfusun sayısı yaklaşık 62 milyon. 62 milyonun 33 milyonu çalışma hayatında, çalışma talebi olan insanlar. Bunun 28 milyonunu çalışıyor biliyoruz; 20,5 milyonu, 21 milyonu da kayıtlı. Yani Türkiye'nin dörtte 1'i kayıtlı çalışıyor, tamamına bakıyor, SGK burada. Kayıtlı işçilerimizde düşüş var

bizim. Her yıl nüfusumuz yaklaşık 900 bin artıyor. Bir yıl önce bu 900 binin yüzde 80'i, artan her 100 kişiden 80'i iş aramak için müracaat etmiş, bu sene bu 100 kişiden 20 kişi müracaat etmiş. Artık TÜİK de yoruldu bu rakamları, bu şeyleri makyajlayarak göstermekten.

Türkiye ne olmalı? Türkiye gelişecekse, gerçekten ileri gidecekse... 28 milyon çalışmamız varsa, biz Güney Kore'yi, Almanya'yı ve benzerlerini örnek alırsak demek ki 16 milyon insanımızın üretim gücünden yoksunuz biz, böyle bakmak lazım. Yani buna "8 milyon işsizimiz var." meselesiyle bakmamak lazım, biz böyle bakmıyoruz. Nasıl bakıyoruz: "16 milyon insanımızın iş gücünden yoksunuz, bunları üretime katmamız lazım, iş alanlarını ve Türkiye'nin perspektifini buna göre açmamız lazım." diyoruz. Böyle bir Türkiye var, gerçekten de böyle yüksek bir performansı ve yüksek bir potansiyeli olan Türkiye var. Güçlü bir Türkiye için -çok samimi söylüyorum, bu ülkenin akademisyeni ve parlamenterleri olarak söylüyorum- ihtiyacımız olan her şeye sahibiz. Ama bunu, yaşadığı coğrafyayı ve yaşadığı çağı kavrayan bir siyasal anlayış çerçevesinde ancak aktive edebiliriz. Şimdi, Türkiye'de 8 milyon işsiz...

Başka bir şey söyleyeyim: 2000 yılında çalışanların yüzde 20'si asgari ücretliydi, bugün yüzde 40'ı asgari ücretli. Emekli maaşı 1,5 asgari ücretti, bugün yarısı. Bin liranın altında ücret alan milyonlarca insanımız var, 1 milyona tamamlanıyor yani muhtaç parasına tamamlanıyor, fakirleşiyoruz. Tabii ki fakirleşiyoruz; 2008 yılında 10.500 dolar millî gelirden 2020 yılında, Suriyelileri sayarsak 8.400 dolar, saymazsak 8.900 dolar bir millî gelirimiz var.

2012 yılını alırsak, fert başına yaklaşık 3 bin dolarla beş kişilik ailede 15 bin dolardan bugünkü kurlar üzerinden yıllık yaklaşık 100 bin lira fakirleşmişiz demek. Baktığımızda, her tarafıyla geriye düşen bir Türkiye var. Bu elbette ki yapısal reformlar gerektiriyor. Parça parça yamayarak gidiyoruz. İşte vergi kanunlarımız -burada maliyeciler- artık vergi ve teşvikler kanunlara sığmıyor.

Bakın, çok samimi söylüyorum -SGK burada- bir şirketin yirmi beş yıllık mali sorumlusunun teşvik sistemini uygulamada bilgi ve birikimi yetersiz. SGK'den emekliye ayrılan veya Türkiye'deki arkadaşlar özel programlarla danışmanlık hizmeti veriyorlar artık. Ya, böyle bir ülke yok! Bu kadar karman çorman ve berbat. Uğur Bey desin ki: "Hayır." Mali müşavir olduğu için refere ediyorum yani.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Uzak kaldım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bana bakma.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Yok, siz zaten uzaksınız.

Yani bunlar gerçeklerimiz. Olumlu vereceğiz bazılarına, gerçekten de çoğuna. Nasıl bunu söylüyorsam, bu gerçekleri de hepimizin gerçekleri olarak kabul edip bunlara doğru bir duruş sergilemek lazım. Arkadaşlar, yoksa parça parça aşağıya doğru iniyoruz. Bunu toplamak için hareket ederseniz biz varız.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Tatlıoğlu.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Evet, geneli üzerinde konuşuyoruz ama 21 ayrı kanunda düzenleme olunca... Bir de konu itibarıyla birbirleri arasında bağlantı yok. O nedenle ben de konular itibarıyla bazı konulara geneli üzerindeki değerlendirmemde yer vereceğim.

Bülent Bey'in dediği gibi, gazilerimizden başlayacağım. Gazilerimizle ilgili yapılan düzenlemeden dolayı teşekkür ediyorum esas itibarıyla. Ne yapılıyor? Vazife ve harp malullerimizden çalışmaya devam edenlere en az yirmi yıllık sigortalılık süresi ve 5000 gün prim ödenmiş olması şartıyla ikinci bir aylık bağlama imkânı veriliyor. Bir de daha önce sehven aylık bağlanmış olanlara ilişkin bir düzenleme getiriliyor.

Elbette bu düzenlemeyi olumlu buluyoruz ancak şartların biraz daha esnetilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Şöyle söyleyeyim: Normalde emeklilik için, yaşlılık aylığı bağlanması için kanunumuzda öngörülen şart nedir? BAĞ-KUR ve Emekli Sandığı ise yirmi beş yıl hizmet ve prim, ayrıca yaş şartı var. Burada, tabii, yirmi yıl ve 5000 güne çekilmesi o anlamda olumlu ama bir de şunu düşünelim: Yine, 28'inci madde, zannedersen, maluliyet aylığı bağlanmasındaki şartlar. On yıllık sigortalılık süresinde bin sekiz yüz güne maluliyet aylığı bağlıyoruz. Bunun esprisi nedir? Malul hâle gelmiş birinin çalışma ortamında çekeceği sıkıntı nedeniyle daha önce emekli olabilme imkânını vermişiz. Dolayısıyla, neticede gazimiz kendine verilen istihdam hakkını kullanarak çalışmaya devam ediyor; buna "yirmi sene sonra" dememiz biraz ağır geliyor bize. Bilmiyorum, ilgili dernek başkanlarımız da buradalar, madde görüşmelerinde onların da görüşü alınır tahminim. Yani bunu biraz daha hafifletelim. Yani çünkü çalışma ortamında, düşünün, yüzde 80, yüzde 90 malul gazilerimiz var. Yirmi yıl çalışması gereken gazilerimizin. O nedenle bu maddede biraz daha yumuşatma bekliyoruz.

Ayrıca, gazilerimiz demişken, madem bir düzenleme yapıyoruz, bazı önerilerimiz olacak Milliyetçi Hareket Partisi olarak. Terörle mücadeledeki gazilerimize ÖTV'siz araç alma imkânı verelim. Bugün engelliler için var, beş yılda bir ÖTV'siz araç alabiliyor ama gazilerimizin tümü yararlanamıyor, yararlanan engelli kontenjanından yararlanıyor. Bu konuda bir düzenleme yapılması gerektiğini savunuyoruz.

Yine, özellikle, şehit erlerin anne babalarına bağlanan aylık çok düşük. Bunu artırmamız gerekir.

Yine, Kıbrıs ve Kore gazilerimiz var malum, muharip gazilerimiz dediğimiz gazilerimiz. Bunlara bağlanan şeref aylığı, elde ettiği bir gelir ya da çalıştığı iş varsa farklılaştırılıyor. Yani şeref aylığının bu şekilde farklılaştırılmasını biz öteden beri eleştiriyoruz. Türkiye'nin en zengini gazi olmuşsa, şeref aylığında ona da aynı rakamı vermeliyiz, en fakir kişisi gazi olmuşsa ona da aynı.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Matbu işi. Herkesin şerefi eşittir.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Evet, bu, adı üzerinde, şeref aylığı. "Senin gelirin var, ben sana daha düşük bağlayayım. Ötekine asgari ücret bağlayayım." Bu son derece yanlış. Madem böyle bir düzenleme yapıyoruz, burada bu konuyu da düzeltelim diyorum.

Yine, hepimizin malumu, hepimizin talebi: Malul sayılmayan gazilerimiz var, bekledikleri bir gazilik madalyası. Çoğunun vücudunda şarapnel parçası, kurşun var ama maluliyeti yetmediği için malul olamamış, malulen aylık bağlanmamış. Bunlara yönelik de bir düzenleme getirelim, gazilik madalyası verelim. Hatta gaziliğinden dolayı, o aldığı yaradan dolayı tedavisini devam ettirenler var; bunların sağlık hizmetlerinden yararlanmasında katılım payı almayalım. Yani bu konuda düzenlemeler yapılmasını biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak destekliyoruz.

Evet, bir diğer düzenleme -konuştuk aslında- bu, afetler nedeniyle elektrik ve doğal gaz faturalarının ödenmesinin bir yıl ertelenmesi ve firmaların da gecikme zammından doğan zararlarının Enerji Bakanlığı bütçesinden karşılanmasıyla ilgili bir düzenleme.

Yine, Maden Kanunu çerçevesinde yükümlülüklerini yerine getiremeyenlerin borçlarını erteleme. Bunları doğru buluyoruz. Zaten vergi ve primle ilgili yürütmenin kanunlarla verilmiş mevcut yetkisi var. Bu konularda da bir yetki verilmesini doğru bir düzenleme olarak görüyoruz.

Yine, önemli düzenlemelerden biri asgari ücret desteği. 2020 yılında istihdam edilen kişi başına -ki şartları var- 75 lira asgari ücret desteği verilmesi öngörüyor. Bu konuyu da destekliyoruz.

Esnaf Ahilik Sandığı uygulamasının ertelenmesi var. Aslında çok önemli bulduğumuz bir düzenlemeydi bu. Yani işini kaybeden, işletmesini kapatmak durumunda kalan esnafa, aynı işsizlik sigortasında olduğu gibi, hizmetine göre belli dönemde ödeme yapılması suretiyle destek olunmasını öngören bir düzenleme. Ama şöyle de bir gerçeklik var: Şu anda esnafımız mevcut primini ödemekte zorlanıyor, ödeyemiyor. Yani bununla da yanlış hatırlamıyorsam yüzde 2'lik bir prim geliyor. Ya, bu, prim oranlarıyla ilgili bir çalışma yapıp bu uygulamayı devam ettirmeliyiz çünkü çok önemli. Prim oranını, bir şekilde, tüm SGK'nin aldığı, gerek işsizlik sigortasından gerek normal sigortalılıktan gerekse de bu Ahilik Sandığıyla ilgili... Bu konuları ortaya koyup bu uygulamayı devam ettirmemizin faydalı olacağını düşünüyorum ben.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mustafa Bey, bu yasa çıkarılırken dediklerinizin hepsini söylemiştik.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Dolayısıyla mevcut hâliyle, elbette ki esnafımızın karşılaması mümkün değil ilave yüzde 2'lik primi, mevcut primini ödeyemiyor. Altmış günlük prim borcu olduğundan dolayı sağlık yardımı kesilmesin diye devletimiz onlara sağlık yardımını devam ettirecek karar da aldı. Yani böylesi bir ortamda ilave yük getirecek bir uygulamayı eğer düzeltmiyorsak ertelememiz doğru.

Bir başka konu –maddede de ayrıntılı görüşürüz- bu, kredi garanti kurumlarına aktarılacak kaynak 25 milyar liradan 35 milyar liraya çıkarılıyor.

Yine, yurt dışındaki vatandaşlarımıza yönelik, döviz cinsinden bireysel emeklilik getiriliyor.

Ayrıca, yine, yurt dışındaki vatandaşlarımıza yönelik, dövizle askerlikle ilgili kapsamda bir genişletilme yapılıyor.

Yasa dışı bahis ve şans oyunları suçlarında internet erişiminin engellenmesiyle ilgili katalog suçlar arasına alınarak bir düzenleme yapılıyor. Doğru bir düzenleme.

Bir konu da –benim seçim bölgem de çok yakından ilgilendiriyor- bu, av tüfekleri konusu. Bu konuda hafta sonu Beyşehir'deki gerek üretici, fabrika sahibi, av tüfeği üreten arkadaşlarımızla görüştüm, gerekse de Beyşehir Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanımızla görüştüm. Onlar destekliyor yalnız bazı ek şeyleri var düzeltme anlamında. Bu konuları madde gelince daha detaylı olarak anlatırım. Mesela diyorlar ki... Hani cezayı üç yıldan beş yıla çıkarıyoruz ya, orada faaliyet izni olanlarda biraz sıkıntı olabilir çünkü orada bir çift başlılık var. Kontrolleri İçişleri Bakanlığı ile Sanayi Bakanlığı yapıyor. Mesela bizim orada jandarma bölgesi var. Üretimde farklı yorumlamadan dolayı aykırı üretim kararı alabiliyor. Bu çok ağır bir ceza olur diyorlar. Ya, bu “bir yıl” “üç yıl”da kalsın faaliyet izni almış olanlarda. Faaliyet izni olmayanlarda artırılmasını doğru buluyoruz zaten. Bu konuda talepler var.

Bir de ihracat amaçlı av bayilik belgesi alıp ihracat yapan firmalar varmış. Yani bunların da göz önünde bulundurulmasını istiyorlar, onlara da yasak getirilmesi sıkıntı olur diyorlar.

Ben notları veririm size.

Diğer konuları madde gelince ifade edeyim.

Ben geneli üzerinde sözlerimi burada bitiriyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Sayın Uğur Aydemir, buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, çok kıymetli, teklif sahibi Sayın Ök, Bakan Yardımcılarımız, kıymetli bürokratlarımız, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla sevgiyle muhabbetle selamlıyorum.

Sözlerime başlarken ben de öncelikle Elâzığ, Malatya ve Van’da meydana gelen depremten dolayı hayatını kaybeden kardeşlerimize, şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum; yaralılarımıza da geçmiş olsun diyorum. Manisa’mıza da çok büyük geçmiş olsun. Manisa’mız hakikaten aylardır sallanıyor. Zor bir durum, kolay bir durum değil tabii, Manisalı kardeşlerimize de Allah sabır versin.

Değerli arkadaşlar, görüşmekte olduğumuz (2/2633) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’yle, kamu kurum ve kuruluşlarımızın ihtiyaç duyduğu konular ve vatandaşlarımızın taleplerini karşılamaya yönelik düzenlemelerin hayata geçirilmesiyle ilgili teklif sahibimiz Sayın Ök, 46 arkadaşımızla bir araya gelerek güzel bir çalışma yapmışlar, bu teklifte benim de imzam var. Çok güzel bir çalışma yapmışlar, kendilerine çok teşekkür ediyorum. Büyük bir emek sarf ettiler -kendisi de zaten ifade etti- bir ayı aşkın zamandan beri bu teklif üzerinde çalışıyor arkadaşlarımız, biz de zaman zaman dâhil olduk çalışmalara.

Hakikaten, 21 tane kanunda değişiklik meydana geliyor, bu değişikliklerden bazıları teknik düzenlemeler, birçoğu da hem işverenlerimizin hem işçilerimizin hayatını kolaylaştıracak, hatta afetlerde zarar gören kardeşlerimizin de hayatını kolaylaştıracak maddeler. Bunlara baktığımızda, mesele hepimizin malumu olduğu üzere, Türkiye deprem kuşağında bulunan ve zaman zaman da büyük depremlerin yaşandığı bir ülke. Yine bununla birlikte heyelan, sel, çığ, yangın veya daha farklı doğal afetlerle karşı karşıya kalmaktayız. Görüşmekte olduğumuz teklif, söz konusu afetlerden etkilenen ve mağdur olan vatandaşlarımızın yaşadıkları mağduriyeti azaltmayı amaçlayarak elektrik ve doğal gaz faturalarının bir yıla kadar ertelenmesi düzenlemesini getiriyor. Bu ertelemeyi kaynaklanan gecikme zamları da Bakanlık bütçesinden karşılanacak.

Tabii, Sayın Paylan ifade etti, yapısal reformlar yapmak lazım, bunu zaten Hükümetimiz yapıyor arkadaşlar ama bir anda düğmeye basar gibi Türkiye’deki bütün 7 bölgemizi bir anda afetlerden koruyacak hâle getirme şansımız var mı? Yok. İşte, bugün sabahleyin saat 05.00’te Manisa’da deprem oldu. Bir anda Türkiye’nin altyapısını buna hazırlama şansımız mümkün mü arkadaşlar? Mümkün değil yani, Türkiye’nin de buna ekonomik gücü yetmez, kimsenin de gücü yetmez ama biz ne yapıyoruz? Zaman zaman çalışıyoruz, 1999 yılından sonra gelen hükümetten başlayarak bugüne kadarki bütün hükümetler afetlere karşı tedbirlerini alıyorlar, almaya devam ediyorlar, edecekler de, etmemiz de lazım zaten ama işte, Van Başkale’de deprem oldu, 6 vatandaşımız hayatını kaybetti. E, tabii ki biz de çok üzülüyoruz, hep beraber üzülüyoruz, 84 milyon olarak üzülüyoruz arkadaşlar. E, şimdi üzülüyoruz, bu maddeyi getirmeyelim mi? Bu madde mecburen gelecek, bu yaraları sarmamız lazım, Hükümetiz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu yaraları sarmak için bir adım atmaması mı lazım? Atması lazım. Sayın Nilgün Ök’le birlikte biz de vekillerimizle beraber oturduk, bu yaraları, acıları daha nasıl azaltabiliriz, daha çabuk nasıl sarabiliriz, vatandaşlarımızın yanında olduğumuzu nasıl gösterebiliriz diye bir çalışma yaptık arkadaşlar. Çok güzel bir düzenleme, çok güzel bir madde. Teşekkür ediyorum arkadaşımıza, sağ olsun. Tabii, bu afetler yaşanmasın istiyoruz, gönül bunu istiyor ama doğal afetlerin önüne geçmek de -afet, adı üstünde- mümkün değil. En aza indirecek uygulamaları hayata geçirmek gerektiğini de düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, teklifin diğer bir önemli maddesi, aylık bağlanan maluller ve harp malullerinden çalışmaya devam edenler ile vazife malulleriyle alakalı. Biliyorsunuz, bunlarla alakalı gazilerimize, gazi olduktan sonra bir maaş bağlanıyor ama yine çalışma hayatında çalışmaya devam etmek isteyen gazilerimiz var. Bu gazilerimizle alakalı baktığımız zaman, 7500 iş günü ve 65 yaş şartı vardı. Yeni gelen düzenlemeyle -teklif sahibimizin hakikaten bu da çok güzel bir çalışması- yirmi yıl ve 5000 iş gününe indiriyoruz. Yani gazi olduktan sonra yirmi yıl çalışırsa, 5000 iş gününü de tamamlarsa bu gazilerimiz yaşlılık aylığı bağlanmaya hak kazanıyorlar, ikinci bir aylık alacaklar yani bunlar da. Bu da bence çok güzel bir düzenleme. Buradan Sayın Ök'e de teşekkür ediyorum.

Teklifin diğer bir maddesine baktığımız zaman, yurt dışında yaşayan ve yabancı ülke vatandaşlığına geçmemiş vatandaşlarımızın dövizle askerlik hizmetinden, çalışma şartı aranmaksızın yararlanmalarına olanak sağlamakta. Bu da güzel bir düzenleme. Bu maddeyle, yurt dışında çalışma şartını yerine getiremeyen gençlerin Türk vatandaşlığından çıkılmalarının önüne geçmiş olacağız inşallah.

Diğer bir konu, yine, yurt dışında bireysel emeklilikle alakalı bir düzenleme. Bu da güzel bir düzenleme.

Değerli arkadaşlar, diğer bir konu, Türkiye, tabii, biliyorsunuz genç bir nüfusa sahip, az önce Sayın Tatlıoğlu da bahsetti; her yıl milyonlarca gencim çalışma yaşına erişmekte. Söz konusu gençlere iş alanları ve imkânları sağlamak hükümetlerin, Hükümetimizin de önceliği. Bu konuda 2016 yılında çıkardığımız 5510 sayılı Kanun'la işverenlerin iş gücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve artırmalarını desteklemek amacıyla 2019 yılı sonuna kadar da asgari ücret desteği sağlıyorduk zaten. Şimdi, bu teklifle de asgari ücret primine 2020 yılı sonuna kadar 75 lira destek vermeyi hedefliyoruz kanun teklifi yasalaşırsa.

Tabii, az önce Sayın Paylan konuşmasında “İşvereni destekleyen bir işsizlik sigortası.” diye bahsetti. Evet, değerli arkadaşlar, işveren ile işçiyi birbirinden ayırma şansımız yok, ikisi bir bütün zaten. İşveren varsa işçi olacak; işçinin olması için de işverenin olması lazım. Şimdi, baktığımızda, İşsizlik Sigortası Fonu'nu nerelerde kullanmışız, hakikaten bugüne kadar sadece işverenlere mi kaynak aktarmışız? İşsizlik Sigortası Fonu ne zaman kurulmuş, ne zaman başlamış? İşsizlik Sigortası Fonu'nda 2000 yılı Haziran ayında primler toplanmaya başlanmış, 2002 yılı Mart ayında ise ilk ödemeler yapılmaya başlanmıştır. 2002 yılında yaklaşık 83 bin kişiye ödeme yapılmış olup bu kişilere yapılan ödeme tutarı 47 milyon lira olarak gerçekleşmiş. 2019 yılına geldiğimizde ise 1 milyon 13 bin kişiye 8 milyar TL ödeme yapılmış. Kurulduğu günden bu yana sadece işsizlik ödeneğinden faydalanan kişi sayısı 7 milyon 800 bin kişiye, aşağı yukarı 8 milyon kişiye dayanmış. Yani işçiler de bundan faydalıyor Sayın Paylan, işveren değil yani. Gördüğün gibi, bak, 8 milyon kişi bundan faydalanmış. Başlangıçtan günümüze işsizlik sigortası başvurusu ve hak ediş şartlarında kolaylıklar da sağlandı yani başvurular elektronik ortamda alınarak fona erişimde kolaylık sağlanmış, ayrıca ödenek tutarında yaklaşık yüzde 12'lik bir artış, hesaplama yöntemi değiştirilerek sağlanmıştır. Bir başka iyileştirme olarak da son yüz yirmi gün kesintisiz çalışma şartında esneklik sağlanarak hak ediş koşulu kolaylaştırılmıştır. Bir diğer düzenleme olarak da kısmi süreli çalışanların da işsizlik sigortası kapsamına alınması sağlanmıştır.

Değerli arkadaşlar, tamam, asgari ücret prim desteği olarak 75 lira İşsizlik Sigortası Fonu'ndan sağlanacak ama zaten bugüne kadar İşsizlik Sigortası Fonu'nda hem başvurular kolaylaştırılmış hem hak edişler kolaylaştırılmış hem de aldıkları parayı rakamsal olarak artırmışız.

Maddelere baktığımızda diğer bir konu, Türk Standartları Enstitüsünün üstlendiği görev ve misyon gereği özel bilgi ve uzmanlık gerektiren işlerde Enstitü dışından da istihdam sağlanması amaçlanmaktadır. Bu da kurumun ihtiyaç duyduğu bir maddeydi. Evet, bununla alakalı da düzenleme getirerek kurumun elini kolaylaştırdığımızı düşünüyorum.

Diğer maddelere baktığımız zaman, evet, vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını önceleyen kanunlar, düzenlemeler yapıyoruz. Değerli arkadaşlar, yani genele baktığımız zaman, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın bireysel emekliliğinden başlayarak dövizle askerlik hizmetinden yararlanmaları, doğal afetlerden etkilenen vatandaşlarımızın ödemesi zorunlu olan faturaların ertelenmesi... Yani doğal afet oldu, vatandaşlar elektrik, doğal gaz gibi faturalarla hiç ilgilenmeyecekler, bunları bir yıl süreye kadar ertelemek için Cumhurbaşkanımıza yetkiyi veriyoruz ve gecikme zamlarının da vatandaşımıza kesinlikle yansıtmayacağız, bunlar da bakanlık bütçelerinden karşılanacak.

Az önce bahsetmiştim, vazife ve harp malulü aylığı alanlara yaşlılık aylığı bağlanmasının önünü açıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bitiriyorum Başkanım, son bir iki cümle daha edeceğim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çalışanların kimlik bilgilerinin elektronik ortamda kolluk kuvvetlerine bildirilmesinin önünü açıyoruz. Yani vatandaşlar, işverenler artık oturdukları yerlerden de bu bildirimleri yapacaklar.

Turizm amaçlı tesislerde yargılamayı basitleştiriyoruz yani tahsisin iptalinden sonra irtifa haklarının kısa sürede sonuçlanmasının önünü açıyoruz.

Kredi Garanti Fonu’nu 10 milyar lira daha yükseltiyoruz, 25 milyar liradan 35 milyar liraya çıkartıyoruz. Buradaki amaç... Vatandaşa para vermiyoruz zaten, adı üstünde “Kredi Garanti Fonu” burada vatandaşa para vermiyoruz, biliyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaldıraçla piyasaya para veriyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani bunun sadece bir kefalet olduğunu hepimiz biliyoruz zaten.

Tüketicilerin yenilenebilir enerji kaynaklarından istifade etmesinin önünü açıyoruz yani tüketicilerimiz “Yenilenebilir enerji kaynaklarından ben faydalanmak istiyorum.” diyorsa bunların da önünü açıyoruz.

Dernek işlemleri gibi vatandaşımızı doğrudan ilgilendiren durumlarda... Vatandaşımıza bunlar hakikaten direkt dokunuyor çünkü vatandaşın haberi olmadan birisi oturduğu yerden x, y, z şahıslarını kendilerine üye yapıyor, vatandaşın bundan haberi yok ve bugüne gelindiğinde bu konularda mağdur olan, mağduriyet yaşayan vatandaşlarımız vardı; inşallah bu maddeyle de bunun önüne geçeceğiz.

Sayın Ök, bu ceza miktarlarını rakamsal olarak tekrar düşünürseniz iyi olur çünkü ceza miktarları bana da biraz yüksek gibi geldi. Maddeler geldiğinde de tekrar inşallah söz alacağız.

Başta Sayın Nilgün Ök Vekilimiz olmak üzere teklifte emeği geçen 46 milletvekili arkadaşım ile birlikte kendime de teşekkür ediyorum. Bürokratlarımıza, Bakan Yardımcımıza çok teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uğur Bey, sizin de imzanız var ya, “Cezalar yüksek.” diyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, ben burada aynı fikirde değilim Sayın Ök’le.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye imza attınız?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Benim tek oyum var, ben biliyorsunuz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye imza attınız?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan, şöyle ifade edeyim: Hakikaten, biz bir araya geldik -Sayın Paylan da vardı- kanun teklifi üzerinde dört buçuk saati geçen bir çalışma yaptık, kayıtlara geçsin istiyorum. Maalesef, üzülererek söylüyorum, ifade etmek istiyorum; orada Sayın Paylan'ın katkısını göremedik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O bir brifingdir ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Brifing ama orada biz bir fikir jimnastiği yaptık, işte, orada benim düşüncemi gördünüz, 500 lira üzerindeki tepkimi orada belirttim, ben bu rakamın yüksek olduğunu orada da söyledim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye imza attınız?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama 46 kişinin imzası var orada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Atma.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teklif sahibi de Sayın Nilgün Ök.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, ikili konuşmaya dönmesin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama Sayın Başkan, imza atmış, eleştiriyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan, sizin katkılarınızı gerçekten önemsiyoruz. Eleştirilerinizi bekliyoruz ama katkılarınızı da bekliyoruz arkadaşlar. Herkesin müşterekleştiği doğruları da gündeme getirin, katkı sağlayın, katkı sunun; inşallah bekliyoruz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Uğur Bey, imza atmışsınız, eleştiriyorsunuz; yapmayın ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Emeği geçen herkese tekrar teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ben de teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

Teklifin geneli üzerindeki sözcülerin konuşmaları bitti.

Görüşmelere saat 15.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.19

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.02****BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Mersin)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Değerli arkadaşlar, 30’uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum. Geneli üzerindeki görüşmelerimize devam ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, toplantı yeter sayımız yok, bürokratlar da yok.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, lütfen bürokrat arkadaşları...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vekiller de yok, baksanıza. Biz sizi ikna edeceğiz oy vermeyin diye.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Kaboğlu, size söz vereceğim.

Buyurun Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sağ olun.

Sayın Başkan, değerli vekiller, sayın konuklar; hepinize tünaydın diyorum. Hoş geldiniz.

Ben bir ön sorun üzerinde duracağım, teknik konu. “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasa’nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir teklifin Anayasa’ya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.” İç Tüzük madde 38.

Bu tetkik yapılmadığı için -yemek dışında- şu ana kadar yaptığımız görüşmeler İç Tüzük’e aykırılık oluşturmaktadır. Niçin aykırılık oluşturmaktadır? Çünkü ilk fıkranın Komisyon için öngördüğü inceleme yükümlülüğü, teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmeden ele alınması gereken bir ön koşul olarak düzenlenmiştir. Bu ön sorun çözülmeden Komisyon görüşmelere başlayamaz. Bu yükümlülük, Komisyonun münhasır yetki alanına girmektedir. Komisyon dışında başka kişi ve uzmanlar bu yetkiyi kullanamamaktadırlar. Komisyon teklif metnini Anayasa’nın sözüne ve özüne uygunluk açısından inceledikten sonra “devam” veya “ret” kararını verir. Bu ise bir ön karar şeklinde olmaktadır. Dolayısıyla görüldüğü gibi bu maddede yer alan ön koşul ve ön karar, tartışmaya açık olmayan, çifte yükümlülük ve gereklilik olarak karşımıza çıkıyor Komisyon açısından.

Komisyonun 3’üncü yükümlülüğü ise inceleme alanına ilişkindir. Anayasa’ya uygunluk hem sözü hem de özü açısından yapılmalıdır. Özellikle öze uygunluk anayasal yorum yöntemlerini beraberinde getirmektedir.

4’üncü ön koşul ise gerekçeli karar verme yükümlülüğüdür. “Ret” hâli değil sadece, “kabul” hâlinde de gerekçeli olarak karar vermelidir. Şimdi, bu, tabii, İç Tüzük’ün 38’inci maddesi esasen Anayasa madde 11’de yer alan “Kanunlar Anayasa’ya aykırı olamaz.” kuralının güvencesi olarak düzenlenmiştir. Bu açıdan, bu bizim görüşmekte olduğumuz kanun açısından durum şudur: Tabii ki başta imza sahipleri olmak üzere, Komisyon Başkanı olmak üzere emeklerine teşekkür etmek gerekir fakat burada benim dikkat çektiğim ön sorun açısından da bu yasanın görünümüne bir göz atmak gerekiyor, şöyle ki: Belirttiğiniz üzere 21 yasa düzenleme konusu ediliyor fakat bunların 12’si 27’nci Yasama Döneminde toplam olarak 28 kez değiştirilmiş ve bu 28 kez yapılan değişiklikler Plan ve Bütçe Komisyonu dışında

çok farklı komisyonlarda ele alınan, yapılan değişiklikler; kabul edilenler ve reddedilenler olmak üzere, muhtelif, şöyle ki: Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun 2 kez değiştirilmiş; 2'si de İçişleri Komisyonunda. Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanunu 4 kez değiştirilmiş ve bu 1'i Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda, diğer 3'ü Plan ve Bütçe Komisyonunda. Maden Kanunu 2 kez değiştirilmiş; 1'i Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda, diğeri ise bu Komisyonunda. İşsizlik Sigortası Kanunu 2 kez değiştirilmiş, Plan ve Bütçe Komisyonunda. Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu yine 1 kez değiştirilmiş. Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun 3 kez değiştirilmiş ve bunlardan 1'i İçişleri Komisyonunda. Dernekler Kanunu 1 kez değiştirilmiş, İçişleri Komisyonunda. Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun 2 kez değiştirilmiş; biri Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, biri burası. Nüfus Hizmetleri Kanunu 2 kez değiştirilmiş, İçişleri Komisyonunda her 2'si de. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 5 kez değiştirilmiş; Sağlık Komisyonu, İçişleri Komisyonu ve bu Komisyonunda. İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun 1 kez değiştirilmiş, Adalet Komisyonunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Elektrik Piyasası Kanunu 3 kez değiştirilmiş; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve 2'si burada. Şimdi, bu kadar çok kanunda, bu kadar çok komisyonunda yapılan değişiklikler, aynı kanunla ilgili değişiklikler, kabul edilen ve edilmeyenler olmak üzere, şimdi bütün olarak torba şeklinde dolduruluyor ve Plan ve Bütçe Komisyonuna getiriliyor. Tabii ki bu açıdan bu 22'nci torba kanun, eğer biz uluslararası sözleşmeleri çıkaracak olursak yapmış olduğumuz, oylamış olduğumuz kanunların sayısı 43'tür bununla birlikte; sadece 21'i kod kanun, 22'si torba kanun biçiminde. Şimdi, torba kanun uygulaması, bu bakımdan, aslında, özellikle bu şekilde de uygulaması hem uluslararası hukuk açısından hem de bizim hukukumuz açısından Anayasa'ya aykırıdır. Anayasa'ya aykırıdır çünkü bu artık torba olmaktan da öteye geçmiştir. Öncelikle bir yasanın genel ve soyut norm olma özelliğini zedelemektedir. İkinci olarak ulaşılabılır, anlaşılabilir ve öngörülebilir biçiminde sıraladığımız yasaların temel özelliklerini, temel standartlarını ihlal etmektedir. Üçüncü olarak, anayasal normlar hiyerarşisini altüst etmektedir. Bu bakımdan torba kanun bizatihi Anayasa'ya aykırı iken bu şekilde bir, her şeyin Komisyonu olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda bu yapım tarzı, bu aykırılığı açık hâle getirmektedir. Çünkü Plan ve Bütçe Komisyonu aslında bütçe nedeniyle iş yükü çok fazla olan bir Komisyondur, yılın iki ayında mesaisini tümüyle buna harcamaktadır ve bu ağır yükün karşısında diğer komisyonlardan parça parça toplanan maddeler yine bu Komisyona getiriliyor, bu Komisyonunda ikide bir toplanılıyor ve esasen bu Komisyonun harcadığı emek ile örneğin bir Anayasa Komisyonunun işlevsizliği arasında, Meclis komisyonlarının nimet ve külfetleri açısından incelenmesi sonucunda tamamen birbirine zıt durumlar oluşmaktadır. Bu itibarla bu, sadece Plan ve Bütçe Komisyonunun varlık nedeni ve saygınlığına halel getirmemekte, aynı zamanda Plan ve Bütçe Komisyonu bir tür – biraz sonra değineceğimiz gibi, İçişleri Komisyonunda geri alınan derneklerle ilgili madde sorunu olduğu gibi- perdeleme işlevi gören bir Komisyona dönüştürülmektedir. Bu açıdan bu sadece hukuki açıdan değil, yerindelik açısından da, yasama faaliyeti açısından da son derece sakıncalı bir durumdur çünkü yasama mutfağı görmesi gereken bir yerin perdeleme işlevini üstleniyor olmasının –bilerek veya bilmeyerek, isteyerek veya istemeyerek- gerçekten kabul edilebilir bir tarafı bulunmamaktadır.

Şimdi, “Anayasa’ya aykırı.” dedim. Hemen belki bazılarınız “Ama Anayasa Mahkemesinin kararı var bu konuda.” diyeceksiniz. Evet, Anayasa Mahkemesi bu konuda karar verdi ama oy çokluğuyla verdi ve Anayasa Mahkemesinde “Torba kanun Anayasa’ya aykırıdır.” diyen 4 üyenin yazmış olduğu karşı oy gerekçeleri esasen kararın kendisinden çok daha güçlüdür ve bunun başında Anayasa Mahkemesinin Sayın Başkanı Profesör Zühtü Arslan yer almaktadır. Dolayısıyla, şimdi bir önemli gerekçemiz var, özellikle Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini savunan üyelere hitap ediyorum, onların kendi tutarlılıkları açısından bunu söylüyorum: Anayasa Mahkemesi bu kararını 2017 Anayasa değişikliği öncesi verdi. Oysa 2017 Anayasa değişikliğinin yürürlüğe girmesinden sonra çok önemli bir paralel yasama faaliyeti oluştu, bu da CBK’ler yoluyla, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri yoluyla ve eğer biz bir buçuk yılda yaklaşık bin maddeye imza attıysak Cumhurbaşkanının yaptığı düzenlemeler 2 bin maddeyi geçiyor. Şimdi, bu durum karşısında biz artık “Torba kanun nasılsa eskiden de vardı, dolayısıyla, bunun devamıdır.” diyemeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen toparlayın.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Toparlıyorum.

Muhtemelen Anayasa Mahkemesine başvurduğumuz zaman tabii ki bu Anayasa değişikliğini ve yeni dönemin torba kanun uygulamasına, mantığına açık olmadığını da bir hukuki gerekçe olarak işlemek durumundayız. Ben şimdi Cumhuriyet İttifakı’nın bu Anayasa değişikliğinin ruhuyla çeliştiği konusuna girecek değilim tabii zamansızlık nedeniyle ama esasen hukuki açıdan konu oldukça nettir ve belki bugünkü bu görüşme -1 yasaya 2 madde bile düşmüyor- 22 yasanın sıkıştırıldığı ve daha önceden –biraz önce belirttiğim gibi- çok sayıda yasada 28 kez değişiklik yapıldığı ve en azından 6-7 komisyona dağılan bu düzenlemelerin buraya toplanması ve bu Komisyonun araçsallaştırılması, kabul edilebilir olmanın ötesinde, Anayasa’ya aykırı bir durum oluşturmaktadır. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum. Sayın Başkan, 38’inci maddenin işletilmesini bir ön koşul olarak, hani siz Komisyon Başkanı olduğunuz için söylüyorum -ben bu konuda bir rapor yazıp bizim Genel Başkanlığa sunacağım- bütün komisyonlar için bu olmalıdır ama bu, Anayasa’ya aykırı uygulamaya sürüklenmeyelim, daha sağlıklı görüşürüz eğer bu ön sorunu şey yaparsak.

Sayın Başkan, bitiriyorum.

Maddelere girmeyeceğim ama bu genel sorunu mutlaka tartışmamız gerekir. Sayın üyelerin bu ön sorun hakkında, bir kısmı ad koymadan beyan ettiler ama mutlaka görüş beyan etmesi gerekiyor. Zira, başlangıçta dendi ki “Yasama analizi açısından bir zorunluluk bulunmamaktadır.” Belki bulunmuyor ama anayasallık analizi açısından bir zorunluluk bulunuyor. Bunu yapmak lazım.

Bir cümle de deprem konusunda... Ben, bizim doğamızın, yasama meclisi üyesinin doğasının, bir deprem kanunu yaparak topluma yansıtılmasının uygun olacağını düşünüyorum. Çünkü deprem kanununu yaparsak bu konudaki Türkiye’nin de katıldığı uluslararası bilimsel çalışmalar, insan hakları açısından öncesinde yapılması gerekenler, esnasında yapılması gerekenler ve sonrasında yapılması gerekenler aşamalarıyla bir yasal düzenlemenin yapılması aslında partiler ötesi bir durumdur, bütün vekillerin bilgisine. Bu konuda bir girişim olursa ben bir nefer gibi çalışma sözünü de huzurunuzda veriyorum Sayın Başkan, çok değinildiği için. Bizim duamız yasayla olur, yoksa diğer dua özel hayatımıza ilişkindir.

Teşekkür ederim dikkatiniz için.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, zaten herhangi bir kanun teklifi Komisyon Başkanlığımıza geldiğinde, Bütçe Başkanlığımız onu ayrıntılı bir şekilde, Anayasa'ya aykırı olup olmadığını çalışıyorlar ve daha sonra bizlere de bu konuyu arz ediyorlar, biz de gerekli müzakereleri yapıyoruz. Anayasa'ya aykırılık söz konusu değildir. Tabii sizin görüşünüzde de saygı duyuyorum ve teşekkür ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan bir cümleyle... Komisyon yetkisi olduğu için, onu vurgulamak istedim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, herhangi bir aykırılık söz konusu değildir. Hele hele, ifade ettiğiniz gibi “Şu ana kadar ki yaptığınız görüşmeler yasal değildir.” gibi bir ifadeyi kesinlikle kabul etmemiz mümkün değil, böyle bir şey söz konusu olamaz. Nitekim, zaten grup sözcüleri de bu yönde bir ifade kullanmadılar.

Sayın Girgin buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Arkadaşlar, tekrar bir torba yasa var önümüzde. Tabii olumlu olanları elbette destekleyeceğiz; doğal afetlerdeki yaraları sarmak zorundayız, gazilerimize ne versek elbette azdır. Ancak benim burada özellikle dikkat çekmek istediğim bir konu var, o da, gerek bu yasada gerek bundan önceki yasalarda şu dikkatimizi çekiyor: Vatandaş üzerinde baskıyı artıran düzenlemeler nedense son zamanlarda öne çıkmış vaziyette. Şöyle ki: Bankacılıkla ilgili yeni düzenlemeler getiren ve geçtiğimiz hafta Genel Kuruldan geçen kanun, İçişleri Komisyonundan geçen bekçilerle ilgili yeni düzenlemeler getiren kanun ve örgütlenme hakkını fişleyerek gasbenden bu torba yasa teklifini beraber değerlendirmek gerekir. Bu 3 yasanın ortak özelliği, fiili olarak uygulamada olan olağanüstü hâl rejiminin kalıcılaştırılmak istenmesidir. Yaşamın bütün alanlarının tek bir merkezden sevk ve idare edildiği kontrol mekanizması bu yasayla da kurulmaya çalışılmaktadır. Yeni düzenlemeler iktidarın üzerinde yükseldiği zeminin kaydığını, iktidarın da bunun farkında olup engellemek için yaşamın her alanını denetlemeye çalıştığını, ne yazık ki, göstermektedir. Halkın her yaptığını kontrol altına alan, kendisine tehdit gördüğü bütün demokratik örgütlenmeleri ve eleştirel fikirleri yok eden, ömrünü bu şekilde uzatacağını düşünen bir iktidar anlayışı var karşımızda.

Değerli arkadaşlar, bankacılık düzenlemesi, iktidarın bankacılık ve ekonomi üzerine yorum yapan vatandaşlar üzerinde açık tahakkümünü ilan etme hedefiyle hazırlanmıştı, kabul edildi. Bekçilerle ilgili düzenleme, bekçilerin mahalle mahalle görevlendirilmesi, iktidarın günlük yaşamın bütün gözeneğine sızma amacını açık ediyor. Bekçiler âdeta bir monitör gibi yerelin bilgisini iktidara aktaran araçlar olarak düşünülmüyor.

Bu torba yasanın en can alıcı düzenlemelerinden biri de derneklerle ilgili getirdiği düzenlemelerdir. Elimizdeki teklifin derneklerle ilgili maddeleriyle vatandaşlarımız fişlenerek örgütlenme hakkı gasbediliyor. Derneklerin yeni üyeleri ile üyeliği sona erenlerin kimlik bilgilerini otuz gün içinde mülki idari amirlerine bildirme zorunluluğu getirilmesi, Anayasa'nın 33'üncü maddesiyle güvence altına alınan örgütlenme özgürlüğünün önüne dikilen büyük bir bariyerdir; bu, örgütlenme özgürlüğüne müdahale etmektir. Madde metni, üyelik, kişisel verilerin korunması bağlamında Anayasa 17 ve 20'ye aykırıdır. Anayasa'nın temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmamasını düzenleyen 14'üncü maddesine de aykırıdır. Yine, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na da aykırıdır. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu özel kanun niteliğinde olduğundan öncelikli olarak uygulanmak zorundadır. Bu düzenlemeyle amaç vatandaşları fişlemektir. Sayın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu bir yıl önce aynı

konuda çıkan yönetmelik hakkındaki yazılı soru önergesine verdiği cevapta bu yönetmeliği katılımcı demokrasinin gereği olarak savunmuştu ve bu basına da yansımıştı. Oysa, katılımcı demokrasi bahanesinin bir kılıf olduğu çok açık. Bu düzenleme 2019’da Genel Kurulda geri çekilmişti, şimdi neredeyse noktasına, virgülüne dokunulmadan, aynen karşımıza getirilmiş durumda. Bu yasanın amacı, vatandaşlarda fişlenme korkusu yaratarak vatandaşların derneklere üye olmasını engellemektir.

Değerli arkadaşlar, 2011 tarihli bir Anayasa Mahkemesi kararından da bahsetmek istiyorum, tutanaklara geçmesi için de belirtiyim: 2009/50 esas, 2011/89 sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı diyor ki: “Devletin sendikalar üzerinde idari ve mali denetim yetkisinin dayanağı yoktur.” Diyeceksiniz ki “Biz derneklerden bahsediyoruz, sendikalardan değil. Anayasa Mahkemesi kararının lafzına değil, ruhuna bakarsanız, demokratik bir toplumun sendikalar gibi can damarı olan dernekler için de özgürlük öngördüğünü görebilirsiniz; bırakın kim üye kim değil dedektifliğini, kendi üyelerinden bir şikâyet gelmediği, adli bir süreç işlemediği sürece devletin dernekler üzerinde idari ve mali denetim yetkisinin hukuki dayanağı yoktur, olmaması lazım gelir.

Değerli arkadaşlar, teklifin 1’inci maddesiyle yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ, taşma ve benzeri afetler nedeniyle elektrik ve doğal gaz borçlarının bir yıl ertelenmesi öngörülüyor. Madde, olumlu olmakla birlikte, Komisyonun takdiriyle bu maddeye çiftçilerimizin bankaya olan kredi borçları, esnafımızın kredi ve prim borçları ile öğrencilerimizin KYK borçları da eklenmelidir.

Değerli Komisyon üyeleri, yine afetlerle ilgili olduğu için bu maddeler, seçim bölgem Muğla’da yaşanan yangın ve yapılan yardım konusunda vatandaşlarımızın taleplerini de dile getirmek isterim. Muğla ili Zeytinköy Mahallesi’nde 6/9/2017 tarihinde meydana gelen orman yangını felaketi nedeniyle yerleşim alanında kalan 25 adet konut ve 6 adet ahır kullanılamaz duruma gelmişti. Yaşanan yangın felaketi Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi tarafından “genel hayata etkili” olarak kabul edildi. Zeytinköy Mahallesi bir dağ orman köyü ve yaşayanları da orman köylüsü olup hak sahipleri dar gelirli ve zor yaşam şartları altında hayatını idame ettiren insanlardır. Yapılacak konutlara yönelik destek amaçlı verilen kredi tutarı 2019 yılı için 101 bin liraydı, evler ise 150 bin liraya mal olmuştur. Türkiye’de yaşanabilecek olan buna benzer afetler dolayısıyla yaşanan mağduriyetlerin daha hızlı ve yerinde çözüme kavuşturulması adına bazı düzenlemeler mutlaka yapılmalıdır. Örneğin, 7269 sayılı Yasa ile ilgili yönetmelikler gereği, hak sahibi kabul edilen ailelerden kimsesi olmayan, yaşlı, ağır hasta ve fakir gibi mücbir nedeni olanlara evini yapana yardım ve diğer yöntemlerle verilen kredi desteği yerine devlet eliyle konut yapılarak hak sahibine teslim edilmesi doğru olacaktır. Yine 7269 sayılı Yasa ve ilgili yönetmelikler gereği, hak sahibi kabul edilip evini yapana yardım yöntemine göre konut yapılması kararlaştırılan aileler için AFAD Başkanlığınca belirlenen miktarda kredi verilmekte olup konut yapımı esnasında pirsantaj dilimlerine göre hak ediş ödenmektedir. Konut maliyetinin sadece bir kısmının devlet yardımıyla karşılanması özellikle dar gelirli hak sahiplerini mağdur etmektedir. Bu durumda Evini Yapana Yardım Yönetmeliği’nin revize edilerek yatırım programında ayrılan ödeneğin Çevre ve Şehircilik Bakanlığının birim fiyatları üzerinden konut maliyetinin tamamının karşılanacağı şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Üç: Mevzuatla belirlenen inşaat alanı ve türünün yörenin geleneksel kültürünü de yansıtan yöresel mimari ve malzeme kullanımını kapsayan, yerel mimarinin genel karakteristiği ve büyüklüğünü kapsayacak şekilde yerinde belirlenmesini içeren bir düzenleme yapılmalıdır.

Değerli Komisyon üyeleri, teklifin 13’üncü maddesinde Maden Kanunu’na ek maddeyle afet bölgeleri için mali yükümlülüklerin taksitlendirilmesi, beyanların ertelenmesi düşünülmektedir. Yine seçim bölgem Muğla’dan bir örnek vermek istiyorum. Mermer ihracatında Muğla önemli bir yer kapsamaktadır arkadaşlar. Çin’de yaşanan üzücü salgın hastalık nedeniyle geçen yılın şubat ayına

oranla Çin'e yapılan blok mermer ve doğal taş ihracatı değerinde yüzde 52, maden ihracatında yüzde 18 düşmüştür. Mermer sektörünün yaşadığı ihracat sorunu ile ilimizde bu sektörde çalışan 10 bine varan işçinin ihracattaki daralma nedeniyle olası bir işsizlikle karşılaşmalarını için de tedbirler alınmalıdır. Bu düzenlemede Çin'deki salgın hastalık nedeniyle bir ek madde var mıdır yok mudur? Bunun ben özellikle cevaplanmasını istiyorum.

Son olarak, sevgili arkadaşlar, “Madencilikle ilgili düzenleme var.” demiştim. Zaten bizim ilerleyen maddelerde bir önergemiz de olacak. Bu önergenin de ben bütün Komisyon üyeleri tarafından partiler üstü bir yaklaşımla değerlendirilmesini rica ediyorum. Daha önce de söyledim, kendim de bir maden işçisi olduğum için -uzun yıllar sendikalarda da görev yaptım- arkadaşlar, ister yeraltında ister açık ocakta bir madene girdiğiniz zaman sizin işvereninizin o işi hizmet alımı yöntemiyle mi yoksa redevans yöntemiyle mi aldığını bilemezsiniz. Ama Soma'da üzücü bir olay yaşandı, bu olay sonrasında o bölgede çalışan işçi arkadaşlarımızdan bir kısmı kıdem tazminatlarını alabildi, bir kısmı da alamadı. Kazadan önce belki de o iş yerinde, Türkiye'nin değişik iş yerlerinde benzer yöntemlerle iş alan firmalarında şu veya bu nedenle kıdem tazminatları ödenmeyen yüzlerce işçi var, bu işçilerin tek suçu o iş yerindeki işe girerken hizmet alımıyla mı, redevans yöntemiyle mi işe girdiklerini bilmemeleridir. Bana göre bu yanlış. İş Kanunu'muz gayet açıktır “Asıl işler alt işverene verilemez.” demektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun efendim.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – İş Kanunu'nda “Asıl işler alt işverene verilemez.” demesine rağmen veriliyorsa, o zaman işçinin hak edişinden kaynaklanan veya işçi sağlığı, iş güvenliğinden kaynaklanan birtakım olumsuzluklardan asıl işveren sorumludur. Bu gibi eksikliklerin ve mağduriyetlerin giderilmesi de gerekmektedir. Umarım ki verdiğimiz önerge desteklenir ve bu mağduriyet de giderilir diyorum, teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli Komisyon, değerli üyelerimiz, değerli bürokratlar, teklif sahibi Sayın Nilgün Ök arkadaşımız, değerli basın mensupları; öncelikle ben Elâzığ, Malatya ve Van depreminde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Evet, değerli Komisyon, şu anda görüştüğümüz kanun teklifi toplam 21 farklı kanunda değişiklik içeriyor. Bu kanun teklifiyle yapılan değişikliklerde, getirilen maddelerde, bizim tespitlerimize göre, her ne kadar siz kabul etmeseniz de “Görüşüldü ve Anayasa'ya aykırılıklar yok, uygundur.” deseniz de biz Anayasa'ya aykırılık şerhimizi koymak durumundayız açıkçası. Bir tane Anayasa var, bunu nasıl böyle farklı yorumladığımızı da ben düşünmeden edemiyorum Sayın Başkan gerçekten. Belki de bu konuyla ilgili özel bir oturum yapmamız gerekiyor. Bunu da ben bir öneri olarak sunayım, bunu bir tartışalım ve konuşalım çünkü her gelen kanun teklifinde bir, kanun teklifinin gelişinin torba oluşu, ikincisi de Anayasa'ya aykırı maddeler içermesiyle ilgili görüşlerimizi dile getiriyoruz, siz de “Hayır, Anayasa'ya aykırı değil.” şeklinde söylüyorsunuz ama bu böyle olmaz gerçekten.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Kaboğlu da kedisi ifade etti, Anayasa Mahkemesinin aykırı olmadığına dair kararını kendisi ifade etti.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yani ben genel olarak söylüyorum, bu bir genel hâl almaya başladı. Belki bu konuyu özel olarak görüşmemiz lazım.

Şimdi, değerli vekiller, değerli arkadaşlar; ciddi bir ekonomik kriz içerisinde, sürekli torba kanun tekliflerini görüşüyoruz burada. Tabii, emeklerinize sağlık Sayın Ök; aynı zamanda orada bir kadın vekili görmek de güzel oldu, onun da altını çizmek istiyorum, sizi orada görmekten mutlu oldum.

Şimdi, ülkenin ekonomi politikaları maalesef üretimi destekleyen politikalar olmadığı ve reformlar hayata geçirilmediği için, daha doğrusu bu yönde planlamalar hiç yapılmadığı için ipin ucu ülkede kaçmış durumda. O nedenle de bizler yapısal olmayan ama palyatif, günü kurtarmaya çalışan, böyle oradan buradan kanun maddeleri toplayarak, torbalar oluşturarak bunları konuşuyoruz burada. Artık bu bir gerçek; hiçbir şekilde yapısal çözüm getirmiyor, günlük... Biraz önceki konuşmacılarımız da söylediler, ifade ettiler, birçok kanun maddesi tartışılıyor, ondan sonra Genel Kurula gidiyor -daha önceki konuşmamda da ben bunu belirtmiştim- orada tekrar maddeler çekiliyor -şimdi burada konuşacağımız kanun teklifinin içinde de öyle maddeler var- ya da yeniden aynı maddelerle ilgili yeniden yeni yeni düzenlemeler yapılıyor yani aslında kendi vaktimizi de böyle boşa harcayan bir süreç yürütüyoruz. Toplumun farklı kesimleri küçük dokunuşlarla, evet, rahatlatılmaya çalışılıyor işte bu süreçte. Yine bu kanun teklifinin içinde Esnaf Ahilik Sandığı uygulamasının ertelenmesi buna bir örnek, yine bir küçük dokunuş yani bir rahatlatma. Asgari ücret desteğinin süresinin uzatılması, yine böyle küçük bir rahatlatma ancak genel ekonomik durum bu şekilde hiç iyiye gitmiyor arkadaşlar, hiçbir faydası da olmuyor bu yaptığımız çalışmaların. Çok kısa süre faydası varmış gibi görünüyor ama etkisi geçiyor hızlı bir şekilde. Yani sokağa çıkın, esnafa şöyle bir sorun “Durum nedir, nasıldır?” diye. Hepsinden duyacağınız şey “Piyasada para yok, piyasa dönmüyor.” şeklinde olacaktır.

Baktığımız zaman, örneğin yeni açıklanan verilerden Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre 31/12/2019 itibarıyla bireysel kredi ve kredi kartı borcu nedeniyle takibe düşen kişi sayısı 1 milyon 755 bin kişi olmuş. Bu rakamlar hakikaten yüksek rakamlar. Ekonominin içine düştüğü durumu da bize tek başına bile ifade ediyor.

Ekonomik krizin çözülememesinin tabii en önemli etkenlerinden birisi de ülkede yaşanan güven sorunudur. Özellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesiyle sistemde yaşanan aksaklıklar, yargıya olan güvenin azalması, adil olmayan yargılanmalar, dış politikada, özellikle İdlid’de yaşananlar, Libya’da yaşananlar hepsi aslında ekonomiyi bir şekilde etkiliyor. Ekonomiyi tek başına düşünemeyiz, aldığımız önlemleri tek başına düşünemeyiz ve insanların kendini güvende hissetmesinin önünde de tabii bu çok önemli bir engel. Örneğin, Dernekler Kanunu’nda getirilen düzenleme yine kişiler üzerinde baskı oluşturacak maddeler değerli vekiller.

“Güven” dedik, yine bir endeks paylaşayım, kayıtlara girsin: Tüketici Güveni 2020 yılının ilk iki ayı, son on yedi yılın en düşüğü olmuş, bugün basında da paylaşıldı bu bilgiler. Yıllık olarak da en düşük seviye şubat ayında 57,3 olmuş. Vatandaşımız da hiç mutlu değil. 2010’da çok mutlu olanların oranı yüzde 9,2 iken -ki o da çok düşük ama- 2019’da yüzde 6,6’ya düşmüş bu oran yani böyle bir ortamda biz torba kanunlarla ilaç olmaya çalışıyoruz bir şeylere.

Maddelerle ilgili maddeler üzerine konuşmaya başladığımız zaman konuşacağım ama birkaç maddeye izninizle değinmek istiyorum geneli üzerine konuşurken de. Örneğin madde 1, depremle ilgili. Açıkçası yeni bir maddeyle deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ, tasman ve benzeri afetler nedeniyle mağdur olan vatandaşların elektrik ve doğal gaz borçlarını bir yıl süreyle Cumhurbaşkanlığı kararıyla erteliyoruz. İyi, tamam yani buna belki itiraz etmeyeceğiz, madde üzerinde görüşürken eleştirilerimiz olabilir ama şimdi aslında önemli olan burada can ve mal kaybını önleyici önlemlerin on yedi yıldır hiçbir şekilde alınmamış olması ve bugün sadece bizim sonuçlar üzerinden

burada birtakım maddeler getirip, kanun teklifleri getirip bunların üzerine konuşuyor olmamız. On yedi yıldır hiçbir şey yapmamışız önleyici, şimdi insanlar ölüyor, evler yıkılıyor. Yani İran'da yaşanan depremde Van'daki vatandaşlarımızı kaybettik. Şimdi çıkmışız diyoruz ki: İşte, elektrik borçlarını, doğal gaz borçlarını... Tamam, erteleyelim de böyle olmamalıydı bu, bu şekilde olmamalıydı. İşte, iktidarın ağustos böceği gibi çalışmasının sonucudur aslında bunlar.

Evet, sonuçlara yönelik düzenlemeler dedik. Bunu maddeler üzerinde yine konuşuruz. Gazilerimizle ilgili düzenlemeler var. Tabii ki o düzenlemelere bizim başka önerilerimiz de olacak ama karşı çıkmamız zaten mümkün değil, gazilerimiz bizim için çok değerli, önemli.

Şimdi, bu kanun teklifinde getirilen 19, 20, 21 ve 22'nci maddelerde, 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nda bir düzenleme var. Bu kanunla ilgili bu düzenlemeler geçen yıl aralık ayında İçişleri Komisyonuna gelmişti, orada tartışılmıştı, daha sonra 144 sıra sayısıyla Genel Kurula gelen Torba Teklif içerisinde çıkarılmıştı yoğun eleştiriler üzerine. Şimdi görüyoruz ki tekrar bu kanun teklifinin içerisine koyulmuş ve karşımıza getirilmiş.

Şimdi, değerli arkadaşlar, daha önce komisyonda görüşülmüş, tartışılmış, Genel Kurulda da geri çekilmiş kanunun tekrar önümüze getirilmesindeki ısrarı da anlamak istiyorum açıkçası. Bu kanun teklifine baktığımız zaman, tabii, burada derneklerin, yönetimlerinin, yönetim kurullarının bildirimimin yanında bir de üyelerin bildirimiyle ilgili yeni bir düzenleme getiriliyor. Şimdi, burada, dernek üyeleri kendilerinin fişlenmiş olacaklarını düşünecekleri için üzerlerinde bir baskı oluşacak ve bu, derneklere olan üyeliklerinden vazgeçmeleri sonucunu doğuracaktır. Birkaç hafta önce -bir önceki- görüştüğümüz Bankalar Kanunu'nda da buna benzer bir madde vardı, orada da piyasalarla ilgili yorum yapanlara getirilecek olan cezaları konuştuk.

Değerli arkadaşlar, şimdi, her ne kadar bu maddelerle ilgili, derneklere yaşanan sıkıntılar, işte, üyelerin kendi iradeleri dışında derneklere üye olması, kendi iradeleri dışında derneklerin üyeliklerinden ayrılamaması sebepleri gösterilse de bu sebepler bu maddelerin getirilmesi için Türkiye'nin güven ortamının olmadığı bir dönemde geçerli gerekçeler değildir çünkü vatandaş kendini hiçbir şekilde güvende hissetmiyor ve güvende hissetmediği bir yerde de bu derneklere üyelik konusunda sıkıntılar yaratacaktır. Kaldı ki geriye doğru işletilecek oluşu birçok derneğin altı ay gibi kısa bir sürede bildirim yapmasının da önünde engel oluşturacaktır, birçok mağduriyet de yaşanacaktır. Aslında olması gereken, bu kanun maddelerinin -daha önce yapıldığı gibi- tekrar geri çekilmesidir. Düzenleme, Anayasa madde 33 bağlamında da örgütlenme özgürlüğüne müdahale etmektedir. Yine, üyelik, kişisel veri niteliğinde bulunduğundan Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na da aykırıdır. Maddeler üzerinde konuşmaya geçtiğimizde yine gerekirse üzerine konuşuruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başkanım, bir konuyla ilgili de kısa bir...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bu 24 ve 25'inci maddeler hakkında yani enerji teşvikleriyle ilgili, enerjiyle ilgili getirilen kanun teklifi maddeleriyle ilgili bir şeyler söylemek istiyorum.

Şimdi, yenilenebilir enerji kaynaklarıyla ilgili, önce bir rakamlara baktığımızda, 2019 yılında YEKDEM desteğinden yararlanan 777 adet tesis olduğunu görüyoruz. Yani aslında bu kanun teklifi getirilirken neden getiriliyor, kimlere hizmet edecek, bir ona bakmak lazım, o çerçeveyi çizmek ve madde üzerine konuşurken bu bağlamda konuşmak lazım. O yüzden bu bilgileri paylaşmak istiyorum: Bu 777 tesisin içinde 463 adet hidroelektrik santral (HES), 160 adet rüzgâr enerjisi santrali (RES), 100

adet biyokütle enerji santrali (BES), 45 adet jeotermal enerji santrali (JES) ve 9 adet güneş enerji santrali (GES) yer alıyor. Şimdi, burada baktığımızda HES’ler bu kurulu gücün içinde yüzde 60 gibi yüksek bir oran teşkil ediyor. O zaman da YEKDEM denilen şeyin aslında yenilenebilir enerji kaynakları içerisinde bizim çok da eleştirdiğimiz HES’lere hizmet eden bir yapı hâline dönüşmüş olduğunu gösteriyor. Bu bağlamda baktığımız zaman, Türkiye’de 300’e yakın firma enerji alanında faaliyet gösteriyor ve son yıllarda en fazla HES kuran firmalara da baktığımızda, örneğin, birkaç isim de vereyim ben, Limak, Cengiz, Kolin, Kalyon gibi ve bunun yanına bir sürü daha ekleyebiliriz, otoyol, köprü ve havalimanı inşaatlarında karşımıza çıkan... HES’leri yapan, yenilenebilir enerji alanına giren bu birçok firmaya baktığımızda çoğunun başka sektörlerde -inşaat sektörü, gıda sektörü gibi sektörlerde- hizmet veren şirketler olduğunu da görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Son cümle, toparlıyorum Başkanım.

Aslında bu getirilen kanun tekliflerinin, düzenlemelerin, bugüne kadar yapılan uygulamaların ve verilen teşviklerin de bu büyük firmalara yoğunluklu olarak verildiği için iktidarın desteklediği şirketler olduğu görülüyor. Bu bağlamda, bu enerji maddelerini değerlendirmek zorundayız. Yani HES işi bir rant projesine dönüşmüş durumda. O yüzden de getirilen her uygulamaya şüpheyle yaklaşmak zorundayız.

Maddelerle ilgili bölüme geçildiği zaman tekrar söz alacağım.

Hayırlı olsun, umarım burada gerekli değişiklikleri ve düzenlemeleri yaparak Genel Kurula bu kanun teklifini götürürüz Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani ben aslında çok uzun bir konuşma düşünmedim ama dikkatimi çeken bir husus var, onu da belirtmek istiyorum.

Şimdi, yine bir torba yasa ve bu torba yasa tabii isminden de anlaşılabilceği gibi birçok maddeyi içeriyor, birçok farklı düzenleme var. Dolayısıyla da şimdi birçok farklı maddesi olan bir teklifin geneli üzerinde konuşmak çok anlamlı değil yani nesinin geneli üzerinde konuşacaksınız? Onun için ben şöyle bir yol izliyorum kendime göre, şöyle bir soru soruyorum: İktidar bu torbayı niye getirdi? Hangi maddeler acaba iktidar açısından önemli? Onları anlamak istiyorum fakat onları anlamak için de doğrusu yine konu olduğu için yani bir perspektif vermek bakımından...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Hepsi önemli, hepsi önemli.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Öyle değil “Hepsi önemli...” Bilmiyorum, daha doğrusu neyin önemli ve neyin daha az önemli olduğunu ayırabilmek için bir etki analizinin elimizde olması lazım. Şimdi mesela benim dikkatimi çekti, 3 tane madde var bana göre bu yasanın hazırlanmasında, bunlardan bir tanesi 8’inci madde. Bu madde kamu taşınmazları üzerinde turizm tesisleriyle ilgili yapılmış olan yatırımlarla ilgili bir madde fakat şimdi bu maddeyi burada gördüğümde daha önce bir yasa tasarısını konuşurken de gündeme gelmişti o, hatırlayacaksınız, kırk dokuz yıllığına kiralanan tesislerin artık bundan sonra yirmi yılla sınırlandırılmasına ilişkin bir kanun teklifini burada geçirmiştik, onun bir

parçası gibi de geldi bu. Fakat bu ne kadar bir alanı kapsıyor? Yani, burada umulan kazanç kamu açısından baktığımızda ne kadar bir meblağı kapsıyor, bunu anlamak mümkün değil. Onun için de bir şey söylemek mümkün değil.

Diğeri, 18'inci madde ki önemli olduğu açık, Kredi Garanti Fonu'ndan verilen desteklerin 10 milyar lira artırılmasına ilişkin madde. Yani bu madde üzerinde konuşacağız maddenin kendisi geldiğinde ama ben mesela Hükûmetin bu konudaki tedbirlerinin esasında bir sıkışıklığın sonucu olduğu kanaatini taşıyorum. Yani Hükûmet bankacılık kesimini yeteri kadar yönlendiremiyor çünkü bankacılık kesiminin sahip olduğu, uymak zorunda olduğu kurallar var, o kuralları esnetme şansı pek fazla olmuyor. Onun için de bankaları biraz baypas etmek anlamına gelen bir kamu kaynağı kullanımı biçiminde ki eskiden de bunu yaptı Sayın Cumhurbaşkanı. Hatırlayanlar vardır, benim ilgimi çektiği için hatırlıyorum. Mesela bankalara “Kredi vermiyorsunuz.” biçiminde demeçler verdikten sonra Kredi Garanti Fonu’nu ilk kullanma kararını verdi ve bu makul da bir şey bir tarafla yani çünkü küçük ve orta boy firmalar hepimiz biliyoruz ki bu ülke ekonomisinin önemli bir dinamizmini orada taşıyor fakat bu dinamizmin orada gerçekten çekmesi gereken ilgiyi henüz çektiği kanaatinde değilim. Neden değilim? Şundan değilim: Mesela hâlâ bankaları konuşuyoruz, bankaların kredilerini konuşuyoruz ama bankaların bu kredileri ipotek karşılığı verdiklerini atlıyoruz nedense. Hâlbuki burada asıl önemli olan şey o mekanizmanın içinde. İpotek karşılığı verildiği için ve bankalar bu ipoteklerin nakde çevrilmesi bir hukuk sürecini gerektirdiği için uzun sürdüğünü ve dolayısıyla da maliyetli olduğunu gördüğü için esasında kredi faizlerini yüksek tutuyor bu bakımdan yani bir marj olarak 1-2 puan yükseltiyor. Şimdi, dolayısıyla da yani zaman zaman konuşuyoruz palyatif tedbirler ile yapısal tedbirler konusundaki farklılıklarımızı. Evet, yani, şimdi, verirsiniz 10 milyar lira daha fazla verirsiniz ama sorun çözülmez çünkü sorun orada değil. Sorun, birincisi, bankacılık sektörünün yapısında; ikincisi yargı sisteminin çok ağır çalışıyor olmasında. Dolayısıyla da bunları siz değiştirmeden, bunlara ilişkin bir öneri getirmeden, bu tedbir, ben size söyleyeyim, faizlerin düşürülmesi nasıl ki borçluluğu yükseltiyorsa, bu da kredi geri dönüşleriyle ilgili olarak ciddi bir sıkıntı yaratacak gibi geliyor. Bundan önceki deneyimlerimiz öyle oldu bildiğim kadarıyla. Yani, bugün itibarıyla bankalarda birikmiş olan, tahsil edilemeyen bu krediler stokuna baktığımızda bunun ciddi bir stok olduğunu görüyoruz. Hatta, işte onu bankacılık sisteminden nasıl dışarı çıkarabiliriz diye de konular konuşuluyor, vesaire.

Son olarak da, yine, dikkatimi çeken maddelerden biri de bu 27'nci madde, işsizlik sigortası. Daha önce, işte, geneli üzerine konuşan arkadaşlarımız da konuştular. İşsizlik sigortasında bir destek, asgari ücret desteği vermeyi planlıyor. Şimdi, dolayısıyla benim sorum şu: Bu üç madde iktisat ve ekonomiyle ilgili ve iktidarın da şu anda ekonomiyle ilgili sıkıntısı olduğunu düşündüğümüzde, bu üç madde bu torbanın gelmesinin sebebi olan üç madde gibi geliyor bana fakat bunu da tam olarak anlamamız mümkün değil çünkü bu üç maddenin neye tekabül ettiği yani nasıl bir kaynak yaratacağıyla ilgili olarak hiçbir bilğimiz yok.

Onun için, buradan esas söylemek istediğim cümleye gelececek olursam, bu yasama sürecinin, kanun yapma sürecinin sorunlu olduğu çok açık arkadaşlar. Yani, ben demin bir öneride bulunmuştum, hani, mekanizmasını çok iyi bilmiyorum ama Grup Başkanları mı bu işi önerir, biz Plan ve Bütçe Komisyonu olarak mı öneririz bilmiyorum ama en azından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşme usulleriyle ilgili olarak Meclis Başkanlığından bir talepte bulunabiliriz gibi geliyor bana. Yani, buraya gelecek olan yasaların nasıl geleceği, nasıl tartışılacağı gibi meseleleri netleştirecek bir yaklaşım olması lazım. Ben, Sayın Başkandan rica ediyorum, dinlemiyor beni ama olsun, önemli değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Dinliyoruz, kusura bakmayın.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Biliyorum, biliyorum ama bu meseleyi hakikaten, özellikle kendisinin, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olarak gündeme getirmesinin buraya liderlik yapması açısından da önemli olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Son cümlemenizi bir daha tekrar edebilir misiniz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Efendim?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Son cümlemenizi kaçırdım, diğerlerini dinledim de.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, şunu demek istedim Sayın Başkan: Hani, genel olarak Meclis İçtüzüğü vesaire ağır işler diyorsunuz, haklısınız ama en azından Plan ve Bütçe Komisyonundaki kuralları konuşabilmek için, Meclis Başkanıyla, nasıl diyeyim, bir ilişki içinde bunu gündeme getirebiliriz. Yani, burada kanun geldiğinde nasıl gelmesi lazım, nasıl tartışılması lazım, bunları netleştirmemiz çok zor değildir gibi geliyor bana ama ben belki yeteri kadar bilmiyorum bu mekanizmanın kendisini. Onun için, Sayın Başkan, sizden rica ediyorum. Yani, siz liderlik yapın, Plan ve Bütçe Komisyonunun İç Tüzük'teki karşılığı olan maddelerin yeniden gündeme getirilmesini...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ederim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Mustafa Bey de rahatsız, benim anladığım kadarıyla, Cemal Bey de rahatsız ve hepimiz rahatsızız.

Teşekkür ederim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – On yılı geçti.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sındır, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri, değerli bürokrat konuklarımız; kanun üzerinde ben de, çok uzun tutmadan, önce geneli üzerinde, tümü üzerinde düşüncelerimi paylaşmak istiyorum. Tabii, usul üzerinde aldığım sözde de bunun bir etki analizi veya 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 14'üncü maddesinden gelen teklife ek olarak sunulması gereğini bir kez daha ifade etmek istiyorum. Bunun bir alışkanlık hâline gelmemesi adına bundan sonraki kanun tekliflerinin o ekle birlikte Komisyon üyelerimize verilmesinin, uygun değil, kanunen doğru bir uygulama olacağını özellikle belirtmek istiyorum. Tabii, Anayasa'ya aykırılık denetimi yapıp yapılmaması meselesi Sayın Kaboğlu Hocamızın da belirttiği gibi üzerinde durmamız gereken ikinci bir konu.

Onun dışında, ben şunu da merak ediyorum: Burada 21 ayrı kanunda madde madde değişiklikler var. Her biri kendi kanun ve o kanunun amacına yönelik hepsi ayrı ayrı önemli hususlar olarak değerlendirilebilir ama, tabii, bunun tümü üzerinde nasıl söz alacağız, onu da bilemiyorum. Ben yine de bir değerlendirme anlamında söylüyorum. Bu 21 ayrı kanunun ilgili maddelerindeki değişiklik teklifleri buraya konulurken Komisyonumuza gelmeden önce onların etki edeceği toplumun katmanları, ilgili sivil toplum kuruluşları, demokratik kitle örgütleri, meslek kuruluşları, iş dünyasının ilgililerinden görüş alınmış mıdır, bu görüşler nedir? Olumlu veya olumsuz bu görüşleri duymak isterim. Bir kanun yapıyoruz ya da kanun değişikliği yapıyoruz, yasama faaliyeti yapıyoruz. Yasama faaliyetinin kalitesinin en önemli özelliğinin aslında halk için ve toplumun geneli üzerinde bir yarar, bir fayda, bir iyilik getiriyor olması, sağlaması olduğunu düşünüyorum. İşte, onun fayda yarar getireceği toplumun kesimlerinden, ekonomik, sosyal kesimlerinden görüş alınmış mıdır, çok merak ediyorum. Ama sanıyorum alınmış değil çünkü ben çeşitli meslek kuruluşlarına veya sivil toplum kuruluşlarına bununla ilgili görüş sorduğumda bu görüşler ancak benim gönderdiğim metin üzerinden kendime

ulaştı. Bu da genel bir eleştiri aslında. Bu tür teklifler gelmeden önce bunun mutlaka yapılması ve o maddelerin görüşmelerinde de burada ilgili kurumların temsilcilerinin mutlaka olması... Bürokrasiden arkadaşlarımız, çok değerli bürokrat çalışanlarımız burada, değişik kademelerdeki görevleri itibarıyla devletimize önemli hizmetler veren kişiler burada, teşekkür ediyorum ama o yetmez, NGO, sivil toplum kuruluşu görüşü olmasında fayda var.

Şimdi, madde madde baktığımızda, aslında genel olarak, işte, ufak tefek belki itirazlar, belki önemli ciddi itirazlar da yapacağız maddelere geldiğimizde ama mesela bu Turizm Teşvik Yasası, biliyorsunuz, bu aslında “Evren yasası” olarak bilinir. Darbe sonrası Evren’in Belek Projesi üzerine Antalya’da yapılmak istenen yatırımların önünü açmak adına getirilmiş bir yasa. Bu yasa gereği iptal davası açılmıyor. Aslında bizim beklentimiz, iptal davasının açılmıyor olmasını daha da ağırlaştıracak bir hükümler manzumesini buraya getirmek değil, hukuk üstünlüğünü, bir hukuk devletinde hukukun üstün olduğunu iddia ettiğimiz bir devlet yapısında, gerektiğinde hukuka aykırılıkların, istisna olmadan bunların iptal davaları üzerinden de görülmesinin kamu yararına olacağını düşünüyorum.

Bu yeni düzenleme daha önceki gibi ama daha da ağır koşullar getirerek artık belediyeleri falan da böyle devre dışı bırakarak bütün planlama süreçlerini, ruhsatlandırmaları, her şeyi bakanlığa bağlıyor yani söz konusu yasayı daha ağır hâle getiriyor. Bunu madde üzerinde daha detaylandırabiliriz.

Mesela bireysel emeklilik bir başka konu. Döviz cinsinden ödenen, yüzde 25 deniyor.. Ben hâlâ onu anlayabilmiş değilim, çözebilmiş değilim. Döviz cinsinden yapılan ödemenin yüzde 25’i yerine...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Yüzde 25 devlet katkısı TL...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yüzde 10’a indirilebilecek. Döviz cinsinden, bireysel emeklilik sistemine döviz cinsinden ödeme yapıyorsanız -değil mi- devletin yüzde 25’lik desteği yüzde 10’a kadar indirilebilecek, değil mi? Bunu anlıyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Dövizde yüzde 10’a kadar indirilecek.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Dövizde işte. Tamam, aynı şeyi anlıyoruz. Peki, dövizle şeyin arasındaki fark nedir? Ben bunu anlayabilmiş değilim çünkü ödeyen kişi ay ay ödüyorsa döviz olarak, diyelim 100 dolar ödüyor, 100 dolar, 100 dolar, 100 dolar, bu ay 100 dolar ödedi, yüzde 25’i 25 dolar devlet desteği. 100 doların karşılığı TL düşündüğünüzde yine karşılığı... Yani oransal olarak devlet desteği döviz cinsinden de ödeseniz...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Döviz cinsinden verip döviz cinsinden geri alacak yani emekli olduğunda döviz cinsinden geri alma hakkı...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Değil mi? Tabii, yani sonuçta...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama şöyle: Birinde TL olarak yatırıyorsunuz, TL olarak yüzde 25’ini...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Neyse, yine geliriz ama ben oran olarak bakıyorum yani dövizdi, TL’ydi değil. Döviz olarak 100 doları ocak ayında ödüyorsunuz, diyelim karşılığı 25 dolar, 100 doların karşılığı da diyelim 600 lira ocak ayında. Dövizde yüzde yüz zam geldi, 1.200 lira oldu...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Düştü.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ee, 1.200 liranın karşılığı... Yani yüzde 25 oransal bir destektir, toplam, sabitlenmiş bir destek değildir. O nedenle, burada adaletsiz bir durum oluyor. Daha doğrusu, uygulama bana göre çok yanlış bir değerlendirme. Her neyse, bu sonuçta yüzde 10’a inecek anlamına gelmiyor, Cumhurbaşkanına yetki veriyorsunuz yüzde 10’a kadar indirmeye ama buna da dikkatinizi çekmek istedim.

Aslında Dernekler Yasası yine bir başka konu. Ben özellikle bu yenilenebilir enerjiyle ilgili 24'üncü maddede “yer seçimi yapmak suretiyle” diye bir ifade getirilmiş. Bunun da kendi başına... Mesela diyor ki: “Bakanlık, yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, bu alanların ve bağlantı kapasitelerinin yatırımcılara tahsisiyle yatırımların hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla kamu ve hazine taşınmazları ile özel mülkiyete konu taşınmazlarda kurum ve kuruluşların görüşü alınarak yer seçimi yapmak suretiyle...” Yani yenilenebilir enerji kaynak alanının yer seçimini yapıyorsunuz. Ya, kaynak alanı bellidir zaten, yenilenebilir enerji kaynak alanı, yer seçimi yapıyorsunuz. Daha önceki hükümde bu yoktu. “Yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımı” diye, yani istediği yeri seçip “Ben burayı yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak seçiyorum.” deyip herhangi bir yer alınabilir. Kaldı ki bunun dışında, işte, burada nereye olacak, bu alanın seçimi ne olacak, burada tüzel kişilerde aranacak koşullar konusu, enerji kaynak alanı tahsisi, teminat alanı, kurulacak üretim tesisleri için bakanlıktan verilen izinler, yetkiler, yönetmelik vesaire, ben açıkçası, her ne kadar sürdürülebilir bir çevre gözetimi falan filan gibi şeyler ifade edilmiş olsa da ÇED olmadan bunun yapılmasının da doğru olmayacağını özellikle belirtmek istiyorum. “Yer seçimi” çok riskli bir tanımdır. Çevrenin, doğanın -bu tabiri kullanmaktan pek hoşlanmıyorum siz de çok sevmediğiniz için ama, sonuçta ona geliyor-talan edilmesi veya yok edilmesi veya bertaraf edilmesi gibi bir durumla karşı karşıya kalırız. ÇED'in olmadığı bir yerde böyle bir tesisin yapılmasının da doğru olmayacağını... Genelde bu anlayış hep var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Özel mülkiyet durumunda yine acele kamulaştırma, bunun şirketlere devri, oradan “kamusal” adı altında yapılan özel sektöre kaynak aktarımları veya teşviklerle özel sektörün ihya edilmesi... “Özel sektör” derken de bütün bu enerji şirketleri, sanki herkes bir şirket üzerinden, bu kanun üzerinden yararlanabiliyormuş gibi düşünmemek lazım. Çok belli sayıda yine siyasal iktidara yakın olan şirketlerin istifadesini, yararını getirecek bir uygulama olarak görüyorum genelde bu kanun teklifini. Bu düşüncelerle sözlerimi bitiriyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın İpekyüz, buyurun lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, Sayın Ök; önce teşekkür ediyoruz, sunumunuzu kısa sürede toparlayıp aktardınız fakat birçok madde iç içe yani gerçekten bir torba. Kimi teknik düzeyde kimi de bir kısım çok tartışılması gereken, daha önceki dönemlerde de üstünde çok tartışılan konular var, tekrar gündeme geliyor. Yani her seferinde bu Plan ve Bütçe Komisyonunda konuştuğumuzda, bir torba yasa, halk arasında artık giderek çorbaya dönüştü... Yani ne oluyoruz? Bir taraftan “ihtiyaçlar” deniyor, fakat tarz hiç değişmiyor.

Daha geçtiğimiz hafta bankacılıkla ilgili bir düzenleme gelmişti, Komisyonunda üç gün içerisinde görüşülüp Genel Kurula geldi. O daha hızını alamamışken şimdi de, işte dört beş günde, 21 farklı maddeyle ilgili herkesten görüş isteniyor. Bir kısmı teknik düzeyde, iyice araştırılması lazım, sivil toplum örgütlerinden görüşler alınması lazım ama bu yapılmıyor. Aslında daha çok şöyle bir özelliğe dönüştü, deneme yanılma yöntemi: “Yapalım, olmadıysa bir daha düzeltiriz, olmadı buna şunu ekleriz, olmadı bunu çıkartırız.” Yani bu Parlamentonun görevi bir kanun çıkartırken olabildiğince inceleyip kamu yararını düşünmesi lazım. Ama giderek, biz artık kamu yararından vazgeçtik, kim, iktidarı nasıl

ikna edebiliyorsa onlara göre düzenleme çıkarıyoruz ve düzenlemelerde kimi zaman da biz gerçekten kamudan uzaklaşıyoruz, tırnak içinde, belli bir kesime hizmet etmeye dönüşmüş oluyoruz, bazen de usulen bazı düzenlemeler yapmaya kalkışıyoruz.

Şimdi, 21 maddeyle ilgili düzenleme yapıyor ama tümüyle bir kurnazlığa dönüşecek düzeyde içinde düzenlemeler de var, daha önce getirilip çıkarılanlar da var; bunlarla ilgili aslında çok tartışılması lazım. Mesela daha önce İçişleri Bakanlığı bünyesinde konuşulmuş, çok tartışılmış -Sayın Bakan Yardımcısı da burada- yani bunu buranın içine almanın bir şeyi yok, hiç olmazsa kamuoyu bunu tartıştırdı, gündemleştirdi, daha sağlıklı olurdu. Yani bir de birbirimizi bildiğimiz için, buradaki konuşmaları bildiğimiz için de burada daha sağlıklı konuşmak lazım. Sonuçta konuştuğumuz şeyler Türkiye'nin geleceğiyle ilgili, Türkiye'de yaşayanlarla ilgili.

En basiti, şimdi, depremle ilgili -sabah da konuştu arkadaşlarımız, dile getirdiler, birçok konuşmacı da dile getirdi- işte, yetki veriliyor, borçların ertelenmesi... Ya, borçları silelim, niye erteliyoruz? Ya, deprem; vatandaş perişan. Dün sabah, gece yarısına kadar -fotoğraflar var- Vanlı çocuklar köyde -tamam, orada doğal gaz yok- tir tir titiyorlar, çadır yetişememiş. Biz onlara diyeceğiz ki: Sizin borcunuzu erteliyoruz iki yıl. Daha önce özelleştirdiğimiz, birilerine "Al sana kıyak." diye verdiğimiz şirketlere de faizi Enerji Bakanlığı ödeyecek, hem de faizini de ödüyoruz. Başka zaman da bu şirketler vergi ödememek için, tırnak içinde, kaçınıyorlar. Vergi kaçırmıyorlar, kaçırmaları için ortam yaratıyoruz.

Biz, temel düzeyde yoksulların, mağdurların, afetlerde perişan olanların temel ihtiyaçları için ücretsiz bir düzenleme yapalım ama bunu yapmıyoruz, bir döneme kadar onun faizini vermesi için de Bakanlığa yük getiriyoruz. Ama bu şirketler kimi zaman vergi vermemek için kaçındıkları gibi, çeşitli allem kalleme kalkışmaları yetmiyor, bazen de şöyle bir şey çıkıyor: "Vergi affı" adı altında, "vergi barışı" adı altında birçok şeyi de çizebiliyoruz. O zaman burada kamu yararı ne? O zaman bu çocuklara, bu kadınlara, bu insanlara, yaşamını yitirenlere ilk günler çıkıp söylediğimiz şeylerin hepsi tümüyle şova dönüşüyor. Çadır veriyoruz, soba veriyoruz, odun veriyoruz ama "Sen bir yıl borcunu verme, iki yıl borcunu verme, sen borcunu iki yıl sonra verirsin." diyoruz ama buradaki birikecek faizi de ben şirkete vereyim. Şirket devlet olmuş, devlet de şirkete kolaylık sağlıyoruz. Böyle bir anlayışın kabul edilebilir hiçbir tarafı yok. Ki arkadaşlarımız dile getirdi, Türkiye'deki afetlerin bir kısmı son dönemde artık neredeyse insan eliyle dönen afetlere dönüştü. Yani çünkü öyle bir ortam yaratıyoruz, inşaatları kontrol etmiyoruz, rastgele binalar yapılıyor, sonra "imar barışı" diye o inşaatlara ruhsat veriyoruz. Yıkıyoruz, ruhsat veriyoruz, sonra yıkıldığında hadi bununla ilgili düzenleme yapalım yani birçok düzenleme buna dönüşüyor.

Bir diğeri: Mesela bu üniversiteler ele alınmış. Ben sabahleyin baktım, burada zaten madde geldiğinde de konuşacağız, internet aramalarının hiçbirisinde üniversitenin iletişim adresi yok. Bir telefon buldum, cep telefonu.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Faaliyette değil zaten.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Hayır, üniversite zaten yok.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Yok.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Ama 3 kişi buraya gelmiş, zaten ismi kendiliğinden düzeltiyor. Bu üniversite şu anda yani internete girdiğinizde ne yapıyor, ne ediyor, yok ama Ekşi Sözlük'e girdiğinizde vallahi bütün bilgiler var. Ama buraya da şimdi bununla ilgili düzenlemeler getiriyorlar.

Şimdi, bir taraftan yani "kamu yararı" diyoruz, bir taraftan "Türkiye'deki eğitim" diyoruz, sonra da diyoruz ki "Niye üniversitemiz ilk 500'e giremiyor?" Gerçekten niye giremiyor? Bunu hepimiz kendimize sormamız lazım. Bununla ilgili düzenleme yapamazsak böyle olur. Bir taraftan mesleki

yeterlilikle ilgili, bu İşsizlik Fonu'yla ilgili birçok düzenlemeler var; mesleki yeterlilik belgelerinin almasıyla ilgili sınavların tekrar uzatılıp İşsizlik Fonu'ndan desteklenmesi. Her bir sınav için en az 450 lira, bazen bin küsur lira para alınıyor. Kime veriliyor bu para İşsizlik Fonu'ndan? Bir şirkete veriliyor. Devlet sınav yapsın o zaman; ÖSYM'si var, Millî Eğitim Bakanlığı var, üniversiteleri var. Şimdi tekrar şirkete... Bu şirketle ilgili bilgilere de girdiğinizde şirket kimdir, neyin nesidir, ne kadar kalıyor, yine belli değil. Burada mı kamu yararı var? Yani hiç mi biz bunu düşünmeyeceğiz. Yani bu şirketin... İki de bir uzatıyoruz ve “İşsizlik Fonu” diye kurmuşuz ve 1999'da yapmışız.

Ben şimdi maddeye de gelince konuşacağım. İşsizlik Fonu'ndan sadece 2019 yılında 19 milyar 97 milyon işverene verilmiş; İşsizlik Fonu'ndan yararlananlar, hak edenlere 10 milyar 6 milyon, 11 milyar... Bu kadar ciddi bir para. İşverene 8 milyar fazla para kalmış. 11 milyar vermiş; desteklerle, fonlarla, yüzde 2 oranında bir kesinti var, 8 milyar, kestiğimiz paranın dışında fazla para vermişiz ve ismini de “İşsizlik Fonu” koymuşuz. Daha önce genel bütçeden teşvik alan şeye İşsizlik Fonu'ndan veriyoruz ve kamuoyuna da ismini “İşsizlik Fonu” diye açıkladığımız şey, artık işverene peşkeş çekilmeye başlanmış. Şimdi buradan hiçbir zaman işçi de yararlanamaz. Verilere baktığımızda da intiharlar dâhil, her gün işsizlik artıyor, her gün sayı artıyor. Artık kadınlarda, gençlerde işsizlik oranında Avrupa'da ilk sıraya girdik. Buna rağmen, bununla ilgili düzenlemede ne yapabiliriz, ne edebiliriz düşünülüyor, tam tersine, ona destek olacak kurumlar tekrar oraya peşkeş çekilmiş gibi oluyor.

Bu esnaflarla ilgili düzenlemeler aynı; iki de bir erteleniyor, iki de bir erteleniyor. Bir taraftan da gerçekten ihtiyacı olanlar, gerçek şekilde bu konudan yaralanmak isteyenlere bütün yapılabilen destekler de öteleniyor. Bugün Türkiye'de esnaf perişan, kapatıyor, borcunu borçla ödemeye çalışıyor. Biz her gün sorduğumuzda, şu anda İŞKUR'a da sorduğumuz da başka yerlere de sorduğumuzda, Bankacılık Denetleme yetkilileri burada, onlara da sorduğumuzda, borcunu ödeyemeyenler var, yapılandıramayanlar var, perişan düzeyde.

Diğer bir düzenleme derneklerle ilgili. Sayın Bakan Yardımcısı da burada, daha önce Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Konseyi, Avrupa'daki birçok düzenlemenin bu konuda ciddi eleştirileri var, engelleri var. Özgürlükleri artırmayıp güvenlikli politikalara yöneldiğimizde de Türkiye kalkınamaz, Türkiye daha kutuplaşır, daha sıkıntıya düşer. Her şeyi “güvenlikçi” diye düşündüğümüzde, insanlar artık kafalarından geçen düşünceleri söylemekten çekinirler. Düşüncesini açıklayamayan, düşüncesini rahat ifade edemeyen yapılarda, ülkelerde, kurumlarda, her yerde gelecek felakete bürünür, otoriterleşmeye gidebilir; tam tersine, insanlar özgürce yaşasınlar. Bir de bir bakanlık eğer bir kişi hakkında bir işlem yapıyorsa çeşitli yöntemleri var, kuralları var yani “Onu, o bilgileri illa bana aktarmaya...” diye de... Gerek yok. Biz biliyoruz ki Türkiye'de birçok bilgiye istenildiği zaman yirmi dört saatte ulaşılabilir. Eğer bir kişi de kendisiyle ilgili bir bilgi istendiğinde derneğe bir yazı yazabilir veya ilgili kurum yazabilir. “A kişisi hakkında şuna ihtiyaç var.” Ama siz insanların kimliğinden, inancından veya tercih ettiği bir şeyden dolayı, herhangi bir yere üye olduğunda, yarın öbür gün “A kurumuna üyedir bu kişi.” işe girerken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Buyurun tamamlayın Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Toparlıyorum Başkan.

Bir taraftan “arşivleme” diye bir şey vardı, güvenlik soruşturması vardı burada, geri çektik. Geri çekmemizin nedeni, işte insanlarla ilgili bu şeylerden vazgeçmek lazım. Şimdi, buna benzer bir şey de insanlar “Şu şu kuruma üye diye görülürsem belki işe alınamam.” Aslında Türkiye gibi ülkelerde ne kadar örgütlenme artarsa özgürlükler artar, eleştiri artar ve zenginleşiriz. Bugün biz, işte -tırnak içinde- daha gelişmiş ülkelerden söz ederken, kişiler... Mesela, İsveç'te -bir ara ben okumuştum- 1 kişi

8 tane sivil toplum örgütüne üye. Biz neredeyse diyeceğiz ki: “Benim iktidarım dönemimde bana ait kurumlara üye ol, başka hiçbir yere üye olma.” Boyuna özgürlükleri artırmamız lazım ki insanlar üye olsunlar; zaten takibimiz var, izlememiz var. Birçok düzenlemeler var.

Bu bahis meselesi, Batman’da -ben Batman Vekiliyim, sizler de biliyorsunuz, kayıtlarda var- gençlerin bir kısmı bahiste batırdıkları için intihar ediyorlar ve kriminal olaylara karışıyorlar. Biz bunları önlemek için neler yapabilirizi konuşmuyoruz, yasa dışı bahisten dev yasal bahis oyunlarına geliyoruz. Bu mudur anlayış? “Bu gençler niçin buna yöneliyorlar, bunu nasıl önleyebiliriz, nasıl düzeltebiliriz?”i düşünmek yerine biz, bana bağlı, yasal olsun, ne yapıyorsan yap ama yasa dışı olunca olmuyor. Bu silahlanma meselesinde de silah meselesinde de gelin Türkiye’deki bu silahlanmanın önünü alalım. Yani bu konuda vakıflar var, bu konuda çalışan kurumlar var ama bunları yapmıyoruz, ilgili maddelerde tekrar konuşuruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Teşekkür ederim Sayın İpekyüz.

Sayın Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, bakanlıklarımızın değerli temsilcileri, bakan yardımcıları; ben de hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, önümde böyle yoğun bir şekilde notlarım birikti çünkü yaklaşık 21 maddelik bir kanun değişikliği olunca notları böyle toplarladık. Sağ olsun Nilgün Hanım, kendisine iletilen sorunlarla ilgili, yanında bulunan diğer değerli arkadaşlarımızla beraber ve bürokrat arkadaşlarımızla birlikte çalışma yaptığını ifade etti, biz öyle olduğuna da inanıyoruz, sunumunu da dinledik.

Şimdi, değerli arkadaşlar, buradaki düzenlemelere baktığımızda, getirilmeye çalışılan düzenlemelere baktığımızda, benden önceki yapılan eleştirilerin ben hemen hemen hepsine katılıyorum ve hatta şöyle demek istiyorum: Burada “yapboz” değil, “bozyap” anlayışı var. Öyle düzenlemeler var ki örneğin daha Türkiye Muharip Gaziler Derneği tarafından gündeme taşınan ve gazilerimizin ki yaklaşık 250 civarında gazi arkadaşımızın mağduriyetine sebebiyet verilen bir uygulama oldu. Bu, normal devam eden bir süreçti ve bu sürece bir müdahale edildi. Bu müdahale sonrasında bir mağduriyetlik doğdu, şimdi yaratılan bu mağduriyetliği gidermeye çalışan bir düzenlemeyle buradayız. Arkadaşlarımızın, muharip gazi arkadaşlarımızın bu mağduriyetliklerine de aynen iştirak ediyorum ben de kendileriyle de hepimiz görüştük, burada bir haksızlık olduğunu gördük ve destekliyoruz. Bunun yanı sıra, başka talepleri de var. O taleplerine de aynı şekilde destek verilmesi gerektiğini düşünüyorum ve inanıyorum. Çünkü, gerçekten önemli görev yapmış arkadaşlarımız ve ciddi uzuv kayıpları yaşayanlar var içerisinde. Bunların hiçbirinin parayla pulla ölçülebilir bir tarafı yoktur aslında yani ne yapsak azdır, bu anlamda söylüyorum, dolayısıyla, böyle bir uygulama ortaya çıkmış. Bunun yanı sıra, şöyle baktığımızda, yine birçok düzenlemenin ülkenin içerisinde bulunduğu ekonomik sıkıntılarla da bağlantılı olduğunu görebiliriz, görüyoruz da açıkça.

Sıradan gitmek gerekirse, 1’inci maddeyle ilgili, depremde yaşanan mağduriyeti bir nebze olsun giderebilmek adına burada bir düzenleme önerildi. Tabii, yine hemen, büyük firma sahipleri unutulmadan “Faiz borçları yine bütçeden karşılsın...”

Değerli arkadaşlar, depremle ilgili konu tek başına bu düzenlemelerle geçirilecek hususlar değil, yani bunlar esaslı konular. Deprem, baştan beri söylenildiği gibi, sonuçlarıyla veya sonuçları, böyle, “pansuman tedavisi” deniliyor, ben de katılıyorum, bu şekilde çözülebilecek bir şey değil. Tamam, bunlar olmalı, Sayın Aydemir’in dediği gibi, olabilir ama deprem konusunda, artık, ülke olarak üzerinde daha ciddi durulmalı ve deprem meydana gelmeden, bilimin kullanılarak gerek bilim

yöntemiyle depremden önceden haberdar olunabiliyorsa en azından... Artı, yine, şehirlerin yerleşimini temin ederken biz fay hatları bulunan bölgelere hâlâ yerleşim yapılmasına müsaade eden bir anlayışı koruyorsak sorun buralarda. İşte, “imar barışı” dendi, kaç tane yapı denetlenerek bunlara müsaade verildi? Hiç. Müracaat edenlerin, 9.300 müracaat var, sadece “gelsin paralar” anlayışı. Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, bu depremin etkilerini baştan sona planlamak zorundayız. İstanbul’da yaklaşık 260 civarında deprem toplanma merkezinin şu an gökdelenlerle ve ticarî merkezlerle doldurulduğunu da unutmamamız gerekiyor.

Bunun yanı sıra, değerli arkadaşlar, ahilikle ilgili bir fonun ertelenmesiyle alakalı bir konu var. Başta söyledim, bu konuların hemen hemen çoğunluğu ekonomik diye. Bakın, ahilik fonu kurulurken esnafımızın sıkıntıya düşmesi hâlinde bu fondan yararlanması, özellikle ekonomik olarak zor duruma düşmüş olan esnafımızın buradan desteklenmesi amaçlanmıştır. Bu fon kurulurken kuruluş amacı burada belirtilmiş ve denmiştir ki: “Çalışan sigortalıların ekonomik olarak zor duruma düşmeleri nedeniyle iş yerini kapatmaları veya iflas etmeleri durumunda oluşacak gelir kayıplarını telafi etmek üzere Esnaf Ahilik Sandığı kurulması amaçlanmaktadır.”

Şimdi, görüyoruz ki, geldiğimiz noktada, sandığın kendisi şu an iflas noktasında, yani esnafa sahip çıkmak adına kurulacak olan sandık ortada yok çünkü ekonomi o kadar kötü ki esnafın zorunlu ödemesi gereken normal prim borçlarını ödeyemediği için bugün böyle bir ekstra primi de ödeyecek vaziyette olmadığı burada açıkça kabul edilmiş ve bu prim ödemeleri bir şekilde daha ertelenmiş. Yani amacı şu an aslında güzel ama bu güzel amaca hizmet edecek daha hiçbir girişim ortada yok çünkü ekonomi kötü.

Değerli arkadaşlar, zaten burada yapmaya çalıştığınız birçok düzenleme yine bununla ilgili. Bakın, 2019 yılı verilerine göre -ki Bakanlık verileri- 222 bine yakın esnaf ve sanatkârimıza toplam 21,2 milyar TL kredi kullandırılmış ve o an itibarıyla 560 bin esnafımıza 40 milyar kredi verilmiş. Değerli arkadaşlar, bu ne demektir biliyor musunuz? Yani resmî kayıtlarda geçen 1 milyon 800 bin esnaf var, 1 milyon 800 bin esnafımızın üçte 1’i krediyle hayatını idame edebilir durumda. Siz bu kişiye bir de “Ahilik Fonu öde.” dersiniz tabii ki ödeyemez ve böylelikle de esnaf birlikleri gelir kapınızı çalar “Bu ödemeleri erteleyin, biz yandık bittik.” der. Bu talebin de esnaf birliklerinden geldiğini biliyorum ve onların da bu sıkıntılar nedeniyle ertelenmesini istediklerini biliyorum. Eğer ülkede esnafın durumu iyi olsaydı, geliri iyi olsaydı böyle bir ertelenme talebinde bulunmazdı değerli arkadaşlar. Bunu da böylelikle ifade etmek istiyorum.

Yine, düzenleme yapılmak istenilen hususlardan özellikle, değerli arkadaşlar, turizmcilerle ilgili bir düzenleme var, taşınmazlarla ilgili. Burada uygulamada sıkıntılar yaşanabilir, şimdiden ifade edeyim. Sektörden arkadaşlar var mı, bilmiyorum. Bu düzenleme sektördeki işletmecilerin aleyhine kullanılabilecek bir durum, bunu söyleyeyim çünkü hangi işletmeye giderseniz gidin, gittiğiniz her işletmede ufak tefek eksiklikler mutlaka çıkacaktır. Buradan bahisle, bu tahsislerin iptali sürecinin işletilmesi bu işletmecilerin aleyhine olacaktır.

Yine, müfettiş alımıyla ilgili bir düzenleme var. Bu, nereden ihtiyaç doğduğu konusu bizim kafalarımızda soru işareti bırakan hususlardır. Onu da maddesi geldiğinde ayrıca değerlendirebiliriz değerli arkadaşlar.

Bakın, farklı bir şeyden bahsedeyim. Dernekleri falan saymak istemiyorum çünkü derneklerle ilgili arkadaşların kaygılarına ben de aynen iştirak ediyorum. Bunlar, tabiri caizse, bir fişleme yöntemi olabilir çünkü derneklere kimin girdiği, çıktığı tamam önemli, dernek üyeliklerinden ayrılanlar önemli ama derneklere kimlerin üye olduğunu takip etmek de başka bir şey.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Tamamlayın lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Bugün derneklere insanlar bu saatten sonra böyle cesur bir şekilde üye olamayacak demektir çünkü üye oldukları dernekler üzerinden bu kişilerin bir şekilde fişlenmesi ve kendileriyle ilgili birtakım kanaatler uyandıracak sonuçlar yaratılması mümkün olacaktır.

Bunun yanı sıra, silahla ilgili düzenlemelere ben iştirak ediyorum ve bu konuda özellikle daha da sıkı denetleyici düzenlemelerin yapılması gerektiğine de inanıyorum. Bunu da yine gündem maddesi geldiğinde konuşuruz.

Bakın, kiralamalarla ilgili bir konu var, 31'inci madde. Bu dikkatlerinden kaçtı arkadaşlarımızın. Burada, vakıflara ait malların kiralanmasıyla ilgili bir durum var. Şimdi, koşulları burada ifade edilmiş. Ancak “kirasını ödeyemeyenlerin durumu” yani üç ay içerisinde ödeyemeyenlerin kapı dışarı edilmesi. Arkadaşlar, sizin yarattığınız bir kötü ekonomi var bugün, kusura bakmayın. Bu kötü ekonomi içerisinde kiracılar kirasını düzgün ödeyemez vaziyette. Yani, belki yıllara dayalı burada kiracı olan kişilerin kiracılık ilişkisi bu üç aylık kirasını ödeyemedi diye kapı önüne konmasını da gerektirmez. Kaldı ki, geçici madde olan 14'üncü maddeyle ilave edilen -ki bizim sıralamamızda 32'nci maddede- hâlihazırda sözleşmesi devam eden, daha önce yapılmış düzenlemeleri de kapsamaktadır. Değerli arkadaşlar, böyle bir hukuk kuralı olmaz. O sözleşme yapılmış, o sözleşmenin kuralları yolda değiştiriliyor. Şimdi, sonuçta biz bir hukuk devletiyiz, önceki kanun şartlarına göre yapılmış bir düzenleme varken buraya ilave edilecek bir düzenlemeyle kiracılık ilişkisine müdahale edilemez. Varsa, ödemiyoorsa, siz yasal şartlarını başka türlü takip edin ama bu düzenleme doğru bir düzenleme olmaz burada. Ha, karşıyız ama diyelim ki uygulamaya geçti madde, o madde yeni yapılacak sözleşmeleri kapsar, yürürlükte olan sözleşmeleri kapsamaz diyorum.

Diğer maddeleri de yeri geldiğinde değerlendirmek üzere şimdilik teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Ari.

Sayın Alpay Antmen, buyurun lütfen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, birçok milletvekili arkadaşımız geneli üzerinde kanun teklifini konuştular. Ben Adalet Komisyonu üyesi olarak kanun yapma tekniği anlamında görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Burada bir torba kanun var. Bir kanunun Anayasa Mahkemesi tarafından hukuka, daha doğrusu Anayasa'ya uygun bulunması onun hukuka uygun olduğu ve Anayasa'ya da uygun olduğu anlamına da gelmemekte ama özellikle Roma hukukundan gelen bir kuralımız var: Birden çok hususta tek bir kanun yapılamaz. Şimdi, bakıyoruz, 38 maddelik bir kanun teklifi, torba kanun, 21 ayrı kanunda değişiklik yapılıyor.

Değerli Milletvekili Nilgün Hanım ve arkadaşları büyük emek vermişler bürokrat arkadaşlarımızın katkılarıyla diye düşünüyoruz ama bunun yerine bu kanunları ihtisas komisyonlarına göndermemiz gerekiyor. Bakın, bir Adalet Komisyonu üyesi olarak özellikle Adalet Komisyonuna gelmesi gereken maddeler de var bunun içinde ama 12'nci madde, Maden Kanunu'yla ilgili, Sanayi Komisyonuna gelmesi gerekiyor; 17'nci madde 4638 sayılı Kanun'la ilgili ve kesinlikle Anayasa'ya aykırılıkla ilgili bir görüşme yapılması ve Anayasa Komisyonunda görüşülmesi lazım; derneklerle ilgili 19, 20, 22 Anayasa Komisyonuna gitmesi lazım ama Sayın Başkan dedi ki: “Anayasa'ya aykırı görmüyoruz.” O zaman bu Dernekler Kanunu'yla ilgili olacak, Adalet Komisyonunda görüşülmesi lazım; madde 24, 5347 sayılı Kanun'la ilgili İmar Komisyonunda öncelikle görüşülmesi lazım; yine 26'ncı madde Nüfus Hizmetleri Kanunu'yla ilgili ve uluslararası tenfizle ilgili bir hüküm, kesinlikle Adalet Komisyonunda görüşülüp milletlerarası özel hukuka uygun mu, değil mi, ona göre de kanunlaşması gerekiyor; 27

ve 28'inci madde 5510 sayılı Yasa'yla ilgili, bunun, hadi, vazgeçtim Adalet Komisyonundan, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşülmesi lazım; 30'uncu madde ceza hükmü içeriyor, Adalet Komisyonundan geçmeyecek; 31 ve 32'nci maddeler kirayla ilgili, vakıflarla ilgili, Borçlar Kanunu hükümlerine bir istisna getiriliyor, Adalet Komisyonunda tartışılmayacak; 36'ncı madde 7179 sayılı Kanun'la ilgili, hiç olmazsa Millî Savunma Komisyonuna gidebilir diyorum. Bu nedenle, özellikle Adalet Komisyonu ile ilgili olan hükümleri bari ana komisyon olarak Adalet Komisyonuna göndermiyoruz ama Sayın Başkanımızın yetkisi var, tali komisyon olarak Adalet Komisyonunda bunların görüşülmesi belki bir iki gün alır ama daha iyi tartışılmasını sağlayacaktır kanısındayım.

Bir de şunu söylemek istiyorum: İki yıllık 27'nci Dönemde sadece ve sadece AK PARTİ'li arkadaşlarımızın emeklerine saygı duyarak söylüyorum. Kanun teklifleri komisyonlara geliyor, Genel Kurula geliyor, yasalaşıyor. Ama Meclis komisyonlarında ya da Meclis Başkanlığında 2 bin civarında diğer parti milletvekillerinin kanun teklifleri var, bunlar hiç görüşülmüyor. Belki çok çok iyi olacak. Bu 2 bin tane kanun teklifini AK PARTİ'li arkadaşlarımız incelesinler. Eğer içinde iyi buldukları bir şeyler varsa biz kanun tekliflerimizi geri çekelim, arkadaşlarımız versinler ki ülkemiz için yasama görevimizi layıkıyla yapalım.

Şunu ekleyerek sözlerime son vermek istiyorum: Benim 20'ye yakın teknik kanun teklifim var. Acaba ben de bunları bir torba kanun hâline getirip Meclis Başkanına sunsam, Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilip torba kanun olarak yasalaştırabilir miyiz veya tartışabilir miyiz diye en azından düşünüyorum.

Komisyon çalışmalarında başarılar diliyorum.

Pek çok tartışılacak konu var ama tabii içinde iyi hükümler de var. Önemli olanın halka hizmet etmek olduğuna düşünüyorum.

İyi çalışmalar dilerim Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Antmen.

Sayın Böke, buyurun lütfen.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Herkesi saygıyla selamlıyorum.

Öyle bir torba yasa ki her seferinde bir eşik atlıyoruz. İçinde kredi garanti fonu var, yanında bahişçiler var; içinde gaziler var, yanında avcılar ve tüfek var; içinde Türk Standartları Enstitüsü var, öbür yanında derneklerde kişisel verilerimizin suiistimal edilmesi için adımlar var. Yani hiçbir tarafından tutulamayacak, kendi içinde tutarsız gözükken bir şey var. Öte yanı sıra da inanılmaz tutarlı, kendi içinde düzeni yeniden var etmeyi vadeden bir yasa teklifi var karşımızda. Tutarlılığı içindekinin içeriğinden gelmiyor, yapılış biçiminden başlayarak esasında hitap ettiği şeye dair bir tutarlılık ortaya çıkarıyor. Bu tutarlılığı ortaya çıkarmak için bence şöyle bir analiz yapmak yeterli oluyor: İki tane soru sormak gerek, herhangi bir kanunun ne işe yaradığını tespit etmek için. Birincisi: Bir sorunu veya sorun bütünü düzeltmeye ve iyileştirmeye dönük yapıdan kaynaklı sorunu giderecek, yapıyı dönüştürecek adımı atıyor mu? İkincisi: Bir sorunun düzen içinde korumasız bırakmış olduğu insanları konjonktürel olarak koruyacak bir sosyal devlet adımı barındırıyor mu? Şimdi, bu ikisi üzerinden baktığımız zaman, önce bir tahlil yapmak gerekiyor. Nasıl bir soruna dair bir çözüm arıyor bu yasa? Kendi bunu söylemediği için o zaman biz Türkiye'de hangi sorunları görüyoruz, onu sıralayabiliriz. Birincisi, ağır bir işsizlik var ülkede. 4 milyon 380 bin kişi işsiz, en geniş tanımıyla, 7,5 milyon üzerinde vatandaşımızın işsiz olduğu bir ekonomiden bahsediyoruz. İşsizlik yok, sermayeye işsizlik

Sigorta Fonundan destek var yasanın içerisinde. İkincisi, ağır bir borçluluk hâli var bu ekonominin içerisinde. Hane halkları 2002 yılında 6,6 milyar lira borçluyken bugün 611 milyar lira borçlu; 93 kat artmış, gelirleri 93 kat artmamış.

KOBİ'lerin 2019 yılının sonunda var olan borç yükü 615 milyar lira. KOBİ'ler borç yükünün altında ezilmiş vaziyetler, sandıklara aktaracak paraları falan da kalmamış, esnafın da üreticinin de. Dolayısıyla, ağır bir borçluluk hâli var.

Şimdi, böyleyken bu teklif ne yapıyor? Artık borçlanmaya ihtiyaç duymayacağınız bir düzen vadetmek yerine, yeniden borç, yeniden kredi “Kefaletini vereceğim, seni daha çok borçlandıracağım.” diyor. Dolayısıyla, yapıyı çözmek bir yana, bu sorunu ortaya çıkaran neyse o yapıyı daha da derinleştirecek adımlar atıyor.

Tahlile devam ediyorum. Üçüncüsü, sürekli bir finansallaşma hâli var ekonomide. Bu sabah döndüm, Merkez Bankasının verilerine yeniden baktım, kredi-gayrisafi yurt içi hasıla arasındaki farka bakan bir kredi açığı verisi yayınlıyor. Sürekli yukarı eğilimli bir kredinin, gayrisafi yurt içi hasıla içinde artış oranı var.

Bütün uluslararası yayınlar şunu söylüyor: “Kredi iyidir, fazlası zararlıdır.” Fazla dediği de gayrisafi yurt içi hasılanın içinde yüzde 70 arttığı anda, geçtiği anda risk teşkil etmeye başlar. Türkiye’de durum ne? Yüzde 70’ler civarında devam ediyoruz; onu aşmak için de ağır bir gayret içerisindeyiz. Risk ne? “Yüzde 70 arttığında büyüme gelmiyor, büyüme gelmediği gibi eşitsizlikleri de çok derinleştiriyor.” diyor.

Bu teklif, bir sorun olduğunu hissediyor ama tahlili yapmadığı için çareyi nerede buluyor? Yeniden kredide, daha çok kredide buluyor.

Dördüncü sorun: Ben milletvekili oldum olalı, biz Kredi Garanti Fonu’nu tartışıyoruz. Bütün bu kredilere rağmen “Daha çok kredi verelim, mutlaka verelim.” Tamam, peki, o zaman dönüp bakalım sorun kredi miymiş Türkiye’de? Bu Kredi Garanti Fonu’nun olduğu süre içerisinde, son 6 çeyrekte, Türkiye’de yatırımlar yüzde 15, yüzde 18, yüzde 20 azalmış. Yani Türkiye’de yatırımların önündeki engel kredi olsaydı, bu kadar kredi pompalandığında bu sorun ortaya çıkmazdı.

O zaman tahlil buysa iki temel soruya yanıtı vermek gerekiyor: Bir, bu sorunları ortaya çıkartan ekonomideki yapı bozukluğunu bu teklif düzelterek mi? Düzeltmeyeceğinin yanıtını şöyle verebiliyoruz: Bir, neden yapı bozuk? Özgürlükler yok, dışlayıcı kurumlar hâkim olmuş vaziyette; ya etnik kimliğiniz üzerinden ya inancınız üzerinden ya cinsiyetiniz üzerinden bir biçimde bizi dışlıyor. Yani özgürlükler yok, hukuk yok, demokrasi yok. Şimdi dernek üyelikleri üzerinden dışlayacak. Yani bir o kalmıştı zaten. Dolayısıyla, bu düzen, kapsayıcı kurumsal yapılardan daha da uzaklaştırdığı için, ekonominin var olan krizini derinleştirir.

İki, bugünkü krizin en temel sebebi ranta dayalı bir düzenin kurulmuş olması. Yani üretken, gelir yaratan alanlara kaynak aktarmadığınız için sürekli borca ihtiyacınız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, buyurun, lütfen tamamlayın Sayın Böke.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Çok teşekkür ederim.

Bu borcu nereden alıyoruz? Dışarıdan alıyoruz, sonra da dönüyoruz, hane halklarının ihtiyacını gidermek üzere veriyoruz. İhtiyaç niye doğuyor? Yeterince ücret vermediğimiz için. Asgari ücret açlık sınırının altında. Bu ülkede milyonlarca çalışan ancak borçla idare edebiliyor. Sonra dönüyoruz,

75 lira desteği kime veriyoruz? İşsizlik Sigortası Fonu'ndan işverene veriyoruz. Dönelim, çalışana verelim o zaman belki borca ihtiyacı olmayacak, o zaman belki kredi dayatmanız gerekmeyecek. Yani krediye bağımlı düzen kriz çıkarıyor, biz bu teklifle krediye bağımlı düzeni yeniden krediye boğmayı vad ediyoruz. Dolayısıyla, bu kriz çıkartır. Yetmez. Para bittiği için ne yapıyoruz? Yurt dışında yaşayanlara diyoruz ki: “Bireysel Emeklilik Sistemi adı altında emekliliği özelleştirmiştik biz, getirin dövizinizi buraya yatırın.” Ya, Türkiye’ye yatırım yapmak isteyen zaten getirir, bir kısıt yok ki. Getirmiyor olması, BES’te böyle bir imkânın olmamasından kaynaklı değildi.

Dolayısıyla şu soruyla bitireyim: Peki, konjonktürel olarak ihtiyaç duyulan korumayı, düzen içinde, sosyal devlete ihtiyaç duyan, korumasız kalmış vatandaşını korumayı vad ediyor mu bu? Bu teklif onu vad etmiyor ki. İşsizlik Sigorta Fonu'ndan kime aktarıyor? Sermayeye aktarıyor.

Peki, depremin altında ezilmiş, ölmüş insanlara, onları kurtarıırken ne diyor? “Ya, kusura bakmayın, özelleştirme yoluyla dağıtmış olduğumuz bu elektrik dağıtım şirketlerinin yandaş sahiplerine aktaracağım parayı.” diyor. “Sizi rahatlatıyorum ama...” Esasında aktarım nereden geliyor? “Senden ileride toplayacağım vergiyi, bugün benim yandaşım olan şirkete aktaracağım.” diyor. İçinde sosyal devlet yok, içinde üretim yok, içinde gelecek yok. Bu krizi devam ettirecek bir teklif bir kez daha, yine, yeniden öyle. Bu kadar çok krediyle ancak kriz çıkar, diliyorum ki bunu düzeltebiliriz burada.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Böke.

Sayın Çakırözer, buyurun lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, öncelikle, tabii, maddelerde söz alacağız ama geneli sırasında en önemli hususlardan birisi, önemli düzenlemeler var desteklediğimiz ama eksik bulduğumuz.

Bunlardan birincisi, gazilerimizle ilgili düzenleme. Tabii, çok vahim bir hata yapıldı, dört aydır maaş alamayan yüzlerce gazimiz var Türkiye’de; SGK’dan kaynaklanan, sonra “sehven” denilen... Gazilere karşı öyle sehven hata falan yapılamaz ama hâlâ, bugüne kadar, bu arkadaşlarımız, bu kahraman gazilerimiz maaşlarını alamadılar. Ama bunun yanı sıra şimdi getirilen düzenlemeyle, yirmi yıl çalışmış olmak, 5000 gün prim ödeme şartı isteniliyor. Bu şartlar çok ağır, bunun mutlaka 5510 sayılı Kanun’la uyumlu hâle getirilmesi yani on beş yıl sigortalılık, 3900 prim ödeme günü sayısını tamamlamayla eş noktaya getirilmesi lazım.

Bir de gazi olmadan önce yani askerliğinden önce çalışan, çalışmış olanların, işte, iki yıl, üç yıl, beş yıl çalışmış olanların, bu teklife baktığımızda, sanki çalıştıkları günler hesaba katılmamakta, sıfırlanmakta gibi bir bilgi bize aktarıldı. Tabii ki değerli bürokratlar burada, maddelerde onlardan bilgi alacağız.

Bence, gazilerle ilgili hiçbir fedakârlıktan kaçınmamamız lazım. Az önce -değerli Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri de şahittir- kapıdaydı birkaç arkadaşımız, çok büyük sıkıntıları var. İşte, bu sehven yanlışlık yapılan emeklilerin bence emekliliklerinin korunması gerekmektedir. Onların prim gününü artıralım vesaire gibi... Çünkü beş yıldır çalışmıyor, emekli, şimdi diyorsunuz ki “Hayır, sen çalışmaya devam et.” Bu doğru değil.

İkincisi, yine gurbetçilerle ilgili bir düzenleme olduğunu söyledi hazırlayan -grup adına- sayın milletvekilimiz, bu tamamen yetersizdir. Bence, gurbetçilerin sorunlarına uzak kalan bir metin bu. Gurbetçiler bizden BES beklememekte, tam tersine haziran ayında, bizim buradan yaptığımız tüm

uyarılara rağmen, çıkardığınız, onların SGK yoluyla emekliliğini engelleyen, onları BAĞ-KUR’lu hâle getiren yani daha fazla prim ödeyip daha düşük maaş almasına neden olan kanunun düzeltilmesini beklemekteler ama bu yok.

İkinci bekledikleri bir şey -hepiniz biliyorsunuz- yurt dışında olup da emekli olan, oradan prim ödeyip emekli olan gurbetçilerimiz, değerli kardeşlerimizin şimdi orada çalışmalarına izin verilmiyor. Burada, sizler, bizler, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları emekli olduğunda ikinci bir işte çalışabilir Türkiye’de ya da yurt dışında ama on yıllardır Berlin’de, Hollanda’da, Fransa’da çalışan gurbetçiler, sigortasını ödeyip primini ödeyip oradan emekli olduğunda, biz onların yurt dışında çalışmasına mâni oluyoruz, izin vermiyoruz. Yani “minijob” denilen şeyi istiyorlar. Aslında, o da yanlış; bence full-time çalışmalarına izin veren düzenlemeyi biz bu torbada görmeyi beklerdik. Dışişleri Komisyonumuzun bünyesinde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu kuruldu; gittiler, gezdiler; orada onlara aktarılan belki de tek en önemli talep buydu ve bu talep burada yok maalesef, o yüzden yetersizdir.

Bedelli askerlik konusunda, üç yıl çalışma yerine üç yıl kalma düzenlemesi yurt dışında olumlu karşılık buluyor ama aynı şekilde, bu, yine, sizlerin getirdiği, bin euroya düşürülmüştü, şimdi orada bedelli askerlik ücreti 5 bin küsur euroya çıkarıldı. Sadece bu 5 bin küsur euroyu bulamadığı için Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını terk etmek zorunda kalan gençlerin sorumluluğunu sizlerle paylaşmak isterim yani bu noktaya getirmememiz lazım gençleri diye.

Benzer şekilde, bu torbada gördüğümüz, çok önemli bulduğum -tabii, hep söylendi, ben de söylemek istiyorum- bu yapılan dernek üyeliklerinin bildirim yükümlülüğü Anayasa’ya aykırıdır, net bir şekilde fişlemedir ve maalesef, birçok insanın işe girerken ya da başka konularda aranan bu “güvenlik soruşturması” denilen yerde bu fişlemeler güvenlik soruşturmasına girecektir. Bu doğru değildir. Dedğim gibi, Anayasa’nın -tabii, benden önce bunu İbrahim Hoca gibi üstatlar söyledi ama- 17’nci ve 27’nci maddelerine, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’na aykırıdır.

Vurgulamak istediğim son birkaç husustan biri de bu 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun’da önemli bir şey getiriyorsunuz. Bizim hep söylediğimiz bir husus. “Bakanlık yenilenebilir enerji üretim tesisleri için tavan fiyatını Türk lirası üzerinden belirleyecek.” diyorsunuz; doğru, güzel, Genel Başkanımız zaten uzun süredir söylüyor, parti sözcülerimiz söylüyor “Artık döviz üzerinden sözleşme yapmayın.” diyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, tamamlayın lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – ...ama bunun aynısının şehir hastanelerinde, aynısının Kütahya Havalimanı’nda uçmayan yolculara, aynısının Osmangazi Köprüsü’ne yani döviz üzerinden garanti verdiğiniz her yere yapılması gerekmektedir. Tabii, buna ilişkin, bu maddelere ilişkin başka itirazlarımız olacak ama onları maddelerde söyleyeceğiz.

Son olarak, tabii, yine, ben de İşsizlik Fonu’nun kullanılmasına ilişkin birkaç görüşümü ifade etmek istiyorum.

Fon, bir kere çok kötü yönetilmekte. İşsizlik maaşı yani işsiz işçilere verilecek ve onların ihtiyacı olan maaş dışındaki giderler artmakta ama işçiler faydalanamamakta. Ne istiyorlar? Geçenlerde toplantı yapıldı, eminim takip etmişsinizdir, hem sendikalar hem işveren tarafı, ikisi de ilginç bir şekilde, başka hiçbir konuda uzlaşamazlar ama İşsizlik Fonu’nun kullanımı konusunda talepleri aynı, genişletilmesi. Kendileri burada, sözcüleri burada. Fondan kullanımın genişletilmesi, kolaylaştırılması, daha çok kişinin işsizlik sigortasından faydalanması konularında taleplerini ifade ettiler. Biz, bu torbada bunları

görmek istiyoruz yani işsizlerin bu fondan daha kolay faydalanması, daha geniş, daha uzun sürelerle faydalanmasını görmek istiyoruz ama biz, her seferinde -hep sözcülerimiz ifade ettiler- maalesef, bu torbalarda hep işverenin daha fazla İşsizlik Fonu'nun kullanımını sağlayan maddeler görüyoruz.

Burada sizinle bir hususu paylaşmak istiyorum. Fonun sürdürülebilirliği sıkıntılı. Ne demek istiyorum? Yani fon sadece erimiyor -hep eriyor diyoruz ya- tam tersine artık geriye gidiyor. İşte, burada yetkililer var. 2020 Ocak ayı sonundaki rakam ve 2019 Aralık ayı sonundaki rakama baktığınızda düşüş gözükmemekte. O yüzden, İşsizlik Fonu'nun kullanımı konusunda, sürekli ilgili ilgisiz yerlere kullandırmak yerine, gerçekten işçilerin ihtiyacı için kullanılmasında fayda var diyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Çakırözer.

Sayın Sibel Özdemir, buyurun lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de saygıyla selamlıyorum.

Evet, temel sorun, açıkçası, bu dönemde, özellikle Meclisin güçlendirilmesi iddialarıyla ortaya çıkan yeni çalışma sistematığı içinde, gerçekten Mecliste, ciddi, nitelikli ve kapsamlı, kapsayıcı yasa yapmaktan hızla uzaklaşıyoruz. Bunun en son örneği de işte bugün burada. 21 tane farklı kanun ve metni çalıştığımız zaman, gerçekten her biri o kadar detaylı düzenlemeler içeriyor ki. Söyledik, sanayi, işçileri, millî eğitim, turizm, kültür, çalışma yaşamıyla ilgili çok ciddi düzenlemeler var ancak biz... Burada ihtisas komisyonları var ve ihtisas komisyonlarında gerçekten alanında nitelikli, akademiden gelen, alanından gelen, birçok nitelikli çalışma alanları olan milletvekilleri var ama hiçbirinin görüşü yansımada şu an buraya ve ilgili komisyonlardaki kendi milletvekillerinin haberleri dahi yok şu an. Birçok düzenleme var. Millî Eğitim Komisyonu... Bakın, üniversitelerin ismini değiştirmek bir gelenek hâline geldi bu dönem Plan ve Bütçe Komisyonunda. Buna teklif sahiplerinin izin vermemesi gerekiyor. Millî Eğitim Komisyonunda görev yapan milletvekillerinin en asli görevidir, sorumluluğudur bir üniversiteyle ilgili bir düzenleme yapmak. Bunu kapsamlı tartışmaktır, vakıf üniversitelerini masaya yatırmaktır. YÖK'ün nasıl bir fikri var?

Ben bu üniversitenin kuruluşu ilk Meclise geldiği yasa sürecinde, 2016'da, Millî Eğitim Komisyonundaydım. Birçok üniversitenin kuruluşu ve isim değişikliği vardı; bu üniversite, Semerkand Üniversitesi çıkarıldı, mutabakatla çıkarıldı.

Neydi gerekçesi? Niye çıkarıldı? Sonra, tekrar, iki yıl sonrasında, üniversitelerin bölünmesiyle ilgili kanun teklifinde yine oraya bir dercedildi, hızlıca geçildi. Yani lobilerle mi kuruluyor bu üniversiteler? Plan ve Bütçe Komisyonunun işi değil bir üniversitenin ismini değiştirmek. Keza diğerleri de aynı şekilde. Bununla ilgili tali komisyonlar var, nerede tali komisyonların raporları? Burada en azından milletvekillerinin görüşleri değerlendirilseydi. Yani nitelikli yasamadan hızla uzaklaşıyoruz ve buna, mutlaka birinci partinin milletvekillerinin, teklif sahiplerinin izin vermemesi gerekiyor, bunu dile getirmek istiyorum.

Gerekçe diyor ki: "Birçok vatandaşların talepleri..."

Sayın Ök, akıcı, gayet açık ve gerçekten iyi bir şekilde sundu, işte sorunları anlattı ama çözümler ne Sayın Ök? Bunlar rasyonel çözümler değil. İşte, istihdamı yaptık -yine ben buradaydım- İşsizlik Fonu'ndan asgari ücret desteği verdik işverene. Çözüldü mü işsizlik? İstihdama bir katkı sağladı mı? Ve hâlâ buna ısrarla devam ediyoruz. İşte, esnafa ahilik fonu. Ya, bir enflasyon, faiz sarmalı, bilimsellikten

uzak bir politikayla girdi maliyetleri artıyor esnafın, kurlar artıyor, sabit maliyetleri artıyor, elektriği, doğal gazı artıyor. Sadece ödeyecek bir işsizlik prim borcu mu var esnafın? Yani gerçekten rasyonel çözümlerden hızla uzaklaşıyoruz.

Bunun dışında söyleyeceğim özellikle vatandaşın beklediği sorunlar mı bunlar? Gerçekten, işte, kurumlara uzman atama, müfettiş, başmüfettiş atama, dernekler... Gerçekten acil, elzem vatandaş bunları sizden talep mi etti, merak ediyorum. TSE'ye uzman ataması; bu gerekli mi şu an, bunu mu yapmamız gerekiyor?

İşte, Turizm Bakanlığındaki tahsislerle ilgili ya da diğer yurt dışında vatandaşlar var... Ben bir alt komisyonda görev yaptım, böyle bir komisyon vardı ve şu an tekrar Dışişleri Komisyonunun alt komisyonu kuruldu. Yurt dışındaki vatandaşlarımız gerçekten neler bekliyor? Burada kaynak tahsis etmek için bireysel emeklilik fonuna bir madde ekleniyor, kaynak sağlanmak amaçlanıyor. Ya, tasarruf sorunu var bu ülkenin. Tasarruf sorunu böyle mi çözülecek, bu geçici çözümlerle mi sorunlar çözülecek? Evet, sıralamışsınız birçok sorun ama bunların hiçbirisi gerçekçi değil, vatandaşın gerçekliğiyle hiçbir ilgisi yok.

“Dernekler Kanunu” diyorsunuz. Dediniz ki sunumunuzda: “İşte, üyeliklerle ilgili sorunlar var, sayılar var, bildirimler var.” Ya, bildirmek, sayıyı bildirmek, oradaki bütün kişisel verileri mülki idare amirine verilmekle çözülecek mi, çözülecek mi? Mülki idare amirliklerine ulaşacak o veriler. Kime gidecek, kimler kullanacak bu verileri, ne amaçla kullanacak? Derneklerin üye sayısını belirlemek çok kolay bir yöntemdir ama bütün bu verileri iletmek şu aşamada sakıncalı ve Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’na aykırı ve uluslararası alanda da ciddi sorunlar yaratacaktır. Bu konuda Avrupa Birliği raporu var -belki maddede de söylerim- baktınız mı, orada ne diyor sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili değerlendirmelere? Oradaki üyeliklerle ilgili işlemler, sivil toplumun giderek işlevsizleşmesi... Şimdi, bunu da getirirsek tamamen sivil toplum kuruluşları üzerinde muazzam bir baskı ve o gücü de o toplumsal gücü de ortadan kaldıracacağız. Bakın, Parlamentoda dahi sivil toplumu yok ettik, görüşler alınmıyor. Bu kanunlardaki maddeler farklı, görüştüğümüz sivil toplum kuruluşları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Özdemir, lütfen tamamlar mısınız.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tamamlayacağım.

Çok kapsamlı, biz Komisyon üyesi olmadığımız için beş dakikada bunları değerlendirmek çok zor.

Gerçekten, hani baktığımız zaman, siz iş dünyasından gelen, akademik bir eğitim anlamında da önemli ama siz burada bazı konularda belki teklif sahibi olarak daha müdahil olmalıydınız, rasyonel çözümlere odaklanmalıydınız. Sıralama dahi, kanunun maddelerinin sıralanması dahi o kadar tutarsız ki sıralamada dahi bir tutarlılık sağlamamışsınız, maddelerin sıralaması dahi dikkatimi çekti. Çalışırken bunda işte tamamen farklı alanlara gidiliyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kanun tekniği açısından mecburen öyle sıralıyoruz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Olabilir ama yani burada da bir düzenleme gerektiğini düşünüyorum. Farklı görüşlerim de var ancak sürem bitti.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Teşekkür ederim Sayın Özdemir.

Değerli Komisyon üyelerimiz, madde teklifinin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Şimdi değerlendirmelerini yapmak üzere teklif sahibi Sayın Ök'e sözü veriyorum.

Buyurun lütfen.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben şöyle bir öneri getireceğim: Maddeler üzerinde teker teker konuşacağız ya, şimdi tüm maddelerle ilgili herkesin kafasında olan böyle sorular oldu, ben onları tek tek not aldım, şunu öneriyorum; maddeleri tek tek konuşurken sormuş olduğunuz o sorulara da teker teker hepsine cevap vereyim ama şimdi bunlara, not aldıklarına tek tek cevap verirsem bu uzunca bir süreç ve aynı şeyleri tekrar tekrar maddelerde söylüyormuş gibi olur. Böyle bir önerim var eğer size uygunsa.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şimdi, Komisyonumuzun çalışma tekniğine aykırı değil, zaten maddelerde de biz onu yapıyoruz karşılıklı olarak ama...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Çünkü en başında gerekçelerimizi söyledik.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sizin genel değerlendirmenizi aldıktan sonra yani bu konuşmaların sonunda bir değerlendirmeniz varsa onu ben değerlendireceğim.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tabii, şöyle: Ben öncelikle Komisyon üyelerimize, saygıdeğer milletvekillerine de çok teşekkür ediyorum; sadece Komisyon üyesi değil, milletvekillerimiz de görüşlerini beyan ettiler.

Tabii, biz bu kanun teklifini hazırlarken en başta da belirttiğim üzere, sivil toplum kuruluşlarıyla, bürokratlarımızla, milletvekillerimizle vatandaşlarımızdan gelen talepler doğrultusunda hazırladık. Mesela, en basiti, Sibel Hanım dedi ki: “TSE gerekli miydi?” TSE şöyle: 54 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle TSE’de dışarıdan alımı yapılacak, çalıştırılacak olan elemanların sayısına bir sınır getirildi 20 olarak, süresi de iki yıl ama TSE, biliyorsunuz, süreli işlere, yurt içinde ve yurt dışında ihalelere katılıyor ve bu ihaleleri alıyor, bunların da kontrolörlüğünü yapması gerekiyor. En basitinden, Sanayi Bakanlığıyla olan benzin istasyonlarının kontrolörlük işini aldı. Onun için yakın zamanda şöyle bir çalışması var: 130 tane teknik elemana ihtiyaçları var, ihaleyi de almış durumdalar, protokolleri de imzalamış durumdalar ama bu Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle elleri bağlanmış durumda. Mesela acil bir durum. Bunun gibi çözümler. Birçok aslında konuyla ilgili böyle tek tek gittiğimizde...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nilgün Hanım, özür dilerim, anlamadım.

Daha önce neden 20 de şimdi böyle bir şey oldu? Tabii, maddesinde görüşeceğiz ama söylediğiniz için. “Daha önce 20’yle sınırlı.” diyorsunuz...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 54 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle sayı 20’yle sınırlanıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani hangi gerekçeyle 20’yle sınırlanıyor? Bence olmaz öyle şey kamuda.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tabii, bütün kuruluşlarda böyle genel olarak bir karar alınmış, genellenmiş, sadece TSE’ye özel değil. Bu durumdan dolayısıyla TSE de etkilenmiş durumda.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – TSE’nin görev alanı mı değişiyor şimdi bu getirdiğiniz düzenlemeyle?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır, görev alanı değişmiyor, dışarıdan istihdam edeceği konusunda uzman elemanların alımlarıyla ilgili bir sınırlama geliyor bu 54 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle. Burada TSE tabii ki kurum olarak bu şartlara uygun değil yani onun dışarıdan süreli işler olduğu için daha fazla eleman istihdam etmesi gerekiyor. Ona istinaden böyle bir düzenleme. Madde üzerinde de tekrar size detaylı olarak bilgi veririm.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Daha önce bu tür işleri yoktu, ilk defa mı bu tür işler alıyor?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır, daha önce vardı, daha önce böyle bir sınır yoktu, öncesinde böyle bir sınırlama yoktu, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle böyle bir sınırlama gelince, dolayısıyla kararnameye bağlı kalmış oluyor. Buna istinaden bir düzenleme. Bunun dışında, Sanayi Bakanlığına ihale ve protokol ekliyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Nilgün Hanım, karşılıklı yapmayalım. Siz değerlendirmenizi bitirin, ondan sonra zaten maddeler üzerinde uzun uzun hiçbir kısıtımız olmadan değerlendirmelerimizi yapacağız. Siz değerlendirmenizi bitirin lütfen.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Peki.

Dolayısıyla biz bütün kurum ve kuruluşların da görüşlerini alarak vatandaşımızın menfaatinde bir kanun teklifi hazırlamaya çalıştık. Maddeler üzerinde de biraz sonra tekrar detaylı olarak görüşeceğiz. Ben görüşlerimi maddeler üzerinde tekrar ifade edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Teklifin geneli üzerinde görüşmeler tamamlandı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, söz talebim var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Vereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bir talebim var. talebimi iletayım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yok, tekrar söz vermeyeceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama talebimi iletayım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Maddelere geçer geçmez zaten ilk sözü veririm.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, talebimi iletacağım, bir talebim var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Garo Bey, ben bunu size verdiğim zaman başka söz isteyen arkadaşlara da vermek durumundayım. Bu sefer tekrar müzakere başlayacak. Zaten önemli değil, ben bir süre sonra istediğiniz kadar süre vereyim size.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Usul üzerine bir talebim var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, teklifin tümü üzerindeki eleştirilere cevap verilmesi ve maddelere geçilmeden sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şöyle: Biz sonuç olarak bütünü üzerine konuştuk ve bütünü üzerine bir değerlendirme yapıp Komisyonun iradesi oluşacak maddelere geçilip geçilmeme yönünde. En azından bu eleştirilerimize bir cevap alabilseydik Komisyon da evet ya, bu maddelere geçme iradesini koyalım veya koymayalım iradesini koyabilirdi; bu bir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Nilgün Hanım da diyor ki: “Eleştiri ve görüşlerinizi madde madde, hepsine ayrı ayrı...”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın, Komisyon şimdi irade koyacak. İradeyi neye göre koyacak?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Siz sözünüzü tamamlar mısınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz sonuç olarak eleştirilerimizi söyledik, buna karşı görüşler olabilseydi Komisyon iradesi daha net oluşabilirdi; bu bir.

İkinci talebim de Sayın Başkanım: Nilgün Hanım “Kurum ve kuruluşların görüşlerini aldık.” dedi, değil mi? Meslek örgütlerinin de görüşlerini aldınız sanıyorum. Şimdi, bunlar bizde yok Sayın Başkan yani biz bu kurum ve kuruluşların görüşlerini alamadık, yazılı olarak da elimizde yok. Sizde var mı, bilmiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yok, bizde yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Meslek örgütlerinin de görüşleri yok, sendikaların da görüşleri yok, sivil toplum kuruluşlarının da görüşleri yok. Şimdi, bu maddelere geçme önerisi oylanmadan önce benim önerim, benim talebim, meslek örgütlerinin, sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların da görüşlerinin alınması veya varsa elinizde yazılı olarak da bize verilmesi, buna göre bir irade ortaya konulması. Önce bu konuda söz vermenizi talep ediyorum yani.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sivil toplum örgütleri var ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var ama görüşleri bizde yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, hepsine de yeri geldiğinde madde madde, hangi maddeyle kim ilgili, hiç merak etmeyin, söz eksikimiz olmayacak, süre istediğiniz kadar vereceğim, müzakerede hiçbir eksiklik olmayacak, ondan kaygısız olun. Şimdi, ben, müsaade ederseniz maddelere geçilmesini oylayacağım. Ondan sonra madde madde istediğiniz kadar müzakeremizi devam ettirelim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.-Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2633) (Devam)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi uygun görürseniz 4’üncü ve 28’inci maddelerin birlikte ve önce görüşülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4’üncü ve 28’inci maddeleri okutuyorum:

MADDE 4- 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, bu kapsamdakiler aylık bağlandığı tarihten sonra geçen çalışmaları esas alındığında en az 20 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 5000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla talepleri halinde ayrıca yaşlılık aylığından da yararlanırlar.”

MADDE 28 - 5510 sayılı Kanuna, bu Kanunla eklenen geçici 80 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 81- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 2330 sayılı Kanuna veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre aylık bağlanan maluller ile 5434 sayılı Kanunun 56 ncı ve mülga 64 üncü maddesi kapsamında aylık bağlanan vazife ve

harp malullerinden, 2330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı cümlelerine aykırı olacak şekilde yaşlılık veya malullük aylığı bağlanmış olanlardan, tahsis talep tarihi itibarıyla ilgili kanunlarında öngörülen aylık bağlama koşullarından prim ödeme gün sayısı veya sigortalılık süresi şartının sigortalıların kasıtlı veya kusurlu davranışlarından kaynaklanmayan nedenlerle yerine gelmediği daha sonra anlaşılanların, aylık aldıkları süre herhangi bir şekilde prim talep edilmeksizin prim ödeme gün sayısı olarak dikkate alınır. Ancak;

a) Aylık aldıkları süre, eksik hizmet süresinden fazla olanlar için, yalnızca eksik hizmet süresinin tamamlanacağı tarihe kadarki süre kullanılır. Bu kapsamda olanlar için yeni bir aylık hesabı yapılmaksızın, maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren kesilmiş olan aylıkları, aylıklara uygulanan artış oranları kadar artırılarak yeniden bağlanır.

b) Aylık aldıkları süre, eksik hizmet süresinden az olanların, aylık başlangıç tarihi ile aylıklarının kesildiği tarih arasında prim ödeme gün sayısı olarak dikkate alınan süre aylıklarının hesabında dikkate alınmaz.

Birinci fıkra kapsamında bulunan vazife ve harp malullerinden, bu maddeyi ihdas eden Kanunla 2330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik ve bu madde esasları dahilinde yeniden aylığa hak kazanamayanlar hakkında, 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinde istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.”

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Ök, sizden ya da ilgili Bakan Yardımcımdan 4’üncü maddeyle ilgili bilgi alalım.

Buyurun, sözü size veriyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu 4’ncü maddemizde... Malullük aylığı alan gazilerimizden çalışma hayatına devam eden gazilerimiz mevcut. Şu an için totalde 9.770 gazimizin malullük aylığı kendilerine bağlanmış, o hakları saklı. Bunun haricinde de gerek kamu gerek özel sektörde çalışma hayatına devam ediliyor.

2013 yılında bu Meclisin ortak kararla yaptığı 6495 sayılı Kanun’un 80’inci maddesinde şöyle bir düzenleme yapılıyor: “Kişilerin malul olduğu tarihten önceki çalışma gün ve saatleri bu malul olduktan sonra çalışmaya başladıkları sürece dâhil edilmez.” diye, tüm Meclisin oy birliği kararıyla “dâhil olmaz” diye bir düzenleme yapılıyor. Tabii, bu düzenleme yapıldıktan sonra, SGK il müdürlüklerinde sehven -bir hata sonucu çıkıyor- öncesi de yani malul olduklarından önceki dönem de dâhil edilmiş oluyor. Bunun sonucunda 236 gazimize yanlış bir şekilde emeklilik aylığının bağlandığı ortaya çıkıyor. Bu, mevcut durum.

Şimdi, biz, yeni getirdiğimiz düzenlemede ne yapıyoruz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir kez daha anlatabilir misiniz? 238 gazimiz...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 236.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nasıl yanlış bağlanmış?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bu 236 kişiye şöyle bir şey oluyor: Yani biraz önce de anlattığım gibi, malul oldukları tarihten önceki gün ve çalışma prim ödeme günleri de emekliliklerine dâhil ediliyor, varmış gibi sayılıyor ama normalde...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir daha anlatabilir misiniz?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Yok, öyle bir şey yapılmıyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Anlatıyorum, yapılıyor.

Edilmiş, yapılmış diyorum, yapılmış.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – 236 kişi için yapılmış, diğerleri için değil.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 2013 yılındaki, anlatamadım herhâlde...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çelebi dinleyelim, aslında anlatım aynı, sizinle aynı şeyi anlatıyor, siz yanlış anlıyorsunuz.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Şimdi konuşacağız.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 2013 yılında getirilen düzenlemeyle deniliyor ki: “Malul olduğu tarihten önceki çalışma günleri emeklilik aylığına dâhil edilmez.” Ne yapıyor? Malul oluyor. Malullük aylığıyla ilgili bir düzenleme yok, önce bunun bir altını çizelim çünkü kafa karışıklığı var, malullük aylığı cepte.

Bu, ikinci bir emeklilik aylığı, gazimiz diyor ki: “Ben emekli, malul oldum ama iş hayatıma devam etmek istiyorum, çalışmak istiyorum.” Onun için de çalıştıktan sonra onlara ikinci bir emeklilik aylığı tanımlıyoruz. Bunu da 2013 yılındaki düzenlemelerde belirlemişiz. Belirlerken demişiz ki: “Malul olduğu tarihten -tekrar altını çiziyorum- önceki süreci, bu çalışma sürecini emeklilik maaşı için alması gereken prim ve günlere dâhil etmiyoruz.” Fakat il müdürlüklerinde bunu sehven dâhil etmişler ve erken emekli olmuşlar, 236 kişi erken emekli olmuş. Şimdi, önümüzde böyle bir şey var.

Şimdi yeni yaptığımız düzenlemeyle şunu getiriyoruz: Diyelim ki malul oldum, 2008 yılından sonra malul oldum. Normalde 2008 yılından sonra malul olan gazilerimiz için 7200 iş günü, prim ödeme günü ve emeklilikte emekli olmak için kadınsa 60, erkekse 65 yaş sınırı vardı. Biz, şimdi, ilk yaptığımız bu düzenlemeyle madde 4’te yaptığımız düzenlemeyle, bu prim gün sayısını 5000 güne çekiyoruz, bir iyileştirme var. Ayrıca, diyoruz ki: “Yirmi yıl çalışma şartı getiriyoruz.” Bu, tamamen, şu an mevcutta çalışan 9.770 gazimizi ilgilendiren bir iyileştirme düzenlemesi.

Bunu yaptığımız takdirde, 4’üncü maddeyi geçirdiğimiz takdirde, o 236 mağdur olan gazimizin sayısı 109’a düşüyor, 147’si bu süreci tamamlamış oluyor zaten, bunun sayısı 109’a düşüyor.

Madde 28’de de bu 109 gazimize, vatandaşımıza da diyoruz ki: “Sizin talep ettiğiniz takdirde prim gün ve yılını tamamlamak üzere kamu kurum ve kuruluşlarında çalışmalarının önünü açıyoruz.” Getirmiş olduğumuz düzenleme tamamen buna yönelik bir düzenlemedir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili söz taleplerini değerlendireceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, öncelikle kurumlara söz versek...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Mutlaka kurumları alacağız, öncelikle mi alalım?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama öncelikle alırsak...

CAVİT ARI (Antalya) – Konuyu anlamış oluruz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bir şey daha ilave etmek istiyorum, eksik kaldı, Sayın Hocam, malullük aylığı alınırken, ilk aylık o, malullük aylığında diyoruz ki: “Siz, otuz yıl hizmet etmişsiniz gibi varsayılıyor.” İlk malullük aylığında gazilerimize onun üzerinden prim bağlanıyor. Bu konuştuğumuz ikinci bir aylık, emeklilik aylığı. En düşüğü yaklaşık ortalama 4.940 lira, malullük aylığının maksimum seviyesi de şu an 16 bin civarında.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Ök teşekkür ediyorum.

Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri Derneği olarak size söz veriyorum, bu konudaki görüşlerinizi alalım.

Buyurun.

TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA IŞIK – 1915 yılında -kamu yararına çalışan derneğimiz- 2847 sayılı Kanun’la kurulmuştur.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; öncelikle, gazilerimizin emeklilikle ilgili sorunlarının düzenlenmesi için talimat veren Sayın Cumhurbaşkanımıza, yasal düzenleme çalışmasını yaparak Meclise sunan Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ve sorunumuzu gündeme getiren siz siyasi parti temsilcilerine teşekkür ederiz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; torba kanunun 4’üncü maddesiyle yapılan düzenleme, genel olarak uygun olmakla birlikte yapılacak birtakım düzeltme ve eklemeler, oluşacak mağduriyetleri giderecektir. Bu düzenlemeye göre, aylık bağlandığı tarihten sonra gelen çalışmalar esas alınmaktadır, vazife malullüğü aylığı bağlanmadan önceki sigortalılık durumları dikkate alınmamaktadır. Bu uygulamayla, örnek verecek olursak, 1994 yılında malul olan birinin, 2014 yılında malullük aylığına bağlanan bir gazinin yirmi yıllık sigortası silinmektedir. Bu gazinin 1988 yılında sigorta girişi vardır ama 2014 yılında maaşa bağlandığı için geçmişe yönelik yirmi yedi yıllık kendi cebinden ödediği bütün primleri silinmektedir. Düzenlemenin en azından “Olay tarihinden sonra gelecek, geçen çalışmaları esas alındığında...” şeklinde düzenlenmesini talep etmekteyiz.

Ayrıca, mevcut düzenlemede “5000 gün ve yirmi yıl sigortalı bulunmak” cümlesiyle engellilik oranı en yüksek olan gazimiz ile engellilik oranı en düşük gazimizi eşit seviyeye getirmiş bulunmaktayız. Gazilerimizin engellilik durumları göz önünde bulundurularak yapılacak olan düzenlemenin kademeli şekilde yapılmasının daha adaletli olacağı kanaatindeyiz. Örnek verecek olursak, Sosyal Güvenlik Kurumu, engellilik oranlarına göre gazilerimizi 1’den 6’ncı dereceye kadar derecelendirmektedir. 6’ncı derecede gazilerimiz engellilik oranları daha az olanlar, 1’inci derecede gazilerimiz ise daha ağır olanlardır.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Anlamak için soruyorum yani yüzde 80 engelli bir gazi ile yüzde 20 engelli bir gazinin, gazilik, malullük derecesi aynı mı yani aynı mı alıyor? 4.900 lira dediler ya hep 4.900 mü alıyor yoksa kademeli mi? Açıklansın diye soruyorum, ben bunu biliyorum da.

TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA IŞIK – Değil, farklı.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Farkı nasıl?

TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA IŞIK – Bu düzenlemeyle yüzde 80 engelli olan gazi ile yüzde 20 engelli olan gazi, yirmi yıl, 5000 günde emekli olacak.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Bu, şu an uygulamanız, şu an. 4.900 lira diyor ya...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Tatlıoğlu...

TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA IŞIK – Şu anki uygulamada normal vatandaş gibi emekli oluyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Tatlıoğlu, isterseniz arkadaş sözünü bitirsin, biz sorduklarınızın cevabını Sosyal Güvenlik Kurumundan alalım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ben cevap verebilir miyim?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bir dakika, karışmasın.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Özür dilerim, benim sorma nedenim şu: Bilgiler arasında bir farklılık olduğu söylendi de onun için soruyorum ki yani malullük durumu farklı oranda olan bir gazinin, gazilerin, bu gazilik, malullük emeklilik paraları farklı mı, yoksa hepsi 4.900 mü? Ben bunu biliyorum da açıklansın istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, siz sözünüzü tamamlayın.

TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA IŞIK – Gazilerimizin engellilik durumları göz önünde bulundurularak yapılacak olan kademeli düzenlemenin daha adaletli olacağı kanısındayız. Yüzde 80 engelli olan gazimiz ile yüzde 20 engelli olan gazimiz bu düzenlemeyle 5000 gün ve yirmi yılda emekli olacaktır. Bizim Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımıza sunduğumuz teklifte de 5000 gün ve yirmi yıllık teklifimiz vardı ama kademeli bir şekilde 6'ncı derecedeki gazinin 5000 gün ve yirmi yıllık emekliliği vardı.

Ayrıca, 28'inci maddede ise 17 Aralık 2019 tarihinden beri maaşını alamayan gazilerimizin, düzenlemede emekliliğe hak kazanan gazilerin kesilen üç aylık ücretleri veya geriye dönük ücretleri iade edilmeyecektir. Bu düzenlemenin buna eklenerek, önceki aylıklarının, alamadığı aylıklarının da kendilerine iade edilmesini talep etmekteyiz.

Bu konuda, son olarak Sayın Başkanım şunu söylemek isterim: Sayın Mustafa Kalaycı'nın önermeleri derneğimizin talepleri olup aynı zamanda da 597 lira maaş alan şehit anne babasının maaşlarının iyileştirilmesi ve engellilere tanınan ÖTV hakkının gazilerimize de tanınmasını talep etmekteyiz.

Saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Diğer arkadaşımıza az sonra söz vereceğim.

Sayın Kalaycı önemli başka bir toplantı için toplantıdan ayrılmak zorunda, ona söz vereceğim, daha sonra size döneceğim.

Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sadece ben değil, İsmail Faruk Aksu arkadaşım da -Başkanlık Divanı toplantımız var altıda-çeyrek geçe çıkacağız inşallah.

Söz verdiğiniz için de teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Oylamaya katılın da öyle gidin Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şimdi, onu söyleyeceğim.

Gerek malul gazilerimiz gerek de muharip gazilerimizle ilgili görüşlerimizi Milliyetçi Hareket Partisi olarak ifade ettik zaten. Mustafa Bey'in biraz önce değindiği, maluliyet başlangıcında aslında olay tarihini esas almak da çok doğru bir yaklaşım. Niye dersiniz çünkü olaydan epeyce sonra aylık bağlanması söz konusu olabiliyor bazı ihtilaflar nedeniyle. Hâlbuki gazi olduğu tarih olay tarihidir, o tarihin baz alınması da doğru olur, görüşlerimize ilaveten bunu da söyleyeyim.

MHP'den Baki Bey burada.

Son, Mustafa Bey'in açıkladığı gazilerin derecesine göre kademeli olarak belirlenmesi konusunu AK PARTİ'yle görüşüyoruz, şu anda Bakanlığa gönderdiler. "Eğer uygulamada bir sorun olmayacaksa Genel Kurul aşamasında bu düzenlemeyi yapalım." dediler, o konuda da bilgi vereyim.

Diğer önergeleri CHP'den arkadaşlarımız merak ediyorsa konular zaten bizim görüşlerimiz ama biz ilkesel olarak CHP'den gelen önergelere “evet” demiyoruz, biliyorsunuz; onun için merakınızı da gidermiş olayım.

Teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) - Ayıp, ayıp.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Gösteririm ben sana ayıbı!

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Estağfurullah da böyle bir ilke kararı olabilir mi yani?

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Olur da format doğru mu?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, dinleyelim, buyurun.

TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA IŞIK – İlave bir şey kalmıştı, onu söyleyecektim efendim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, buyurun, söyleyin, tamamlayın.

TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA IŞIK – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; bu söylemiş olduğumuz aylık bağlanma tarihinin olay tarihi olarak alınması, özellikle yaralanıp da tedavi süreci uzun süren gazilerimizi bir hayli mağdur etmektedir. Dört yıl, beş yıl tedavileri süren gazilerimiz olmaktadır. Kademeli bu sistemde de en azından 1'inci ve 2'nci derecedeki gazilerimize on beş yıl, 3600 gün; 3'üncü ve 4'üncü derecedeki gazilerimize on yedi yıl, 4200 gün; 5'inci ve 6'ncı derecedeki gazilerimize de yirmi yıl, 5000gün teklifimizdir.

Saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Başka temsilci arkadaşımız var mı?

Buyurun.

TÜRKİYE MUHARİP GAZİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MEHMET ŞÜKRÜ TANDOĞAN - Kıbrıs gazisiyim.

Türkiye Muharip Gaziler Derneği ile Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri Derneğinin her ikisinde de görev alan gaziler ve her iki derneğe üye olan gaziler, bu vatan uğruna elinde silahla muharebe sahasında çarpışmış askerlerdir.

Türkiye Muharip Gaziler Derneği olarak biz, Meclisin siyasi iradesini savaş meydanlarında düşmana kabul ettirdik ve bu Gazi Meclis de bize 1005 sayılı Kanun'la şeref aylığı bağladı. Şeref aylığı başlangıçta eşit olarak veriliyordu, 2007 yılında çıkan bir kanunla şeref aylığı “sosyal güvencesi olan, olmayan” şeklinde ikiye ayrıldı. Bugün itibarıyla sosyal güvencesi olanlar 997 lira alırken sosyal güvencesi olmayanlar ise 2.183 lira almaktadırlar yani arada 2 misli fark vardır. Şeref aylığı bir ödüldür, bunun herhangi bir şekilde farklılaşmasını, farklı verilmesini biz kabul etmiyoruz. Bu nedenle şeref aylığının eşitlenmesini istiyoruz. Bugün Kore gazilerimiz 90'lı yaşlarda, Kıbrıs gazilerimiz ise 70'li yaş grubundadır. Bizim derneğimiz, sayısı azalan bir dernektir. Ümit ederiz ki savaş olmasın, derneğimiz kapansın, onu da arzu ederiz. Ancak bu şeref aylığının böyle farklı verilmesi gazilerimiz arasında bir hoşnutsuzluğa neden olmuştur çünkü aynı görevde, aynı silahla, aynı düşmana karşı savaşan gazilerde mükâfat anlamında veya ödül anlamında farklılık olması bizleri, bilhassa yaşlı gazilerimizi manen son derece üzmüştür ve biz, Gazi Meclisimizin, hangi partiye oy verirse versin gazilik veya şehitlik söz konusu olduğu zaman aynı kapsamda, aynı fikir düzeyinde hareket etmesini diliyoruz.

Söz verdiğiniz için efendim teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Başka temsilci var mı salonda?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, bu durumda olan kaç kişi var yani 900 lira alan, diğeriyle arasında kaç kişi var, fark nedir?

TÜRKİYE MUHARİP GAZİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MEHMET ŞÜKRÜ TANDOĞAN – Efendim, şu anda yaklaşık 32 bin civarında 1005 sayılı Kanun’a tabi gazi ve bunların dul eşleri var. Bunun da yaklaşık üçte 1’i sosyal güvencesi olmaması nedeniyle –bu, Sosyal Güvenlik Kurumunda bulunan kayıtlar da daha net bir şekilde belli- yaklaşık 10 binden fazlası sosyal güvencesi olmadığı için 2.183 lira alıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Salonda başka temsilci var mı? Yok.

İlaveniz var mı? Yok.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, çok özür dilerim ben...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, Sayın Tatlıoğlu.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ben sadece bir şey söylemek istiyorum.

Çıkarken 2 gaziye denk geldik biz, dışarıda bekliyorlar. Birisinin ayakları yok, yüzde 80 malullüğü var, birisinin de yüzde 10. Hakikaten ikisi de “Biz ikimiz de eşit şartlara tabiyiz yani ikimizin de 5000 gün çalışmamız lazım. Ben nasıl çalışayım 5000 gün?” dedi. Dolayısıyla -burada da kendileri var, bilmiyorum bir kurumsal yapıyı temsil ediyorlar mı, etmiyorlar mı yani bizzat canlı olarak buradalar- gerçekten bu konunun dikkate alınması önem arz ediyor.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Arı, söz talebiniz var. Yok mu?

CAVİT ARI (Antalya) – Söz talebim vardı ama sonra kullanacağım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Keşir, buyurun.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve özellikle sayın gazilerimiz ve STK temsilcileri; hoş geldiniz.

Daha önce Aile Bakanlığında da belli görevlerde bulunan bir milletvekili olarak öncelikle şunu söylemem lazım: 2011 yılında Bakanlık kurulurken -kuruluş aşamasında bulunan bir personelim ben- farklı dairelerde, farklı kurumlarda bulunan şehit yakınları ve gazi hizmetlerinin çok dağınık, belli kriterlere uymayan, farklılık arz eden uygulamalar olduğu görülerek Aile Bakanlığı bünyesinde öncelikle bir daire başkanlığı kuruldu, akabinde de daha sonra yapılan bir düzenlemeyle bir genel müdürlüğe dönüştürüldü. Burada, şehit yakınları ve gazilere; canını veren, kanını akıtan şehitlerimizin yakınlarına ve uzvunu veren gazilerimize daha iyi hizmet vermek, özellikle gazilerimizin ve şehit yakınlarının, daha sonra devam eden hayatlarını daha yaşanabilir, daha kolaylaştırmak amaçlanmıştı. O günleri de bilen bir kardeşiniz olarak söz aldım.

Şu var tabii: Bu 236 kişi içinde benim ilimde olan gazilerimiz de var, bana da geldiler defalarca, temas hâlinde olduk onlarla da. Şunu tekrar -Sayın Ök ifade etti ama- anlatmakta fayda var: İki ayrı ayıktan bahsediyoruz. Biri, malullük aylığı yani olay vuku bulduğunda gazi olan ya da şehit olan

-yani şehitlik başka bir konu, bu kanun çalışmasının konusu değil ama- gazi olan kişilerin üç yıl, beş yıl, on yıl ne kadersa çalışma süreleri onların otuz yıl çalışmış farz edilerek otuz yıl üzerinden emekli edilmesi; bu, zaten alınan bir aylık ve bu kanunun konusu değil. “Gazilerin aylığı kesildi.” diye kamuoyunda konuşulduğunda ilk akla bu geliyor, aslında bu açıdan çok içim de acıyor benim. Ben, böyle anlaşılmasını çok doğru bulmuyorum çünkü her bir vatandaşın -milletvekili olalım, olmayalım- gazilerle ilgili hassasiyetinin en yüksek düzeyde olduğuna inanıyorum ben. Bunu hiç konuşmuyoruz; bu, bu kanunun ya da gazilerimizin bize mağduriyet diye ifade ettikleri konu değil. Bunu özellikle hem tutanaklara geçsin diye hem tekrar ifade etmek için söyledim.

Tabii, gazilerimizi yine kanunla verilen ikinci bir çalışma hakkı var yani emekli olmuş ama çalışabilir durumda olanlara tekrar çalışma hakkı; hem toplumla bir arada olmak hem rehabilitasyon sürecinin devamı hem de işe yarar hâlde olanlar iş yapmak istiyorlar, genç yaşta, emeklilikten sonra ikinci bir çalışma hakkı gazilerimize -çok eski tarihli- verilen bir hak. İşte bu hakkın kullanımına bağlı bir emeklilikten bahsediyoruz biz, ikincil emeklilikten, ikinci bir emeklilik maaşından bahsediyoruz. Bir prosedür, bir protokol bitmiş. Otuz yıl üzerinden çalıştığı farz edilerek, beş yıl, sekiz yıl, on beş yıl, on yedi yıl, ne kadar çalışmışsa gazimiz, gazilik maaşı bağlandığından itibaren bütün o çalışmaları otuza tamamlanmış ve prosedür bitmiş. Yeni hakkında artık yeni bir işe başlıyor. Kanun koyucu burada diyor ki: “Yeni bir işe başlandı.” ve burada SGK’deki düzenlemelerimizin de prosedürü belli, farklı tarihlerde çıkan yasalar diyor ki: Yirmi beş yıl çalışmış olma şartı; erkeklerde 65 yaş, kadınlarda 60 yaş gibi bazı kriterler var hepimizin bildiği. İşte, bu 236 gazimizin ikinci iş hakkından dolayı elde ettikleri çalışma düzenine sehven -olmasaymış çok iyiymiş ama olmuş- bir önceki çalışma hayatlarındaki süreler -beş yıl, on yıl- eklenerek tabiri caizse... Burada, tabii, kelime hatası yapmaktan çok endişe ediyorum, vatandaşlarımız, gazilerimiz açısından çok hassas bir noktadayız, ben kelimelerimi çok özenle seçmeye çalışıyorum, ne olur beni bağışlayın eğer yanlış kelime kullanırsam. İlk işlerinde yani otuz yıla sayılan işlerindeki o çalıştıkları beş yıl, on yıllık süre, sehven, ikinci aldıkları iş haklarına sayılarak emekli edilmişler yani tırnak içinde söylüyorum, erken emekli edilmişler. Teknik arkadaşlar varsa ne olur beni düzeltsinler.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Engellilik statüsüne göre emekli edildiler yani erken değil engellilik durumuna göre.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – İkinci emekliliği konuşuyoruz.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – On beş yıl ...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Arkadaşlar, kayda girmiyor bu şekilde. Size söz vereceğim.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – On beş yıl engellilik duruma göre...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Emeklilerin engellilik konusu ayrı, o ayrı bir konu.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Onlar da sayılacak.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – 236 kişi için konuşuyoruz ama bunu.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Hepsini için konuşalım.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Hayır, mağdur olduğunu ifade edenler, çözümü oraya getirdiğimiz için söylüyoruz.

Buraya ilgili bir düzenleme -daha önce sayın STK temsilcimiz de ifade etti- bu kanun teklifiyle gelen metin, onların da önerilerinin içinden çıkan bir metin aslında yani siz de söylediniz az önceki konuşmanızda, sizin de söylediğiniz bir öneri bu. Buna bağlı olarak, zaten engellilerin nasıl emekli

olacağı... Hatta bakın, AK PARTİ döneminde benim çok mutlu olduğum bir başka düzenleme var: Engelli çocuğu olan annenin nasıl emekli olacağını biz yeniden düzenledik yani bırakın engellilerin emeklilik konusunu, biz, engelli çocuğu olan anneye beş yıl erken emeklilik getirdik. Diğer konular bundan ayrı bir konu; buna ilave haklar getirilir, o da ayrı bir konu ve o kişinin özel durumuna göre, engelli çocuğu varsa ve kadınsa gibi diğer özel durumlarına göre zaten emeklilik hesaplamaları ayrıca yapılır ama buraya, STK temsilcilerimizin de önerisi olan bir uygulamayı arkadaşlarımız çalıştılar ve getirdiler.

Bir başka konu, arada, lütfen gözardı edilmesin: Bu 236 kişiye yapılan ödeme yersiz ödeme, hukuken öyle geçiyor. Bu yersiz ödemelerin de terki yine bu metinle düzenleniyor, bu yersiz ödemelerle ilgili bir işlemin yapılmayacağı düzenleniyor.

Ben, burada, tekrar canını, kanını, uzvunu vatan için ve bizim bugün, burada toplantılarımızı yapmamız için aslında -bir anlamda da öyle demek lazım- feda eden tüm şehitlerimize ve gazilerimize tekrar minnet ve şükranlarımı ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Keşir.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifinin 4'üncü maddesi gerçekten üzerinde düşünmemiz gereken bir düzenlemedir çünkü adalet duygusu toplumda her şeyin önündedir. Birtakım haklar verebilirsiniz, imkânlar sağlayabilirsiniz ama bu, hakkaniyete uygun olmazsa, kamu vicdanında “Burada adalet vardır.” dedirtemiyorsanız bu sürekli problem olur, yeni talepleri gündeme getirir ve bunun kamu vicdanını tatmin eder bir biçime kavuşturulmasında da zorlanırsınız.

Ben, bu kanun maddesinin aslının hakkaniyet ilkelerine uygun olmadığını düşünüyorum. Özellikle iktidar kanadındaki milletvekili arkadaşlarımız “İki maaş var, dolayısıyla, bunları birbirine karıştırmayalım.” diyor ama kanunun kendisi bu iki maaşı birbirine karıştırmış zaten yani bir malullük maaşı var, bir de gazimiz çalışıyorsa, belli bir işi varsa ve çalışmaya devam etmek istiyorsa belli bir gün sayısı ve prim ödeme sonrasında yaşlılık maaşına hak kazanmış olacak yani bir malullük maaşı var, bir yaşlılık maaşı var. Düzenleme şöyle varsayılıyor: Bir gazimiz, olayın vuku tarihi öncesinde yirmi yıl çalışmış olabilir, on yıl çalışmış olabilir veya bir yıl çalışmış olabilir, bir malullük maaşına hak kazanıyor. Dolayısıyla, daha öncesinde farklı çalışma süreleri olanlara, malullük maaşı açısından eşit gözle bakıyorsak ve buna göre maaşı bağlıyorsak bu, önceki çalışma sürelerinin malullük maaşıyla ilgilendirilmesi yanlış; bu, doğru değildir çünkü bir yıl çalışmış olanı da yirmi yıl çalışmış olanı da aynı kefeye koyuyorsunuz. Bunun, doğrudan doğruya çalışma süresiyle ilişki kurulmaksızın bağlanan bir maaş olarak kabul edilmesi lazım. Dolayısıyla, çalışan gazilerimiz açısından malullüğün vuku bulduğu tarih itibarıyla bir yıl çalışmışsa, on yıl çalışmışsa, yirmi yıl çalışmışsa yaşlılık aylığı için de sürecin devam ettiğini kabul etmemiz gerekir. Dolayısıyla, yirmi yıl çalışmışsa -bilmem- beş yıl veya on yıl çalıştıktan sonra buna hak kazanabilmeli. Siz, bunu “Aman, zaten malullük maaşı vardı, olayın vuku tarihi öncesi itibarıyla biz bunu malullük maaşının içerisinde eritiyoruz.” dersanız bir hakkı gasbetmiş olursunuz, yanlış bir düzenleme yapmış olursunuz. Bir yanlış düzenleme daha önce yapıldıysa da onu düzeltmek lazım diye bakıyorum.

İkincisi: Tabii, malullük maaşıyla ilgili bir hata var yani burada yasama süreçlerinin rastgele yapılmış olmasından doğan sorunları tartışıyoruz. Daha önce yapılan yasa doğru olsaydı bunu burada tartışmayacaktık. Şimdi, yine yanlış bir düzenlemeye doğru gidiyoruz ve bu, bu şekliyle çıkarsa bu tartışmalar hiç bitmeyecektir. Bu tartışmayı bitirecek düzgünce bir düzenleme yapılması lazım.

Malullük maaşı açısından yanlış nedir? İşte, 1'inci dereceden malule de aynı parayı veriyorsunuz, 5'inci, 6'ncı dereceden malule de aynı parayı veriyorsunuz; bu da yanlış. Onun için, malullük derecesine göre... Pardon, "malullük maaşı açısından" diye yanlış ifade ettim onu, yine yaşlılık maaşıyla ilgili ama malullükle bağlantı kurulmadan, doğrudan doğruya, durumu ne olursa olsun eşit verilmiştir, bunda da bir farklılık yapılmasının hakkaniyete uygun olabileceğini düşünüyorum.

Bu bakımdan, bu maddenin bu hâliyle oylanmaması, gerekirse bir alt komisyon kurulmak suretiyle tekrar gözden geçirilip yeni tartışmalara meydan vermeyecek bir hâle kavuşturulması ve ondan sonra Komisyonumuza getirilerek oylanması gerektiği kanaatindeyim. İş, Genel Kurula giderse yine rastgele bir şey çıkar ve tartışmalar bitmez. Benim gördüğüm tablo budur.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Şener.

Sizin bir ilaveniz mi var?

Buyurun.

TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA IŞIK – Sayın Başkanım, sayın milletvekilimizin az önce söylediği ifade tam olarak doğru değil, şöyle: 2013'te çıkan yasayla gazilerin engellilikten doğan emeklilik hakları ellerinden alındı, hiçbir şeyle birleştirilip de sehven emekli edilmedi. Sehven emekli edilen konu, engellilik haklarından doğan emeklilik, sehven emekli edildikleri söylenildi ama herhangi bir birleştirme, prim birleştirilmesi yapılmadı. "17 Aralık 2018'de sehven emekli edildiniz, sizin engellilik haklarınızı..."

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sosyal Güvenlik Kurumundan bununla ilgili bir açıklama alacağız birazdan. Dinliyoruz değil mi bu açıklamayı?

Tamam, buyurun.

TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MUSTAFA IŞIK – 2330 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde 2013 yılında yapılan değişiklikle "Sizin engellilik haklarınız ikinci emekliliğinizde yani yaşlılık aylığında dikkate alınmaz." dendi. Gazi İsmail'e "Yüzde 80 engellilik oranını ikinci emeklilikte dikkate almıyoruz. Biz, engelli olarak sizi ikinci kere emekli edemeyiz." denildi. Buydu, yoksa bir birleştirilme olarak sehven emekli edilmedi.

Saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, en sonunda mı alalım? Şimdi Sosyal Güvenlik Kurumundan görüş alalım mı arkadaşlar?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir görüş alalım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Görüş alalım değil mi? Tamam.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Ben de konuşacağım Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şimdi, konuşmacı çok. Kim dedi "Sayın Çelebi konuşsun." diye?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Hayır, bilgi alacaksak eğer...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bekleyen çok fazla, ben görüşünüze sundum, en sonunda da alabiliriz. Ben müzakereyi biraz böyle karşılıklı daha anlaşılabilir olacak herhâlde.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, soru sorabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Kime soracaksınız?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir soru soralım SGK yetkililerine.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki, SGK'ye soruyorsanız açıklama yapacak çünkü.

Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Şimdi, şöyle bir şey...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sadece soruyu alayım, sonra söz vereceğim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir kişi gazi olduğu zaman, siz bunun daha önceki çalışması ister bir yıl olsun, ister beş yıl olsun, isterse yirmi dokuz yıl olsun otuz yıl gibi kabul edip emekli ediyorsunuz. Yani genelde gazilerimiz de genç olduğu için daha önceki çalışmışlıkları az. Mesela diyelim ki, muvazzaf bir subayımız yirmi beş ya da yirmi dokuz yıl çalışmış olduğu zaman, bu kişi gazi olduğu zaman gazilik maaşı alacak. Sonra, eğer siz bunu baştan alırsanız, o zaman bir yıl çalışınca bir daha mı emekli olacak? Yani o zaman böyle bir şey mi olması lazım yoksa diyelim ki sıfırdan mı almanız lazım? Yani onu anlamak istiyoruz biz, ekstrem bir örnek verdim ben anlaşılması için.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Şimdi Sosyal Güvenlik Kurumundan...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Başkan, bir soru sorabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sadece soru ama.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sadece soru.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, söz vereceğim tekrar size.

Buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Yok, yok, soru soracağım sadece.

Teşekkür ediyorum.

Örneğin “7200 prim ödeme gün sayısını 5000 güne indiriyoruz.” deniliyor. Gaziler 5000 gün prim ödemesine rağmen 7200 günlük prim gibi bir aylık bağlanması hesabı yapılabilir mi?

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, şimdi Sosyal Güvenlik Kurumuna söz vereceğim için sadece sorularınızı alacağım, söz hakkınız ayrı.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sadece soru.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Bu 230 küsur gazimiz yani sehven emekli edildiği söylenen gazilerimiz -ve şu anda yine hukuki olarak dört aylık maaşını geri alamayacak ama- bundan sonra, getirdiğiniz bu kanuni düzenleme geçerse -getirdiğiniz 28 de dâhil, her 2 ek düzenleme- emekliliklerine

devam edebilecekler mi yoksa yeniden çalışmaları mı isteniyor? Orasında bir belirsizlik var, benim bildiğim kadarıyla yeniden çalışmaları isteniyor bu düzenlemeye baktığımda. Beş yıldır emekli maaşı alıyor, “Şimdi, sen git kendine iş bul, yeniden çalış.” mı denilecek? Onu da soru olarak...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Evet, Sosyal Güvenlik Kurumundan bu soruların cevaplarını sizden alalım.

Buyurun.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Komisyonu saygıyla selamlıyorum efendim.

Öncelikle “gazilik” nedir, sosyal güvenlik yönüyle “vazife malulü” nedir? Bir iki cümleyle konuya girmek istiyorum efendim. Vazife ve harp malullerine görevinin neden ve etkisiyle oluşan maluliyetlerinde bir aylık bağlıyoruz. Bu aylığın ana unsuru, ana temeli otuz yıl hizmet üzerinden aylık bağlanması. Göreve başladığı ay vazife malulü olsa dahi otuz yıl hizmeti varmış gibi aylık bağlanıyor, yirmi yıllık süresi varmışsa da otuz yıllık aylık bağlanmış gibi bir süresi söz konusu oluyor. Buradaki ayırt edici husus şu: Maluliyetin derecesi ve maluliyete neden olan olayın hangi kanun kapsamında değerlendirildiğine göre farklılık arz ediyor. Öncelikle bir aylık, bir yıllık hizmeti olana yüzde 80 üzerinden, otuz yıl üzerinden aylık bağlıyoruz. Maluliyet derecesine göre de bu rakamı, yüzde 15 ile yüzde 60 arasında değişen 6 ayrı maluliyet derecesi var, buna göre artırıyoruz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Kaç lira bunlar efendim, kaç lira?

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Rütbelerine göre değişiyor efendim, unvanlarına göre değişiyor.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bir örnek verin ortalama da, rakamsal bir bilgimiz olsun.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Tabii ki memnuniyetle.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Böyle terimlerden ziyade somut, herkesin aklında tutabileceği...

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Yirmi yıl hizmete sahip polis memuru birinci derece olursa 6.737 lira. Aynı polis memuru altıncı dereceden malul olursa 4.203 lira.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Gaziler?

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Erbaş ve er için söyleyeyim, en düşük olan yani altıncı derece ama ilkökul mezunu...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Erbaş ve erler önemli.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hepsi önemli Sayın Tatlıoğlu. Yani hiçbirini birbirinden önemli, önemsiz değil.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Yok öyle demiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tabii, yanlış anlaşılmasın diye düzelttim.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Anladım, gazilerle ilgili kısım...

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Erbaş ve erlerle ilgili ifade ediyorum efendim: Altıncı derece, ilkökul mezunu en düşük 3.797 lira, birinci derece en yüksek 5.410 lira. Burada bir hususu ayrıca ifade edeyim: Altıncı derece eğer kendi hayatını idame edemeyecek kadar bakıma muhtaç ise 2 asgari ücret üzerinden -o da 4.208 lira yapıyor- artı ilave bakım ücreti ödeniyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Birinci derece?

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Birinci derecede.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yıllık değil mi?

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Aylık efendim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Aylık.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Yani 5.410 artı 4.208 birinci derece bakıma muhtaç gazi için ödediğimiz aylık. Bu aylıkları herhangi bir şekilde...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Malul olursa malullük derecesi.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Evet.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – 5.410 lira maaş ödüyoruz, ayrıca 2 tane asgari ücret bakım...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gaziler için.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Anladım, tamam.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Her ay düzenli ödüyoruz. Diğer rütbelerden örnek vermiyorum efendim, gazilerin aylıklarındaki farklılık belli başlı olarak bu şekilde.

Önceki sürelerin sıfırlanması ya da silinmesi hususu, sosyal güvenlik sisteminde sadece gaziler için olan bir uygulama değil. Sosyal güvenliğin temel kanunlarından 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun'un 5'inci maddesinde de geçmişte çalışılan ve emekli aylığı bağlanılan sürelerin sonradan geçen hizmetlerle birleştirilmeyeceği açıkça ifade edilir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda aynı süre ve nedene dayalı olarak mükerrer değerlendirme, mükerrer hizmet saymanın söz konusu olmadığı ifade edilir. Yine, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nda vazife malullüğü aylığı bağlanan erbaş ve erlere sonraki çalışmalarından dolayı askerlik borçlanması yapamayacağı açıkça ifade edilir. Dolayısıyla önceki sürelerin dikkate alınmaması, silinmesi, sıfırlanması sadece bugün gündemimizde olan gazilerimizle ilgili değil, sosyal güvenliğin genel unsurudur, genel uygulamasıdır, genel ilkesidir efendim; bunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Sayın Vekilim, yirmi dokuz yıl çalışmış bir...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bunu bir açıklayabilir miyiz gazilik ve malullük açısından? Yani gazi malul oluyor, sonra çalışma hayatına başladığında daha önceden bir çalışması varsa o sayılmıyor, sıfırdan mı başlatılıyor?

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Efendim, aslında tabloda sunmuştuk onu.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Evet, gördüm ben onu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerlendirme var ya.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Yani bunu açalım, vaktimiz var yani buna biz vakit harcamayacaksak hiçbir şeye vakit harcamayalım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerlendirilmesi var ya.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şöyle iki taraflı olmasın. Sayın Çelebi, bir dakika...

Bitirdiniz mi?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Şöyle, yani biz buna vakit ayıralım, anlaşılın diye yoksa tabii ki bunu okusak...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, karmaşık biraz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Yani anlaşalım, biz tabii ki malullerimize, gazilerimize vakit ayırmayacaksak hiçbir yerin başka bir anlamı yok. Bunu tamamen anlayalım, ona göre de hep beraber doğru karara katkı koyalım yani.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çelebi, bir şey mi diyorsunuz, bir sorunuz mu var?

Buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle: Sayın vekilimizin ben söylediğini anladığım için, özellikle burada 5435 sayılı Yasa'ya göre, 2000, 2000 öncesi, 2000 sonrası üç temel kavram var. Aslında İsmail ağabeyin söylediği şey o, siz onu açıklarsanız zannediyorum tamamıyla anlaşılır.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Devam edeyim mi efendim?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – 2013 yılında şehit yakınları ve gazilerle ilgili çok önemli düzenlemeler 6495 sayılı Yasa'yla getirildi. Burada gazilikten sonraki çalışma hayatlarında aylıklarının kesilmemesi ve ikinci aylık bağlama imkânı getirildi, 2330 sayılı Yasa'nın 4'üncü maddesinde vücut buldu bu.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Gazilikten sonra mı, gazilik, malullük aylığı bağlandıktan sonra mı? Gazilik başka bir şey, malullük aylığının bağlanması başka bir şey.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Efendim, şöyle: Sosyal güvenlikte bu “vazife malullüğü” diye ifade ediliyor, aslında gazilik olarak ifade edilmiyor ama yerleşik...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Vazife malullüğü.”

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Evet.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Çok da terminoloji üzerinde durmayalım yani.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Şimdi şöyle diyelim: Alt tarafta üçüncü okta sigortalı bir çalışması var kişinin, sigortalı çalışmasından sonra askere gidiyor -burada bir erbaş ve erden bahsediyoruz- askerlik görevi esnasında askerliğin neden ve etkisiyle vazife malulü oluyor, burada gazilik aylığı bağlıyoruz, birinci ayda.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ne zaman sonra, ne kadar zaman sonra bağlıyorsunuz?

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Hemen, hemen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani o zaman niye ayırdınız o kadar?

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Şöyle: Askerlik süresi içerisinde olduğunu kabul ediyoruz, hemen başında olmadığını kabul ediyoruz. Başında da olabilir...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Kalaycı'nın söylediği bir tarif var ya, “Gazi yani o olay tarihi sayılmalı.” diye.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Evet, onu da teknik olarak anlatabiliriz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hemen bağlanmadığı söyleniyor ama malullerimizden.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Şöyle: Tabii o dönemde kesin işlemler rapor getirilmesi gerekiyor yani malul olduğunun tıbben ortaya konulması gerekiyor. Bir olay başınıza geldiğinde malul olamayabilirsiniz, malullük bulunduğu görevi yapamama hâli. O hemen raporlanamaz, raporlanamaz ise aylık bağlanması da hemen mümkün olmayabilir. Olay tarihi ile aylığın bağlandığı tarih arasında kesin işlemler raporun bitmesi, tedavinin sona ermesi gerekir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ne kadar sürüyor tahminen bu?

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Yaralanmaya göre değişir efendim yani vücutta meydana gelen hasara göre değişir tedavi.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Başkanım, bir soru sormam lazım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Soruların hepsini alacağım ama orayı bozuyoruz, hadi siz de sorun.

Buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Şimdi, “rapor” dediniz, raporu hastanenin hatası nedeniyle veya başka sebeplerle yirmi sekiz yıl sonra alanlar var. Dolayısıyla siz, yirmi sekiz yıl sonra alınan rapora göre yirmi sekiz yılı siliyorsunuz. O yirmi sekiz yılın da primini o cebinden ödemiş ve mezarda emekli olacak, buna nasıl çözüm getiriyorsunuz?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, siz sözlerinizi tamamlayın.

Arkadaşlar, yeni soru sormayın ama bitirdikten sonra yeni sorularınız varsa alacağım.

Evet, siz buyurun.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Gazilik aylığı bağlandıktan sonra efendim, 2013 yılında yapılan düzenlemeyle çalışma imkânı getirildi. İkinci çalışma hayatında Sosyal Güvenlik Kurumu olarak 236 kişiye en baştan hizmet verilerek yani sigorta başlangıcından hizmet verilerek aylık bağlanma gibi bir durum olduğunu ortaya çıkarttık ve mecburen aylıklarını kesmemiz gerektiğinden Aralık 2019 tarihinde 236 kişinin aylığını kestik fakat geriye dönük ciddi anlamda kendilerine borç çıkartmamız gereken bir rakam söz konusuydu, yine aralık ayında 7194 sayılı Yasa’yla bu rakam, bu yersiz ödemeler terkin edildi. Bugün getirdiğimiz düzenlemede de bu kapsamdaki yaklaşık 9.770 gazimize, daha kolay şartlarda -genel usullerin dışında- ikinci aylığı kazanma imkânını getiriyoruz. 5000 gün ve yirmi yıl sigortalılık sivil toplum örgütlerinin de önerisiydi, bu öneri doğrultusunda bu hazırlığı yaptık.

Burada bir hususu özellikle ifade etmek istiyorum. Emekli aylığı bağlandığı tarihten aylığı kestiğimiz tarihe kadar olan süreçte herhangi bir prim ödemelerine gerek kalmaksızın o dönemi hizmet olarak alma ve böylelikle daha kısa sürede aylığa kavuşma imkânını elde etmelerine bu 28’inci madde imkân tanıyor.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bir daha tekrar eder misiniz?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, bunu ben de tekrar...

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Emekli aylığı bağladığımız tarihten yani ikinci çalışmanın sona erdiği tarihten aylığı kestiğimiz tarihe kadar olan süreci sanki çalışmış gibi hizmet alacak, bunun karşılığında gazilerimiz herhangi bir prim yükümlülüğü altında...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Ne kadar sürüyor bu?

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN - Kişiden kişiye değişiyor efendim o.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Mesela dışarıdaKİ 2 bacağı olmayan gazi işe geri dönecek şu an, sizin bu dediğinize göre. On beş yıl çalışmış, iki yıl emekli olmuş, “İki yıl emekliliği sayarım.” diyorsunuz, lütf gibi, on yedi yıl oluyor “Üç sene çalış.” diyorsunuz; dışarıda bekliyor, 2 bacağı yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çelebi...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Şimdi, Sayın Başkan, bir şey söyleyebilir miyim?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Zaten engelli Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Anladım, anladım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir şey sorabilir miyim?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben de sormak istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şimdi, bakın, biz açıklamaları bir dinleyelim, bitirelim, tekrar sorularınız varsa...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, ben bir şey...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Hakikaten, Sayın Başkanın da yönetmesine ve hepimizin anlamasına destek verelim. Kendisine teşekkür ederiz.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkür ederiz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yani ben bir münazara ortamı yarattığımı düşünüyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben bu arada bir şey sormak istiyorum Sayın Başkan, izin verir misiniz?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben de soru soracağım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ama...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır, açıklık getirmek için bir şey soracağım Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, peki; sizin mikrofon açık kalmış zaten, açıklık getirin, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Onun için ben de söz almış oldum.

Sayın Müdürüm, bu koyu lacivert ok A1 süresi değil, sadece askerliğe kadar olan süre A1, değil mi?

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Onaylanmış olan...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bakın, sigortalı çalışma süresi A1, askerliğe kadar olan süre.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN - Evet.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Şimdi, burada yanıltıcı bir şey var grafikte. Sonra bir vazife, harp malulü aylık alındığı, bağlandığı bir tarih var, askerlik ile arasındaki bir boş zaman süreci var. Ne kadar bilmiyoruz, bir yıl, üç yıl, beş yıl...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Değişiyor ama o.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Çok değişken, tamam.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Sekiz ay...

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Olmaz ki öyle, olmaz...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben bir şey söylemek istiyorum izin verirsiniz, araya girilmezse memnun olurum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Soruyu alalım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Açıklamayla soru soruyorum işte. Sayın Başkanım, izin verirsiniz.

Sonra, açık maviyle bir ok var, ikinci aylık için alınması gereken süre A2. Şimdi, ikinci aylık için alınan süre “A1+A2” deniyor yani o arada askerlik ve harp malullüğü ya da vazife malullüğü -özür dilerim- arasındaki periyod ne kadardır belirsiz. Bu, demek ki ikinci aylık için alınan süreye dâhil değil, değil mi? Dâhil değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “A1+A2”yi boşuna yapmış oluyor...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “A1+A2” diyor ama A1 koyu lacivert süresi değil, askerliğe kadarki süre.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Efendim...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Şimdi, bir dakika.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN – Özür dilerim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Siz bir soruyu alın, soruyu alın siz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Saymıyor, onu saymıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır, tamam, soruyu aldık, cevap verilecek.

Sayın Emecan, sorunuz nedir?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Şimdi, hakikaten karışık bir konu yani anlamaya çalışıyorum ben de, o yüzden...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hepimiz, hep birlikte anlamaya çalışıyoruz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Evet, hep birlikte.

Yani şimdi, benim mantığının almadığı şey; askerlik süresine kadar bir kişi çalışmış, sigortalı çalışmış ve o sürenin sayılmaması yani...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Onun herhâlde genel bir hüküm olduğu söylendi, sadece onlar için değil, genel sigorta sistemi içerisinde genel bir hüküm.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ İSMAİL ERTÜZÜN - Genel hüküm.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Şimdi, genel sigorta sistemi içerisinde ama gazilik de özel bir durum. Yani baktığımız zaman, özel bir durum için...

İSMALİ TATLIOĞLU (Bursa) - Anayasa’da zaten var...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Sayın Tatlıoğlu...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 2013’te düzenlenmiş, öyle dâhil edilmiş.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Ök, biz neleri değiştirdik burada ya yani neler değişti. 2013'te tamam, düzenlenmiştir, yanlış düzenlenmiş o zaman. Yani mantığını ben o günkü...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - O zaman şöyle yapalım arkadaşlar, bir dakika: Siz de sorunuzu sorun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sorumu soruyorum: O günkü düzenlemede bunun mantığı nedir yani askerlik öncesi sigorta çalışma süresinin sıfırlanmasının gerekçesi nedir? Ya bunu bir anlayalım, bunu anlayamadan ilerleyemeyeceğiz gibi.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, teşekkür ederim.

Şimdi, arkadaşlar, bir yanda konuşmak için bekleyen arkadaşlarımız var, onlara söz veremiyorum; hani bu soru-cevap bitse onlara söz vereceğim, onlar bekliyorlar. Şöyle bir şey yapalım: Sorular çoğalacak, siz lütfen not alın, hepsine tekrar sizden cevap isteyeceğiz.

Sayın Kuşoğlu, sizin söz talebiniz var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, bir şey ilave edeceğim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Söz vereceğim, çok bekledi Sayın Kuşoğlu, sabırla bekliyor, buradan bakıyorum, sürekli herkes araya giriyor o dinliyor, ben ona bir söz vereyim ondan sonra müzakereye devam edelim.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, konu şöyle; ben de eski bir sosyal güvenlikçi olarak anladığımı anlatayım, anlamadığım tarafları da var, ben de soru sormak istiyorum: Şimdi, normalde işe girdiğimiz zaman -hepimiz için geçerli bu- Sosyal Güvenlik mevzuatına tabiyiz. Bizim mevzuatımıza göre de işe girdikten sonra belli bir tarihten itibaren 8 sigorta kolu geçerli oluyor. Yani yaşlılık aylığı, Allah nasip eder sakatlık şu bu olmadan emekli olursanız, emekliliğe hak kazanırsanız emekli aylığı alıyorsunuz, bir emeklilik sigortası; ondan sonra, ölürsek –Allah korusun- ölüm aylığı bağlanıyor yakınlarımıza; malullük var, burada geçen malullük konusu da var, iş kazası, meslek hastalığı, hastalık -hastalandığımız zaman için- işsizlik de var yani bu 8 sigorta geçerli. Bizim mevzuatımızda çalışanlar için malullük de düzenlenmiş fakat gaziler için ayrı bir mevzuat söz konusu. Burada geçen düzenlemeyi, biz, bu 2330 sayılı Kanun için yapıyoruz. Burada özel olarak yani işe girenler dışında ilave olarak barışta güven ve asayiş korumak, kaçakçılığı men, takip ve tahkikle görevli olanların bu görevlerinden dolayı -görevleri sona ermiş olsa bile- yaptıkları hizmet nedeniyle derhâl veya bu yüzden maruz kaldıkları yaralanma vesaire durumlar için ayrıca var. Yani bu düzenlemeyi biz SGK mevzuatı dışında, gazilerimiz için ayrıca yapıyoruz. Gaziler için ayrı bir maaş var ama SGK aylığına bağlı bir düzenleme var aynı zamanda yani SGK'deki çalışma sürelerini dikkate alarak yapılıyor bu. Hâlbuki ona da çok uygun değil, Sosyal Güvenlik mevzuatına da çok uygun değil; prim ödemesine bağlı değil, prim ödemesine bağlı olarak yapılmıyor bu işlem; rütbesine göre –biraz önce Genel Müdürümüz söyledi- Emekli Sandığına, Silahlı Kuvvetler mevzuatına vesaire tabi olup olmamasına göre yapılıyor bu, sadece prim ödeme süresine bağlı olarak yapılmıyor. Dolayısıyla da iş karışıyor, sıkıntı oluyor. Şöyle olabilseydi: Bu 2330 sayılı Kanun'la yani bu üzerinde çalıştığımız kanunla sadece gazilerle ilgili bir düzenleme yapsak, kurallarını ayrıca belirlesek sorun yok ama bir taraftan da SGK mevzuatına göre bunu yapmaya çalıştığımız için sıkıntı çıkıyor. SGK mevzuatına göre -biraz önce Kamil Hoca'nın sorduğu- mesela askere gitti, askerde malul oldu bir çatışmadan dolayı, malul hâle geldi kişi, o maluliyetin tespit edildiği tarihten itibaren maaş bağlanıyor yani malul olduğu tarihte değil, çatışmanın olduğu tarihte değil, onu Mustafa Bey de

söyledi gitmeden önce; çatışmanın olduğu, malul olduğu tarih esas alınmıyor, tespit edildiği tarih esas alınmıyor mevzuata göre; o da sıkıntı çıkarıyor. Bazen bu, bir ay olabilir, bazen bir sene olabilir. Demin çok ekstrem bir örnek verdi Mehmet Ali Bey, yirmi sekiz sene de olmuş herhâlde, anormal bir şey tabii. Bu süre içerisinde maaş bağlanamıyor, aylık bağlanamıyor. Bu tür anormallikler var. Aslında bu 2330'un ayrı düzenlenmesi lazım, kurallarının belki farklı olması lazım; yoksa her hâlükârda karışacak yani biz bunu düzenlerken öbür taraftan başka bir tarafta da sıkıntı çıkarabileceğiz.

Şimdi, SGK mevzuatıyla bağlı olarak, gazinin, geçmişteki hizmetlerini dikkate alarak çalışması hâlinde, o hizmetlerin dikkate alınıp ikinci bir emeklilik aylığı bağlanmasını görüyoruz. Bu, çok olumlu bir durum; böyle olması lazım ama dernekten arkadaşların da belirttiği gibi, bazı haksızlıklar da var, örneğin şeref aylığı. Bu çatışmalara girmiş, savaşımlara katılmış kişilerin şeref aylığı da almaları söz konusu. Bu aylığı eğer hiçbir sosyal güvencesi yoksa tam alıyor, varsa yarım alıyor. Hâlbuki bu şeref aylığı, ayrı bir şey, primle bağlantılı değil bu da. Bunu da herkesin tam alması gerekir, primle de bağlantılı değil bu aylık çünkü; adı üzerinde, devlet tarafından verilen şeref aylığı. Ayrıca maluliyet tarihi değil, olayın olduğu tarihin esas alınması da lazım, bunu da düzeltmemiz lazım birlikte. Benim anladığım bu.

Cevdet Bey, bilmiyorum, söylediklerim doğru mudur, bu şekilde midir sorun da?

Başkanım, teşekkür ederim size de o zaman.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ben teşekkür ederim.

Sayın Aydemir, sorunuz mu var?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi Başkanım, tabloda ya bir eksiklik var ya da biz anlayamadık bu tabloyu. Şimdi, ikinci aylık için “A1+A2” diyor. Mesela bence bu “A1+A2” 236 kişiyi kapsıyor herhâlde, yanlışlıkla bağladığınız maaşlar. İşte kafayı karıştıran bu, bence bu tabloyu düzeltirseniz netleşecek her şey. Yani ikinci aylığı almak için A1’i hiç dikkate almıyorsunuz zaten, A1 bitti, A1 orada kaldı; A1’den sonraki geçen süre bir gün de olsa, iki gün de olsa A2’yi dikkate alıyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama doğru yapmışlar yani şu andaki mevzuata göre böyle zaten.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şu andaki mevzuata göre böyle ama bizim düzeltmek istediğimiz yani 236 kişiyle de hem SGK’yi zimmekten kurtaracağız bu şekilde bildiğim kadarıyla değil mi yani yanlış maaş bağladınız herhâlde, terkin ediyorsunuz, terkin edildi. Mesela şu var: Ben sigortalıyım, sigortalı çalışıyorum, günlerimi hesapladım, emekliliğime hak kazandığımı düşünüyorum, SGK’yle de konuştum, Kurumla da “Tamam, hak kazanmışsın.” dediler, dilekçemi verdim ben. Siz ben dilekçeyi verdikten sonra hemen emekli maaşı bağlanmıyor bana, siz bunu inceliyorsunuz tekrar Kurum olarak. İncelediniz, iş yoğunluğunuz çok fazla, beş ay geçti, bana emekli maaşı bağladınız; bana bağladığınız maaş beş ay öncesine dönüyor, dilekçeyi verdiğim tarih itibarıyla bu oluyor, e şimdi malullerde niye bunu yapmıyorsunuz? Dilekçeyi verdi, tamam, hastane raporu gelsin, o gelsin bu gelsin; zaten hak ediyorsa malullüğü dilekçeyi verdiği tarihten itibaren maaşını alsın bu, hak etmiyorsa zaten almayacak maaşını yani burada ben bir eksiklik görüyorum, maluller aleyhine bir durum tespit ediyorum; bunu düzeltmek lazım bence. Bu, bir yıl da olabilir, iki yıl da olabilir; geriye dönük bu paraları tahsil etmesi lazım bu gazilerimizin, malullerimizin, benim fikrim öyle.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Uğur Beyin sorduğu soru önemli, bunun cevabını hazırlayalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir de bu “A1+A2”yi...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, ben bir şey...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bizim sorularımızın cevabı...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hepsini, hepsini.

CAVİT ARI (Antalya) – Bizi dikkate almıyorsun Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Olur mu öyle şey, tüm soruların cevabını istiyoruz ama buradaki eksiklik yani başvuru süreciyle olan şey zaten sizler tarafından da dile getirildiği için önemine işaret ettim.

Evet, Sayın Çelebi, sizin söz talebiniz vardı, buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Olayı sadeleştirmeye çalışacağım şimdi. Bir kişi, bir vatandaşımız gazi olduğunda malul maaşı bağlanıyor, bununla ilgili bir sıkıntı yok, sorun bundan sonra. Şimdi, 2013 yılına kadar -2013 yılında çıkan yasa, ondan da birazdan bahsedeceğim- o zamana kadar gazilerimiz, her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaş olduğundan, engelli kontenjanından yani o yasaya tabi olarak on beş yıl, 3600 günden emekli olabiliyordu, 2013'te bu değiştirildi, dendi ki: “Sizi biz engelli kontenjanından, engelli statüsünden tekrar emekli yapmayacağız, siz 60 yaşına kadar çalışın.” E şimdi bu olabilir mi? Şimdi, gazi yaralandı... Bu 236 kişi de aslında engelli statüsünden emekli olanlar. 2013 yılından sonra... Ha, kanuna aykırı olarak “sehven” dediği doğru ama onlara geçmiş çalışma süreleriyle ilgili bir avantaj sağlanmadı ki. Zaten on beş senesini doldurmuştu ama kanuna aykırı olarak devam ettirildi süreç, 236 kişi emekli ettirildi; bu kadar basit, engelli statüsünden yani orada bir imtiyaz sağlanmadı bu gazilerimize.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayılmayacak günleri saydıkları için emekli oldular.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Yok, sayılmadı da birçoğunun aslında, zaten on beş yılını doldurmuştu onlar.

Şimdi, gelelim “Mecliste oy birliğiyle” dediniz. Bu, Komisyonda bile görüşülmemiş bir madde biliyor musunuz? Komisyonda görüşülüyor, geliyor Meclise ve Mecliste de aslında bir yanılmaca var, başka bir kelime kullanmak istemiyorum “Vazife malulü aylığı yüzde 25 artırılacak.” deniyor. Diğer boyutuyla ilgili yani “Siz 60 yaşınıza kadar çalışın.” boyutuyla ilgili hiçbir söz talebi yok, kimse bilmiyor. Sordum Sayın Vekilimiz Akif Hamzaçebi'ye “Ben onu bilmiyordum, yüzde 25 artırım bizim aklımıza yattı.” diyor. İyi niyetli olarak bakılmış ama arka taraftan “Sen engelli değilsin, sana bir kere biz vazife malulü maaşı bağladık, sen 60 yaşına kadar çalış.” deniyor. Yani bunu kim getirdiyse Meclise, yazıklar olsun. İşte, gazim burada, yüzde 80 engelli, nasıl çalışacak 60 yaşına kadar? Dışarıda, 2 bacağı olmayan gazim var, nasıl çalışacak? Hiç mantıklı değil. Dolayısıyla burada şunu dedik biz aslında gazimize: “Senin tek bacağın yok, evet, diğer bacağımı da kaybedersen işte o zaman engelli, emekli olabilirsin.” Ama mevcut kayıp hâlinde, “Ben sana malul maaşı bağladım, seni bir daha engelli olarak on beş yıl, üç bin altı yüz günde emekli etmem.” dedik işin özeti bu.

Şimdi, buraya geldiğimizde Cavit Vekilin dediği gibi bozduğunuz şeyi tekrar yapmaya çalışıyoruz. Yani zaten on beş yıldır, onu altmışa çıkardık, şimdi tekrar yirmi yıla düşürmeye çalışıyoruz. Birinci sorun, ağır engelli olanların gözlenmemesi yani bunların direkt mağdur edilmesi. İşte, 6 derece var. 1053 sayılı Nizamname'ye göre 6 derece var. 1'inci derece en sıkıntılı olan yüzde 80 üzeri, 6'ncı derece yüzde 40'ın üzerinde ama ona göre yine daha az mağdur şeklinde. Biz, buraya dedik ki: “1 ve 2'nci

derece için on beş yıl, üç bin altı yüz gün; 3 ve 4 için on yedi yıl, dört bin iki yüz gün; 5 ve 6'ncı derece için yirmi yıl, beş bin gün.” Aslında hepsi on beş yıl, üç bin altı yüz gün olmalı bana göre. Hepsi engelli statüsünden emekli olmalı. Dediniz ya biraz önce, şimdi oraya da geleceğim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Yarın öbür gün yine aynı şey çıkacak.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Şimdi, iş kazası... Bakın, iş kazasıyla ilgili bir örnek vereyim. İşe giden bir insanın bir amacı vardır. İşe giden bir insanın kutsal amacı, evine ekmek götürmektir, doğru mu? 1 bacağına kaybettiğinde ona iş kazasıyla ilgili maaş bağlıyor muyuz? Bağlıyoruz. Ve engelli statüsünden de emekli ediyoruz, biliyor musunuz? On beş yıl, üç bin altı yüz gün, bacağına kaybettiğinde. Peki, gazime de maaş bağlıyoruz, bacağına kaybetti, mayına bastı, vatan için, kutsal bir amaç için. Ama ona diyoruz ki: “Sen on beş yılda emekli olamazsın.” Ee, şimdi, iş kazasında olana veriyorsun, maaşını da veriyorsun, engelini de veriyorsun on beş yıl.

SALİH CORA (Trabzon) – Ona da istihdam hakkı veriyorsun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Tamam, tamam fazlasını bile vermek lazım Vekilim, bunun şeyi mi olur? Daha fazlasını vermek lazım, bu gazi. Vatan için... Yani bir karşılaştırma yapalım, ona da maaşını bağlıyorsun, onu da engelli statüsünden emekli et. Niye zorluyorsun, “60’a kadar çalış.” diyorsun? Niye “yirmi sene” diyorsun? Bu işler yanlış işler.

Şimdi, aylık bağlandığı tarihten önceki hizmetlerin hesaba katılmaması. Bakın, şimdi, şu tabloyu açıklayacağım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - O kadar zorlama yok, genelde 60.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Bu yasa olmasa 60. Bu yasa olmasa 60.

CAVİT ARI (Antalya) – Teklif olmasa...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Bu yasa gelmeseydi 60. Onu da zorla getirdik yani üç aydır uğraşıyoruz. Şimdi, aylık bağlandığı tarihten önceki hizmetlerin hesaba alınmaması...

Süleyman Vekilimin de sözünü alabilir miyim Başkanım uygunsaydı? O verecekti.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) - Tabii, tabii, beş dakika verdim Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Kesmedim ki sözünüzü.

Şimdi, sözünüzü bitirin, ben onun sözünü vereyim tabii de.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Süre sınırlaması yoksa sıkıntı yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yani şu anda bir kısıt getirmiyorum, olay güzel gidiyor, müzakere yapıyoruz.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Bitireceğim Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Şimdi, aylık bağlandığı tarihten önceki hizmetlerin hesaba katılmaması önemli bir sorun, evet. Şimdi, gazilerin gazi olduktan yani maaş bağlandıktan önceki bütün primleri siliniyor. Bunun ne zaman olduğu önemli değil. Yaralanma tarihi de olabilir, yirmi sene sonra da olabilir. Böyle örnekler var, vereceğim örnekleri, az da değil, çok, yani maaş bağlandıktan öncekini komple siliyor sistem. “Genel olarak böyle” deniyor ama gaziler için Anayasa’da pozitif ayrımcılık var, uygulayalım onlara, Anayasa’ya girmiş bu.

Şimdi, burada asıl soru şu: 5510 sayılı Kanun'un 38'inci maddesi, biz bunu kaldırırsak birçok sorunu çözmüş oluyor. Hangi cümlesi? Şöyle diyor: “Malullük, yaşlılık ve ölüm aylığı bağlanmasında vazife malulü aylığı bağlandığı tarihten önceki süreler dikkate alınmaz.” İşte, bu cümle. Bu cümle, sakat, bunu çıkarttığımız an, oradan öncekini sayarsak zaten birçok sorunları çözülmüş olacak ama yine 60 yaşı zaten kabul etmiyoruz, ona ek olarak.

Şimdi, özetlemek istiyorum mağduriyetleri. Şöyle ayağa kalkacağım. Şu, yaralanma tarihi olsun -simgelerle gösterdim- şu da gaziliğini aldığı tarih yani maaş bağlandı diyelim sisteme göre. İkisi aynı olduğunda bir mağduriyet var, aynı tarihte olsa bile, işte o A1 dediğimiz, öncesi sayılmıyor. Bunlar daha çok erler için geçerli, yani er geliyor, daha önce çalışmış, gazi oluyor. Subaylarda, astsubaylarda yok. Gazi olmuş, önceden de iki-üç sene çalışmış, bu dikkate alınmıyor şu an sistemde.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Mikrofondan uzaklaştığımız zaman kayda girmiyor, isterseniz...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Göstermem de lazım, şöyle yapayım.

Şimdi, bu konu anlaşıldı sanırım yani A1 burada gösterildiği gibi sayılmıyor şu an. İki, üç yıl burada kaydediyor gazimiz, niye kaybedsin? Birinci sorun bu.

İkinci sorun: Yaralanma burada, gaziliği çok sonra almış, ekstra bir örnek, olabilir, yirmi sekiz yıl, on yıl, on beş yıl, onları da okuyacağım size. Raporu doktor yanlış yapmış, raporu yanlış vermişler, on beş yirmi sene sonra almış, onu da cebinden ödemiş primini, “Onu sileriz biz.” diyoruz. Ya, böyle bir mantık var mı? Zaten gelmiş 50-55 yaşına, “70-80’de emekli olurum, mezarıma beklerim.” diyor; mezarda emeklilik. Bu da çok ciddi bir sorun, bunu düzeltmemiz gerekiyor.

Şimdi, diğer konu, yani 5510/38’inci maddeyi çıkarttığımızda, “Sayılmaz.” ibaresini, “Aylık bağlandığı tarihten önceki süreler dikkate alınmaz.” ibaresini çıkarttığımızda çözüyoruz, bu ikisi gidiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sayın Vekilim, anlayayım diye söylüyorum: Mesela baktığınızda “vazife hak malulü” diyor ya orada, doktor yanlış rapor vermiş, mahkemeler de düzelti olayı.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Evet, öyle oluyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - O tarihten sonra o hak kazanır ki, emeklilikte günler sayılır.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Sayılmıyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Geçmiş sayılmıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Hayır, ama malulden sonra çalışıyor zaten.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Yok, sorarsanız, sayılmıyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Geç aldığı için...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Yani burada...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Malul olduktan sonra çalışıyor ama arkadaş, biz malul...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Ama sıfırlanıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Malullükten öncekileri yok sayıyor ya.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Bu sıfırlanıyor yirmi sekiz yıl, üzerine yirmi yıl daha çalışacak.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Günleri kazanır o zaten mahkemede.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Yok, olmuyor işte, sorarsanız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çelebi, tamamlayın artık sözlerinizi.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yüzde 90 ben davayı kazanırdım.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Olmuyor işte, yasa var çünkü yasaya aykırı davranamıyorlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Yasa öyle diyor: “Malullükten sonraki günleri ben sayarım.”

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - En azından 5510/38’i kaldırırsak bu iki sorunu da çözüyoruz, bu iki tanesini de çözüyoruz. Ama mevcut 4’üncü maddede şunu eklersek, aylık bağladığı tarih değil de gazilik alınmasına yol açan yaralanma tarihini veya terhis tarihini esas alırsak bu yirmi sekiz yılı çözebiliyoruz sadece. İkisini de çözmek istiyorsak 5510/38’in sonunu kaldırmamız gerekir.

Şimdi, mağdur gazilerden gelen mesajlar var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çelebi, son bir dakikanız.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Şöyle diyor: “Ne diyeceğimi şaşırdım. Yirmi sekiz senem silinecek. 1986 yılında askerdim, 2016’da gaziliğimi aldım, 53 yaşındayım, işe alsalar bile 73 yaşında emekli olurum, vicdanınıza sığar mı? Yüzde 55 özlürlüyüm.” diyor Gazi Kenan Arslan. İsimleri de var. Yine, bunun gibi on dokuz yıl var, on bir yıl var, yarıyor, on bir yıl yarıyor.

Üçüncü sorun da maaşların kesilmiş olması. Bu maaşların iade edilmesi gerekiyor.

Bir mesaj gazimizden, diyor ki: “Üç aydır maaş alamıyoruz. Şu an İskenderun’da ikamet ediyorum. Ama Sivas’ta yapılmakta olan hayvan pazarında şantiyede eksi 17 derecede çalışıyorum bu nedenle. Kafamda kurşun, sırtımda bomba parçaları duruyor, soğukta çalışamıyorum ama mecbur kaldım.” Mustafa Gün, gazimiz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Maaş alamadığı için... Dolayısıyla bu üç sorunu çözmemiz gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Tatlıoğlu, buyurun lütfen.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Ben, öncelikle yönetiminiz için çok teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Estağfurullah, ben teşekkür ederim.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Gerçekten bir açıklık kazanması konusunda çok ciddi gayret gösterdiniz. Bir de tabii, üzerinde çözüm üretmemiz gereken bir konu bu, yani üzerinde tartışma üretmemiz değil de çözüm üretmemiz gereken bir konu.

Anladığım kadarıyla -Sayın Paylan da bana katılır mı bilmiyorum ama- iki ayak var: Birincisi, malullük tarihi konusunda. Burada esasında Sayın Kalaycı’nın da, Sayın Aydemir’in de, Sayın Arı’nın da üzerinde durduğu aynı şeyler. Rapor ne zaman olursa olsun, diyelim ki olay tarihinden altı ay sonra, altı yıl sonra, rapor onaylandığında ama malullük olay tarihinden itibaren geçerli sayılsın, hakkaniyet budur.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Olay tarihi, evet.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Olay tarihinden itibaren, evet, yani diyelim ki olay tarihinden sekiz ay sonra raporla tespit edildi, tamam, maluldür ama olay tarihinden itibaren geçerli sayılırsa, ki bu tahmin ediyorum, böyle bir değişiklik uygun bulursanız Nilgün Hanım, bu oy birliğiyle geçecek bir şey, öyle tahmin ediyorum yani.

İkincisi de, emeklilik süreleriyle ilgili yani malulün daha sonra çalışmasıyla ilgili, gerçekten burada bizim farklı oranlarda yani işte yüzde 80’le yüzde 10’dan aynı yılı beklememiz doğru değil. Diyeceksiniz ki: “Zaten biz bunlara bir malullük maaşı veriyoruz, burada da bir eşitlik bekleyelim.” Bu, haklı gibi gözükse de, değerli arkadaşlar, toplumumuzun, hepimizin ortak konusu bu. Dolayısıyla bunlara verme konusunda cimri davranmayalım, cömert davranalım.

SALİH CORA (Trabzon) - Etki analizi...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Çok önemli değil ya, bunun etki analizi olsa ne olacak Salih Bey, gözünüzü seveyim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Espri olarak...

SALİH CORA (Trabzon) – Yani bir çalışma...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Anladım, yapalım. Müsaade ederseniz ben size bir yüksek lisans çalışması yaptırıp vereyim, göndereyim. Ama bu konu da bence oy birliğiyle geçebilecek bir konu. O nedenle bu iki konu etrafında konu toplanıyor. Ben gerekli hassasiyeti bütün arkadaşlarımızın da göstereceğine inanıyorum.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, arkadaşlar, bir hususu şimdi sizinle paylaşmak istiyorum: Tabii, epey uzunca bir süreden beri bu maddeyi arkadaşlar tartışıyor, tartıştınız, ben de bir kısmını içeride dinleyebildim açıkçası. Şöyle bir şey yapalım: Şimdi, hem CHP Grup Sözcüsü hem HDP Grup Sözcüsüyle de paylaştım, eğer sizler de uygun görürseniz biz bu maddeyi bu şekilde geçirelim. Çünkü dile getirilen bazı hususlar var, özellikle Sayın Çelebi ve diğer bazı arkadaşlar, Sayın Tatlıoğlu ve arkadaşları tarafından dile getirilen, bizim tüm arkadaşlar tarafından dile getirilen hususlar var. Bunları bir bütün olarak...

SALİH CORA (Trabzon) - Kademeli bir uygulama olabilir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bir müsaade ederseniz, bir müsaade ederseniz Sayın Cora.

Bunu grup sözcüsü arkadaşlar ve -burada yine konuyla ilgili olan zannedersem- Sayın Çelebi’yi, yine bu konu üzerinde yoğun olarak çalışmış, kendisini de davet edelim. Biz bunu konuşalım hem kendi oluşturduğumuz görüşü de Grup Başkan Vekillerimizle de paylaşalım, inşallah Genel Kurulda yani herkesi tatmin edebilecek bir sürece ulaştıralım diye düşünüyorum. Açıkçası Sayın Paylan ve Sayın Kuşoğlu’yla da paylaştım, onlar da makul olacaklarını ifade ettiler.

İsterseniz Sayın Kuşoğlu, size bir söz vereyim.

Buyurun.

Tatlıoğlu, size söz vereceğim efendim.

Tabii, Sayın Tatlıoğlu konuşuyordu yani onun için size söyleme imkânım olmadı hem de MHP Grubuna da olmadı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Teşekkür ederim.

Herkesin, tüm grupların konu üzerinde bir hassasiyeti var. Gördüğümüz kadarıyla iki “defect” var, düzeltilen kısım dışında. Süreyle ilgili olan yani maluliyetin meydana geldiği tarihin esas alınması konusu var.

Bir de, evet, geriye dönük işlem yapılması konusu var, bir de, şeref aylığı bağlanmasıyla ilgili haksızlık var, onun düzeltilmesi konusu var. Bunlar giderildikten sonra hep birlikte oy birliğiyle bu konuda karar verebiliriz, dediğiniz gibi yapalım diye düşünürüm ben.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Tatlıoğlu...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, şimdi, birkaç kere bu tür teklife “evet” dedik bu teklifi geçirme gücü yetiyor AK PARTİ ve MHP’nin ama bunlar Genel Kurulda olmadı. Ben mesela ilk teklifte hatırlıyorum bu dövizli askerlikle ilgili, sonra Genel Kurulda sizin de inisiyatifiniz olmuyor tabii olarak. O nedenle eğer mümkünse bu maddeyi sona bırakalım. Herhâlde o zamana kadar bir düzenleme olur, bu Komisyonda görüşerek indirelim aşağı diye teklifim olur. Yani bunu yarına bırakalım, en son maddeye bırakalım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şimdi...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Özur dilerim. Nasıl olmuşsa, nasıl bir hâle gelmişse de onu kabul edelim yani hep beraber kabul edelim. Özellikle de bu konunun oy birliğiyle çıkması çok şık olur yani.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şimdi, şöyle Sayın Tatlıoğlu, biraz önce Sayın Kalaycı da açıkladı konuşmasında. Hem 2 Grup Başkan Vekili, bildiğim kadarıyla, AK PARTİ ve MHP Grup Başkan Vekilleri bir araya gelmişler ve “Bunu çalışalım ve Genel Kurulda birlikte bununla ilgili varsa bir aksaklık, bunları giderme yönünde bazı tedbirler alalım.” şeklinde bir ifade kullanılmış. Dolayısıyla burada da böyle bir konuşma, görüşme olduğuna göre biz de elimizden gelen çabayı hep birlikte gösterelim ve bu sorunu çözelim diye düşünüyorum açıkçası.

Sayın Paylan, sizin herhâlde bir söz talebiniz var.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkanım, yalnızca bir not düşmek istiyorum yani Sayın Dernek Başkanımızın söylediği ifadeyi çok değerli buldum, not düşmek istiyorum yalnızca. Burada sonuç olarak savaş mağdurlarının sorunları çözmek için bulunuyoruz ve bunları çözmek için ne gerekirse yapalım ama kendisi aynen şunu söyledi: “Savaşlar olmasın, derneklerimiz kapansın.” dedi. Ben bu çağrını, bu ulvi çağrını çok kıymetli bulduğumu söylemek istiyorum.

Şimdi, bununla ilgili önergeler var, bu maddeyle ilgili önergeler. Önergeleri çekecek misiniz, yoksa oylayalım mı efendim?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Hocamın, Tatlıoğlu’nun dediği gibi en sonda mı görüşülecek, yoksa ondan önce bir çalışma yapılacak da buraya mı gelecek?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Genel Kurul diye konuşmuşlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Genel Kurul dedik ama dediği gibi, buraya ait olursa bu, biz de mutlu oluruz. Burası düzeltse daha iyi olur.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Çok daha iyi olur yani.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Baki Bey, buyurun.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Başkanım, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim bu konuya bakışımız zaten belli, hassasiyetlerimiz belli ama gördüğüm kadarıyla tüm partilerin de hassasiyetleri belli. Durum böyleyken şimdi önergeleri işleme alıp sanki Milliyetçi Hareket Partisi veya Adalet ve Kalkınma Partisi hayır diyor gibi bir pozisyona düşmekten ziyade burada konuşulsun, Sayın Tatlıoğlu’nun söylediği gibi bu madde sona alsın, ona göre hep birlikte karar verelim. Çünkü Sayın Aydemir de biraz önce çok bariz bir örnek verdi, normal bir vatandaş emekli olabiliyorken eğer biz gazilerimizi emekli edemiyorsak bu da bize yakışmaz. Hep birlikte buna karar verelim. Sayın Çelebi’nin 3 tane teklif noktası var, kendisi de zaten kurumun içerisinde geliyor; çok zor değil, burada 3 noktada hep beraber karar alınırsa hep beraber geçirmiş oluruz diye düşünüyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şöyle yapalım o zaman arkadaşlar: O zaman ilgili arkadaşlardan oluşan bir çalışma yarın süratle yapılsın ve bu arada da eğer biz yarın akşama kadar yetiştirebilirsek yetiştirelim, yetiştiremezsek Genel Kurulda...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yarın akşama yetiştiremeyiz, torba yetiştirmez.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bilmiyorum yani eğer olursa, gruplar da anlaşır... Onu bir şey yapalım.

Evet, bu maddeyi o zaman oylamıyorum arkadaşlar.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Önergeleri de görüşmüyorsunuz, öyle mi?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Önergeleri de görüşmüyoruz, evet.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, teknik bir bilgi vermek istiyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; tabii ki gazilerimiz, şehitlerimiz hepimiz için çok değerli, başımızın üstünde yeri var; burada tabii ki gazileri savunma konusunda herkesin parti gözetmeksizin çok hassasiyeti var. Yalnız, burada tabii ki adaletin yerine gelmesi açısından bazı soruları soruyoruz biz. Burada şu konu çok önemli: Gazi olduğu tarih ile gazi ilan edildiği tarih arasında fark olması sadece hekimlere bağlı olan bir şey değil. Yani burada esas alınması gereken, olayın olduğu tarihtir, gazi olduğu tarihtir. “Neden?” dersiniz, diyelim ki bir gazimiz yaralandı, bunun tedavi süreci var, illaki doktor hatalı rapor vermiyor ki ve mesela, tedavi süresi iki yıl oluyor, üç yıl oluyor, dört yıl oluyor, uzuyor ve ondan sonra, iyileştiği kadar iyileştikten sonra kesin, kati rapor ver deniyor doktora. O zaman kesin, kati raporu veriyor doktor; doktordan kaynaklı olan bir şey değil. Dolayısıyla da burada raporun verildiği tarih değil de olayın olduğu tarihin esas alınması gerektiğini ben önemsiyorum, onu mutlaka yapmamız gerektiğini düşünüyorum.

Diğer taraftan, tabii ki burada belki Nilgün Hanım’ın bu kanun teklifini getirişindeki temel amacı... Yani olaya iki yönlü bakıyoruz biz: Daha önce çalışmış olanlar var, tabii ki bir de hiç çalışmamış olanlar var. Burada hiç çalışmamış olanların da hakkını koruma ve emeklilik süresini kısaltma adına bir şey yaparken tabii ki Gaziler Derneği Başkanımızın da dediği gibi, daha önce prim yatırmış olanların da birtakım hak kaybı oluyor mu diye bakıyoruz.

İnşallah iyisi olur diyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Türk Standardları Enstitüsüyle ilgili tek bir madde var, 2’nci madde. Dolayısıyla müteakiben İçişleri Bakanlığıyla ilgili maddelerin görüşülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 18/11/1960 tarihli ve 132 sayılı Türk Standardları Enstitüsü ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 10/A maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Enstitü, belirli süreli, geçici nitelikte ve özel bilgi ve uzmanlık gerektiren işlerde yurt içinde ve yurt dışında iş akdiyle Enstitü dışından inceleme elemanı çalıştırabilir. Bunların günlük inceleme ücreti, asgarî ücretin aylık brüt tutarının % 25’ini aşmamak üzere Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında istihdam edilenler haricindeki Enstitü personeline uygulanacak disiplin cezaları ile ceza gerektiren fiil ve haller hususunda 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci maddesi uygulanır. Ancak bu maddede yer alan “aylıktan kesme” cezası brüt ücretten 1/30-1/8 arasında kesinti yapılması; “Devlet memurluğundan

çıkarma” cezası Enstitüye bir daha atanmamak üzere “işten çıkarma” cezası şeklinde uygulanır. Enstitü personelinin disiplin ile ilgili işlemlerini yürütmek üzere merkezde birer disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulu kurulur. Bu personelin disiplin işlemlerine ilişkin diğer hususlarda bu Kanunda yer alan hükümler dışında, Enstitünün teşkilat yapısı ve personelinin statüsü göz önüne alınarak, 657 sayılı Kanunun Dördüncü Kısımının “Disiplin” başlıklı Yedinci Bölümünde yer alan hükümler uygulanır.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Ök, buyurun.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu kanun maddesiyle birlikte TSE’de süreli ve geçici nitelikte özel bilgi ve uzmanlık gerektiren işlerde yurt içinden ve yurt dışından, çalıştırmak üzere personel istihdamını sağlıyoruz. Onlara ödenecek olan brüt tutarı da belirliyoruz. Bugünkü şartlarda, asgari ücret şartına göre günlük olarak ücreti en fazla 735 TL’ye tekabül ediyor çok özellikli olduğunda.

Peki, bu kanun teklifini neden getirdik, onu ben tekrar açıklamak istiyorum. Bu 54 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle Enstitüsü bünyesinde bulunan 375 sayılı KHK’nin ek 26’ncı maddesi kapsamında istihdam edilecek sözleşmeli personel için sözleşmesi personel pozisyonlarının Strateji ve Bütçe Başkanlığının teklifiyle her bir kamu kurum ve kuruluşu için 10’u geçmemek üzere ve en fazla iki yıl istihdam edilmek üzere ihdas edilir diye bir hüküm var. Bu, bütün kamu kurum ve kuruluşları için, sadece TSE’ye özel bir şey değil Sayın Bülent Bey, bütün kamu kurum ve kuruluşlarına özel bir düzenleme. Tabii, böyle olunca bundan TSE de etkilenmiş oluyor. TSE’nin bu Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkmadan önce böyle bir sınırlaması yoktu istihdam edeceği kişilerle ilgili olarak, elemanlarla ilgili olarak fakat bu Cumhurbaşkanlığı kararnamesinden doğal olarak da genel bir kapsam, geneli ifade ettiği için TSE de etkilendi. Onun sonucunda böyle bir düzenlemeye gidiyoruz. TSE’yi bu sınırlamadan kurtarma yönünde bir çalışma olacak.

Tabii, TSE’nin mevcutta yaptığı birçok ulusal ve uluslararası çalışmalar var, bunlara da örnek vermek istiyorum. Mesela, TANAP projesi var. TANAP projesi kapsamında boru imalat gözetimi işinde yabancı rakiplerle girilen yarışta ihale kazanılmış olup iki buçuk yıl süren bir projede yaklaşık 10 milyon Amerikan doları elde edilmiş ve bu para ülkemize kazandırılmış bulunmakta. Mesela, benim de önemseydiğim, 2020 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Enstitümüz arasında bir protokol imzalanıyor, deniyor ki: Artık, ölçü aletlerinin periyodik muayeneleri ile EPDK tarafından akaryakıt istasyonlarına ilişkin verilen denetim işi TSE’ye devrediliyor. Tam da aslında bu projenin başlama aşamasında birden bu Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle bu işte istihdam edilecek personeli TSE istihdam edemez hâle geliyor. Mesela, hâlihazırda böyle ölçü aletlerinin periyodik muayeneleri için yaklaşık 130 denetim elemanına ihtiyaç var. Bu gibi sorunları aşmak adına böyle bir düzenleme getiriyoruz.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Sayın Vekilim, hangi kararnameyle?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 54 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle.

Daha sonra, yine bu maddenin sonuna da getirmiş olduğumuz bir düzenlemeyle Enstitü dışından istihdam edilen personelin disiplin cezalarıyla ilgili de bir düzenleme getiriyoruz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Çok spesifik.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama 20-30 kişi değil yani şu an için 130 kişiyi bunun için... Düşünsenize, Enstitü olarak süreli ihalelere giriyor. Bugün 130 kişi; yarın -baktık- başka bir denetim işine girdi diyelim, onda da daha fazla istihdam etmesi gerekebilir. Mesela, yurt dışında bir işe girdi, ihaleye girdi; mevcut bünyesinden bir uzmanı gönderene kadar, bununla biz yurt dışında 1 uzmanı istihdam

edip oradaki kontrolleri yapma imkânı da sağlayabiliyoruz. Aslında biz Enstitümüze piyasadaki yurt içinde ve yurt dışındaki alanda rekabetçiliğini artırıyoruz ve daha hızlı hareket edebilmesinin de önünü açıyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayı sınırı yok yani.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayı sınırı yok ama istihdam ettiğimiz personel süreyle sınırlı olabiliyor. O yüzden, mesela, bazı işlerde de illa otuz gün çalıştırılacak diye bir şey yoktur. Bir konu vardır, uzmanlık alanı için üç gün gelmesi, danışmanlık almak yeterli olabiliyordur, bunu da sağlamış oluyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nilgün Vekilim, bir sorum var. Sonuç olarak, sanıyorum, özel ihtisas meseleleriyle ilgili talepler var.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Mesela, asansörler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mesela ama niye şimdi bu yasa gündeme geldi, ben sizden somut örnekler rica ediyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Örnek verdim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mesela, nükleer santral yapmayı planlıyorsunuz, yapıyoruz -biz karşıyız, o ayrı ama- girmedığımız bir konu ve orada özel bir ihtisas meselesi ve bununla ilgili bir talep var mı yani onunla ilgili mi bu, gündeme geldi? İşte, memlekette yüz yıldır asansör yapılıyor ama nükleer santrale yeni giriliyor. Asansör konusunda ihtiyaç varsa bugüne kadar ihtiyaç zaten olurdu yani asansör meselesi olduğunu zannetmiyorum. Yani bu nükleer santral konusunda özel uzmanlar mı istihdam etmeniz gerekiyor, onlara daha çok mu maaş vermeniz gerekiyor da... Şimdi, atıyorum, o uzmanlar belki 3 bin liraya, 5 bin liraya, 10 bin liraya çalışmazlar da 50 bin liraya çalışmaları gerekiyordur, daha büyük paralar verilmesi gerekiyordur, yeni bir konudur yani bunu somutlarsanız. Asansör meselesi bence somut örnek değil; asansör yüz elli yıldır bu memlekette var yani Osmanlı zamanında da vardı asansör, şimdi de var.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Akaryakıt somut örnek...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama onlar da vardı.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır, akaryakıtla ilgili olan yeni bir anlaşma.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nükleer santral üzerinden örnek verirsiniz belki daha iyi anlaşılır, kayda da geçer yani ben onunla ilgili olduğunu düşünüyorum ama Akkuyu'yla ilgili olduğunu düşünüyorum bunun daha çok.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Aslında birçok örnek var; Devlet Demiryolları, BOTAŞ, Akkuyu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani diğerleri hep vardı, akaryakıt da bu ülkede hep vardı, asansörler de vardı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yeni bir anlaşma diyor ama siz dikkat etmiyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, anlıyorum da gündeme gelmesinin altındaki konuyu aramaya çalışıyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Akaryakıtla ilgili olan anlaşma, 2020 yılında olan bir anlaşma ama mevcutlar da var. Mesela, Akkuyu...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Ök, siz not alın, hepsine birden cevap verirsiniz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama tek tek verirsem bence iyi olacak.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Tek tek sıkıntılı olur ama böyle, daha bir sürü insan var.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tamam.

Akkuyu’yla ilgili örnek vermek istiyorum Sayın Paylan’a. Mesela, Akkuyu Nükleer Santral Projesi ve inşaat saha denetimi için imalat denetimi ve imalatçı onayları alanlarında Nükleer Düzenleme Kurumuna 2018 yılından bu yana teknik destek hizmeti veriliyor. Bu hizmetlerden bugüne kadar elde edilen gelir de yaklaşık 19 milyon. Bu Akkuyu Nükleer Santralinde çalıştırılmak üzere hâlihazırda 9 kişiye de ihtiyaç var yani bu 130’un haricinde orada 9 kişiye ihtiyaç var. Bunun haricinde, mesela, BOTAŞ ile Enstitünün arasında yapılan protokoller çerçevesinde Kuzey Marmara Doğal Gaz Depolama Tesisi Projesi’nde proje yönetimi hizmetine başlanmış olup projenin üç yıl sürmesi öngörülmektedir. Bunda da üç yıl sürmesi öngörülebilecek bir proje ama iki yıllık bir istihdam sınırı var. İşte, bütün bunların önünü açmak için... Genel olarak birçok proje var; Eti Madenle ilgili var, Devlet Demiryolları, tren garları, İstanbul Havaalanı gibi, kargo binalarının alüminyum ve çelik yapıların gözetimi hizmetleri var, bunları çeşitlendirebiliriz yani sadece Akkuyu mevzuu değil. Zaten bu 54 numaralı Kararname çıkmasaydı TSE’nin bununla ilgili bir sınırlaması yoktu yani bugüne kadar uzmanlık gerektiren alanlarda hem yurt dışından hem yurt içinden istediği kişiyi istihdam edebiliyordu. İşte, o kararname genele yayılınca genelden etkilenmiş oluyor. Yani Akkuyu’ya özel bir şey değil. Mesela, Akkuyu’da 130 kişiyi... Hani, o projenin protokolleri 54 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nden bir hafta önce olsaydı öyle bir şeyi konuşmazdık. Bu, bundan sonrası için de öyle sınırlamamak adına.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Paylan, tamamladık mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, öncelikle bu 54 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle ilgili Anayasa’nın (104/17) ve 128’nci maddelerine aykırılık nedeniyle iptaliyle ilgili Anayasa Mahkemesine yapılmış bir başvuru var. Şimdi böyle bir şey varken TSE’yle ilgili böyle bir kanun teklifi...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – İptal olursa aslında TSE’nin işine geliyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Tamam, TSE’nin işine geliyor ama burada aykırı bir uygulama, o zaman, şu anda, mahkeme sürecinde olan bir...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – TSE’nin işine geliyor, iptal olursa sınır kalkmış oluyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Tamam yani şu an mahkeme sürecinde bu kararname. Bu konuyu, bunun detaylarını muhtemelen Sayın Kaboğlu gündeme getirecektir.

Ben bir şeyi öğrenmek istiyorum: Şimdi, burada “Enstitüde geçici nitelikte ve özel bilgi ve uzmanlık gerektiren işlerde, yurt içinde ve yurt dışında iş akdiyle TSE dışından inceleme elemanı çalıştırılması” deniyor ve onların ücretleriyle ilgili, asgari ücretin aylık brüt tutarının yüzde 25’ini aşmamak üzere... Yani toplam asgari ücretin yüzde 25’i günlük ücret olarak mı...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Günlük maksimum 735 TL.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – O zaman bu görevlendirilen arkadaşlar için aylığa vurulduğunda çok ciddi oranda, yüksek bir maaşa denk geliyor. Bir de statüleri...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama pozisyonlarına göre değişir, bu, maksimum. Yani bir uzman vardır, profesördür, o konunun yetkilisidir ama mesela bir kontrolöre o kadar, o maksimum seviyeden maaş verilmez.

Bir de şunu ilave etmek istiyorum: TSE tamamen kendi içinde olan, aynı özel sektör gibi bir kuruluş yani bünyesindeki çalışanların maaşını da kendi edindiği kazanımlardan karşılıyor, hazineden ya da dışarıdan herhangi bir gelir kaynağı yok. Dolayısıyla bu süreçte TSE’nin hayatını devam ettirmesi için bunu optimum seviyede göz önünde bulundurlar diye düşünüyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Peki, bu çalıştırılacak arkadaşların, personelin statüsü tam olarak ne olacak TSE’de? Yani sözleşmeli şekilde mi çalıştırılacaklar?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sözleşmeli evet, İş Kanunu’na göre.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu, belirtildiği gibi, Anayasa Mahkemesinin önünde olan bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesi. Acaba bunu yazarken onu dikkate aldınız mı? Bir beyanda bulundunuz “Anayasa Mahkemesi iptal ederse bunun sonuçları olumlu olacak.” diye.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – “Olumlu olacak.” demedim. “TSE’nin lehine olacak.” diye düşünüyorum. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi iptal edildiğinde bu -sadece TSE için konuşuyorum- mevcut durumda TSE’nin lehine olacak.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tamam işte, ben de onu söylüyorum, onu anladım ben de.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Çünkü Sayın Emecan orada biraz farklı bir şey söyledi.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bir saniye, bitireyim.

Evet, ben de doğru anladım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Ök, hep müdahale ederseniz süreyi uzatıyorsunuz yani bekleyelim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şimdi, tabii, burada sorun şu: Bir yasa Cumhurbaşkanlığı kararnamesini hareket eşiği olarak yapılamaz çünkü normlar hiyerarşisinde yasa üsttedir. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, daha çok, önceki tüzük düzeyinde. Bu açıdan bu düzenleme esasen Cumhurbaşkanlığı kararnamesini kaldırmak için yapılması gereken düzenlemeydi. Yani bunu yazarken Cumhurbaşkanlığı kararnamesini kaldırabiliriz, kaldırmalıyız; ancak o şekilde bir düzenleme yapabiliriz. Dolayısıyla onu eşik olarak alamaz ama şu ortaya çıkıyor: Bu, olumlu bir vesile oluşturdu bu madde çünkü Meclise önerge verdik “Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini izleme komisyonu kuralım.” diye. Zira, bu tür düzenlemeler, gerçekten, bizim yakınageldiğimiz torba yasa uygulamasının ötesine geçen bir karmaşıklıkta ortaya çıkaracak çünkü bir yandan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, öbür yandan yasa... Oysa bunlar yarışamazlar, alanları belli.

Bu nedenle, bu maddenin yazımında 54 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin ilgili maddesinin yerine bunun geçmesi amacıyla yazılması Anayasa’ya uygun bir yazım tarzı olurdu.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Özdemir.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, Değerli Hocamız Sayın Kaboğlu da belirtti, buradaki bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve şimdi kanunla da bir düzenlemeye gidiyoruz ama Sayın Ök, TSE’de gerçekten çok muallak bir işe alım süreci var. Şimdi, bir keyfilik olacak çünkü nitelik yok, niteliklerle ilgili bir belirleme yok. Bir iş akdinden bahsediliyor. Bu iş akdi nasıl olacak? Kimler olacak? Neye göre alınacak? Şimdi, siz bugün de bir protokolden bahsettiniz, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bir protokolüne istinaden bu maddenin gerekliliğini söylediniz yanlış anlamadıysam ama burada gerçekten de ciddi bir...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sadece bir örnek.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sadece bir örnek, evet.

Tabii, baktığımız zaman da üst sınır olarak belirlenen, üst sınırdaki çok yüksek bir maaşa tekabül ediyor ama burada, gerçekten, nitelik anlamında ne kadar... Kimler, hangi özelliklere sahip olarak istihdam edilecekler bu tamamen muallak. Bu konuda belki daha belirleyici bir unsur eklenebilir. Nasıl bir cevap vereceksiniz?

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Böke...

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Teşekkür ederim.

Esasında Sayın Özdemir’in sorularına benziyor benimki de. Yani madem geçmişte var olan bir şeyi yeniden var etmek için... Yani zaten çok garabet bir durum. Bu kararnamelere teslim edilince ülke böyle oluyor. Ayrıca 54’üncü kararname de Cumhurbaşkanlığı torba kararnamesiymiş, şimdi gördüm bazı Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini.

Ezcümle, onu Sayın Kaboğlu çok güzel söyledi ama soru şu bence: Geçmiş dönemdeki kalıcı personele oranlarsak eğer bu tarz personel ihtiyacının oranı neydi, onu merak ediyorum. Dolayısıyla kaç kişilik bir kapasite için bunu konuşuyoruz?

İkincisi: Bu ihtiyacı kalıcı personelle gidermeyip dışarıya bırakmanın faydası ne? Yani bir kararı var çünkü iş gücü piyasasını esnekleştirmenin bir aracına dönüşebiliyor bu iş. Yani “Ben yaptıracağım iş kadar ücret veririm; iki saat çalıştırırım, hiçbir güvence vermem.” diyen bir anlayışı yerleştirmek için bir araca dönüşme riski taşıyor bu tip işler.

Dolayısıyla şuna ihtiyaç duyuyoruz gibi, Sibel Hocamın söylediği de buydu: Yani bu tarz bir güvencesiz çalışma olmayacağının garantisini ne sağlayacak? Koşulları ve kuralları nedir? Bu projelerin biraz daha detayına ihtiyaç da belki buradan doğuyor.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim.

Sayın Ök...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Öncelikle Sayın Özdemir’in sorusuna cevap vereyim, destek de alınız TSE’den.

Öncelikle, TSE uluslararası akredite bir kuruluş yani birçok yarışa da giriyor. Yani rekabet ettiği uluslararası, firmalar da var. Yerelde de... Dolayısıyla istihdam edeceği kişilerin niteliklerini ve özelliklerini ona göre seçecek; birincisi bu.

İkincisi: İstihdam ettiği kişileri İş Kanunu’na göre istihdam ediyor. Onun niteliklerine göre... Burada maksimum üst “level” olarak 735 diye brüt rakamı belirlendi. Tekrar ediyorum: Bu rakam zaman içerisinde ihtiyaca göre... İşte, ne bileyim, bir kontrolörünki farklı olabilir ama bir Akkuyu Nükleer Enerji Santrali’nde çalıştırılacak bir mühendislik danışmanlığı için çok daha farklı bir rakam belirlenebilir. TSE bunu kendisi belirleyecektir.

TSE'nin mevcutta tam zamanlı ve kısmi zamanlı bu şekilde çalışan 619 personeli bulunmakta. Tabii ki zaman içerisinde, TSE bu süreli kontrol işlerine girdiği için, hangi konuda kontrolörlük yapacağı ya da standardizasyon verecekleri projeden projeye değişkenlik gösterdiği için bunu TSE'nin tamamen bünyesine almak çok da fizibil değil. Yani çok da fizibil olmadığı için proje bazlı, süreli olarak istihdam ediliyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Garantisi yok zaten, proje bitince gidecek adamlar.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tabii, süreli.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Başkan.

Şimdi, yurt içinden ve yurt dışından istihdam edilecek söz konusu personel açısından 22.500 TL aylık brüt ücret ödenebilmesine olanak sağlayıcı bir düzenleme görüyoruz. Benim burada sormak istediğim: Söz konusu personelin günlük ücretinin belirlenmesinde yönetim kuruluna yetki verilmesi Anayasa'nın 128'inci maddesine aykırı değil midir? Kamu görevlilerinin ücret ve diğer özlük haklarının kanunla belirlenmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Yine, söz konusu düzenleme, Anayasa'nın 10'uncu maddesinde tanımlanan "Kanun önünde eşitlik" ilkesini zedeleyici midir?

Teklifin 2'nci paragrafıyla İş Kanunu kapsamı haricindeki diğer TSE personelinin tabi olduğu disiplin hükümleri belirlenmektedir. Kurum personeline uygulanacak disiplin hükümlerinin kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesine ilişkin, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 561'inci maddesinin 6 no.lu fıkrasıyla Anayasa'nın 128'inci maddesine olan aykırılığı gidermeye yönelik bir düzenleme yapılmaktadır ancak niteliği gereği devlet memurları için Devlet Memurları Kanunu'nun disiplin hükümlerinin sözleşmeli olarak çalıştırılan personele kıyasen uygulanacağını belirtmek ve İş Kanunu'na tabi çalışacak personeli bu disiplin hükümlerinden muaf tutmak söz konusu aykırılığı gidermemektedir.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun Sayın Bakırlıoğlu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben merak ettim, bu 54 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne bir baktım. Bu karar 7 maddeden oluşuyor yürürlük ve yürütme maddeleriyle beraber. 1'inci maddesi 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde değişiklik yapıyor. 2'nci maddesi 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde değişiklik yapıyor. 3'üncü maddesi 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde değişiklik yapıyor. 4'üncü maddesi 6 sayılı, 5'inci 25 sayılı... Yani toplamda 5 maddeyle 5 tane Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde değişiklik yapıyor. Esasında, biraz evvel belirtildiği gibi, bu âdeta bir torba Cumhurbaşkanlığı kararnamesine dönmüş. Bu 54 numaralı Kararname bile, şu anda içinde bulunduğumuz sistemin –işte, adına ne diyorsunuz- Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin veyahut da tek kişilik hükümet sisteminin esasında ne kadar tıkanırdığını yani sistemin kendi yaptığı hataları düzeltmek için ne kadar çaba sarf ettiğini göstermesi açısından önemliydi. Tutanaklara geçmesi için bunu söyledim.

Bir de TSE'nin bu 54 no.lu Kararname'den dolayı bir ihtiyacı doğmuş. Peki, diğer kurumların da bu 54 no.lu Kararname'den dolayı yarın öbür gün bir kanun yapmak için karşımıza çıkıp çıkmayacağı belli mi?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır, hayır.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani bir tek TSE’de var, başka hiçbir kurumda olmayacak bu öyle mi? Tamam.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Sındır, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Aslında benim takıldığım şey şu: “Enstitü, belirli süreli, geçici nitelikte ve özel bilgi ve uzmanlık gerektiren işlerde, yurt içinde ve yurt dışında iş akdiyle Enstitü dışından inceleme elemanı çalıştırabilir.” Hangi vasıflarda?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Proje bazında yani.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hangi vasıflarda? Tamam “belirli süreli, geçici nitelikte” diyorsunuz. Belirli süreli ama ne kadar? Belirsiz. Geçici nitelikte ama ne kadar geçici? Belirsiz. “Özel bilgi ve uzmanlık gerektiren işlerde” diyorsunuz. Yani “Özel bilgi ve uzmanlık taşıyan kişileri çalıştırır.” demiyorsunuz. “Özel bilgi ve uzmanlık gerektiren işlerde inceleme elemanı çalıştırabilir.” O inceleme elemanının vasfını ben net olarak göremiyorum. Yani bu sorularımın yanıt bulmasını diliyorum.

Bir de tabii 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kendi içinde bir bütünlük arz ediyor yani haklar, yükümlülükler ve cezalar o bütünlük içerisinde yer alıyor. TSE’de siz 657’yi uyguluyorsunuz ama işten çıkarma, devlet memurluğundan çıkarma cezası konusunda ona “Enstitüye bir daha atanmamak üzere işten çıkarma” diye farklı bir nitelik, statü kazandırıyorsunuz ama diğer yandan “657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun disiplin başlıklı bölümündeki hükümler uygulanır.” diyorsunuz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Gizligider, soruların cevaplarını verelim sonra maddeyi oylayacağız.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EBUBEKİR GİZLİGİDER – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Öncelikle Anayasa Mahkemesinin 20 Aralık 2018 tarihli bir iptal kararıdır düzenlemenin ikinci bölümüne konu olan hususun dayanağı. Burada yönetmelikle TSE personeline ceza verilmesinin mümkün olmayacağı... Toplamda da asıl dayanak olarak Anayasa 38’inci maddemiz yani suç ve cezaların kanuniliği ilkesi lüzumunca bu konuda yasal bir dayanağa ihtiyaç olduğu yönündeki iptal kararıdır. Yani şu anda yaklaşık bir yıldır devam edegelen süreçte TSE personelinin gerektiği hâlde ceza almasıyla ilgili bir boşluk, bunun doldurulmasıyla ilgili bir düzenleme. Çalışma rejimine ilişkin sayın milletvekilim çok ayrıntılı bir açıklama yaptı ama izniniz olursa Genel Sekreterimiz birkaç hususta örnekleyerek izah ederse sanırım milletvekillerimiz ayrıntılı bir şekilde haberdar olmuş olacaklar.

TSE GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Çok değerli milletvekillerimiz, konuşmaya başlamadan önce hem şahışlarınızı hem Komisyonumuzu saygıyla selamlıyorum,.

Sorulardan not aldığım kadarıyla birkaç değerli vekilimiz, özellikle vasıflar ve kriterler konusunda sorular sordu. Somut örneklerle vermek istiyorum. Örneğin, tıbbi cihaz konusunda bir uygunluk değerlendirme işlemi yapıyor isek burada bir doktordan bahsediyoruz. Nükleer alanda bir uygunluk değerlendirme işleminden bahsediyorsak yerine göre bu bir jeoloji mühendisi de olabiliyor, bir makine mühendisi de olabiliyor, bir elektrik mühendisi veya bir nükleer mühendisi de olabiliyor. Bu kriterlerin hepsi, bizim iş yapan birimlerimizden yukarı doğru çıkarak yönetim kurulumuz tarafından belirleniyor. Yani bir tıbbi cihaz konusunda Avrupa Birliği direktifi var CE işaretlemesi konusunda. Bu alanda sizin klinik değerlendirmede bir tıp doktoru çalıştırmanız gerekiyor, tıp doktorunun da tıbbi cihaz konusuna

göre bir yetkinliğinin olması gerekiyor. Yani şöyle özetleyeyim: Bir pratisyen hekimle yapamıyorsunuz bunu. O tıbbi cihazın tipine göre, eğer in vitro veyahut da vücut içine yerleştirilebilir bir tıbbi cihaz ise o alanda yetkin bir doktor çalıştırmanız gerekiyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bu tanımlı mı bir yerde?

TSE GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ – Bunların, örneğin tıbbi cihazlarla ilgili olanların şu andaki mevcudu “MDD” “medical devices directive” dedikimiz, yenisi 24 Mayıs’tan sonra Avrupa Birliğinde tüm ülkelerde uygulanacak olan “medical devices regulations” dedikimiz direktiflerin içinde tipine göre tanımlı. Bunların hem iş tecrübeleri...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bizim mevzuatımızda tanımlı mı, yönetmeliklerimizde tanımlı mı? Sayın Başkanım, eğer karşılıklı olmayacaksa bir şey sorarak aydınlatmasını rica ediyorum izin verirsiniz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bakın, Türk Standardları Enstitüsü benim çok değer verdiğim bir kurum yaptığı ve işlemler açısından. Ben üniversiteden, akademisyenlikten gelmiş bir kardeşinizim, öyle söyleyeyim. Türk Standardları Enstitüsünün daha nitelikli, daha kaliteli iş yapması adına bu sözlerimi sarf ediyorum.

Şimdi nitelik dediğinizde, vasf dediğinizde bunun bir tanımı olur yani bu genellikle birçok kurumda da vardır. İşte, “Alanında en az doktora yapmış olmak, yüksek lisans ya da beş yıl alanında iş tecrübesi olmak” gibi bir kriter, bir tanım olur. Yani bu tümceden ben bunu çıkarmıyorum. “İnceleme elemanı çalıştırılabilir.” diyor. Yani çok muallakta kalan bir ifade gibi geliyor bana açıkçası.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – TSE kendine yarayacak adamı çalıştırır yani faydalanacağı adamı çalıştırır yoldan geçen adamı çalıştırmayacağına göre. TSE kendi kârıyla ayakta duran bir kurum zaten. Yani kazancını katlayacak bir adam alır işe.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani ne olduğunu bilemezsiniz, onu yasaya bağlamak zorundasınız.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yani tanımlanması en doğrusu değil mi, tanımlı olması? Yine onlar yapacak.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tanımlı olacak zaten.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Ök... Sayın Ök...

Sayın Kuşoğlu, var mı sizin sözünüz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Gizligider ile Sayın Genel Sekretere sorayım.

Şimdi, burada bunların günlük inceleme ücreti. “Günlük ücret, aylık asgari ücretin yüzde 25’ini aşmamak suretiyle yönetim kurulu tarafından belirlenir.” diyor. Bu, çok alışılmadık bir şey bizim 657’de. Böyle bir sınırlama getirmek doğru mu? Sıkıntı olur mu? Günlük inceleme ücreti aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde 25’i. Niye böyle bir sınırda getirdik? Doğru mu böyle bir sınır gelmesi?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

TSE GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; eğer Sayın Başkanımız müsaade ederse bir önceki cevap vermeye çalıştığım yerden devam edeyim.

Tabii ki kriterleri tanımlamamız gerekiyor ama benim söylemeye çalıştığım şuydu: Bir tıbbi cihazla bir doktor ihtiyacı olurken aynı tıbbi cihaz direktifinde sizin bir medikal mühendise de ihtiyacımız oluyor. Veyahut da tamamen farklı bir alanda bir yönetim sistemi belgelendirmesinde Avrupa Akreditasyon Birliği -sayın vekilimizin söylediği gibi- TSE, uluslararası akreditasyon kurallarına göre çalışıyor. Örneğin, bir yönetim sistemi belgelendirmesi alanında bir denetçi olabilmenin kriterlerinden bir tanesi beş yıllık iş tecrübesi olmasıdır yüksek risk grubunda. Bizde bütün bunların hepsi uluslararası akreditasyon kurallarında, CE konusunda ise Avrupa Birliği direktiflerinde veya TSE sadece Avrupa Birliği direktiflerinde değil, farklı alanlardaki akreditasyonlara da sahip olduğu için zaten bu akreditasyonlarda yetkinlik en temel şartlardan birisi. Bunları biz zaten bu kriterlerde tanımlıyoruz ve buralardan alarak yapıyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Kuşoğlu’nun sorusuna da cevap alalım.

TSE GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ – Hemen ona da cevap vereyim, Sayın Başkanım çok özür diliyorum lafı uzattığım için.

Sayın vekilimizin bu söylediği günlük ücretin neden günlük olarak belirlendiği... Sayın Vekilimizin de arz ettiği gibi, bizim burada özel bilgi ve ihtisas gerektiren alanlarda günlük çalıştırdığımız uzmanlarımız veyahut da inceleme elamanlarımız da var yani sözleşmeyi yapıyoruz. Bu, projesine göre değişiyor. Bunun en yakın örneğini biz demir yolu sektöründe yerli lokomotifle ilgili çalışmalarımızda kullandık. Biz ayın birkaç günü yapılacak testlerde kullanmak durumu olduğu için bunları da günlük olarak belirlememizde bir mahzur olmadığını düşünüyoruz.

Teşekkür ederim. Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, şimdi 3’üncü ve 26’ncı maddenin birlikte görüşülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu bildirimler sorumlu işleticiler tarafından, yukarıda belirtilen süre içerisinde genel kolluk kuvvetlerine elektronik ortamda da yapılabilir. Bildirimlerin elektronik ortamda yapılması durumunda üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında elektronik ortamda yapılan bildirimler, genel kolluk tarafından köy ve mahalle muhtarları ile paylaşılır.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – 26’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 26- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 27/A maddesinin birinci fıkrasına “birlikte” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya taraflardan birinin ölmüş ya da yabancı olması halinde Türk vatandaşı olan diğer taraf veya vekilinin tek başına” ibaresi eklenmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, ayrı ayrı işleme alın bunları. Gerçekten iki ayrı madde.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şimdi, arkadaşlar benim önüme aynı madde diye koymuşlar, onun için ben...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama birisi boşanma, birisi bildirim şeyi yani.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Nüfus hizmetleriyle ilgili diye aynı gruba koymuşlar.

Sayın Ök'ten bir açıklama alalım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Mevcut durumda iş yeri çalışanlarının kimlik bildirimlerinin muhtara onaylatırılması söz konusu. Muhtara onaylattıktan sonra kolluk kuvvetlerine teslim edilmekteydi. Bu getirmiş olduğumuz düzenlemede bu çalışanların kimlik bildirimlerinin elektronik ortamda da kolluk kuvvetlerine bildirim önünü açıyoruz. Aslında bununla birlikte kırtasiye israfını önlüyoruz; emek, zaman ve hızlilik sağlıyoruz. Ha burada muhtarları devre dışı bırakıyor muyuz? Hayır. “Ya da” kelimesi getirerek şunu diyoruz: Eğer işverenlerden ola ki “Ben yine muhtara gidip onaylatacağım, gidip daha sonra kolluk kuvvetlerine bildirmek istiyorum.” diyen olursa bildirimini yapabilecek ama bu şekilde elektronik bir bildirim önünü açıyoruz. Teknik bir düzenleme bence, işlemleri de hızlandıran. Tabii, bu kanun maddesini görüşürken hemen kendi işletmem geldi aklıma. Hemen aradım “Biz ne yapıyoruz?” diye. Jandarma bölgesindeyiz. Biz de her seferinde düzenli olarak jandarmaya yazılı olarak bildiriyormuşuz. Demek ki artık bunun sistem üzerinden olması gerçekten iş dünyası için hızlilik açısından, muhasebe açısından da önemli. Güzel bir madde olmasını istiyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, diğer düzenlemeye bakalım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Diğer düzenleme de, biliyorsunuz, gurbetçilerimizle ilgili bir düzenleme. Yurt dışında boşanırlar fakat mevcut kanunda şunu diyorduk... Boşanan tarafların her ikisinin de başvurusu sonucunda Türkiye'deki nüfus biriminde boşanmalarda ikisinin birlikte başvurusu neticesinde boşanmaları işleme alınmıyordu, tanımlanabiliyordu fakat biliyorsunuz, tüm boşanmalar böyle güllük gülistanlık olmuyor, taraflar arasında sorunlar da çıkabiliyor. Bir taraf geliyor fakat kocası diyor ki: “Evlendi, yok, ben niye gideyim Türkiye'ye, bildirimde bulunayım ya da vekilimi göndereyim?” Çok olumlu bir düzenleme. Bu getirmiş olduğumuz düzenlemeyle taraflardan bir tanesinin ya da vekilinin Türk makamlarına başvurusu sonucunda boşanmalarını geçerli sayıyoruz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Büyükelçilik falan Türk makamı sayılmıyor mu zaten? Ne gerek var Türk makamına?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Evet, öyle zaten.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, Sayın Bakan Yardımcımızın belki söz talebiniz vardır.

Sayın Ersoy, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY - Efendim, teşekkür ediyorum.

1'inci maddeyi sayın vekilimiz çok güzel açıkladı, oraya bir ilave yapmak istiyorum: Muhtarlarımızı devre dışı bırakmıyoruz, ikinci bir şey daha yapıyoruz: Kolluk kuvvetlerimize gelen bildirimlerin tamamını muhtarlarımızın görmesine açıyoruz; onlar oradan, kendi mahallelerinde meydana gelen bu değişimleri ve bu bildirimleri görebilecekler. Böylece, muhtarlar baypas edilmeden vatandaşlarımızın işlerini...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – 50 bin nüfuslu mahalleler var ya. Artık muhtarın başka fonksiyonları olmalı. Muhtar mahallede artık muhbir değil.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY - Şimdi, efendim, Muhtar “Mahallemde ya da mahallemdeki iş yerlerinde kimler çalışıyor?” diye görmek isterse onlara da bu bilgiyi açık tutuyoruz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Muhtarların fonksiyonu farklı artık.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY - Boşanmayla ilgili meselede de; burada, genellikle Türk soylu olmayan, başka uyruktan vatandaşlarla yapılan evliliklerin sona ermesinden sonra vatandaş bir daha bildirimde bulunmaya gelmiyor; konsoloslüğümüze gelmiyor, büyükelçiliğimize

gelmiyor. Böylece, vatandaşlarımız mağdur olmuyor. Belgenin resmî ve gerçek olduğunun tespit edilmesine ilişkin bütün düzenlemeler saklı kalmak şartıyla, yapılan başvuruyu, vatandaşlarımızın bize yaptığı başvuruyu kabul ediyoruz. Venezuelalı birisini illa bulup getirip Almanya'daki konsolosluğumuza "Biz boşandık arkadaş." diye birlikte bildirimde bulunma zorunluluğundan vatandaşlarımızı kurtarmış oluyoruz bu teklifle.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, önce birinci konuda, bu işçilerin bildirilme meselesiyle ilgili benim de bildiğim, daha önceden de bildiğim, bu işçiler biliyorsunuz...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan, müsaade ederseniz...

Bu arada bürokrat arkadaşlardan özellikle bu gazilerle ilgili olan genel müdürlerimiz kimse burada kalsınlar lütfen. Biraz sonra toplantıyı bitireceğiz, onlarla bir toplantı yapacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mehmet Bey, çıktı.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Yarin sizlerle yapabilirim ama onları bir dinleyeyim öncelikle ben.

Evet, buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu işçilerin kolluk kuvvetlerine bildirilmesi meselesiyle ilgili tabii ki güvenlik açısından da buna bakabiliyorsunuz kim çalışıyor ilçede, kimler var, kimler yok diye. Bu konuda bildirimler sizlere yapılıyor ancak bununla ilgili ben de çok iyi biliyorum ki siz bu bildirimleri SGK'yle de paylaşıyorsunuz ve SGK bu çerçevede kayıt dışı çalışan işçileri yakalayıp işletmelere cezalar kesiyorlar. Yani aslında bunun daha çok o işe yaradığını ben düşünüyorum yani bu amaçla yapılıyor daha çok. Daha doğrusu bu da amaçlardan biri.

SGK, ben açıkça söyleyeyim Sayın Başkan, işletmelerin yüzde 1'ini denetliyor benim bildiğim kadarıyla. Burada SGK temsilcisi var mı bilmiyorum. İşletmelerimizin yalnızca yüzde 1'ini denetliyor ve kayıt dışılık oranı gittikçe yükseliyor. Yani 2015 yılına kadar düşüyordu kayıt dışı oranı ama şu anda tekrar yükseliyor ve çok ciddi kayıt dışılık var. Özellikle de yurt dışından gelen mülteci çalışanlarla ilgili çok büyük kayıt dışılık var, onlarda tamamına yakın bir kayıt dışılık var. Bunlarla ilgili bildirimlerde de vatandaş iki arada bir derede kalıyor Sayın Bakan Yardımcım. Polisten korkuyor işletme sahibi "Şimdi, ben polise yanlış bildirim verirsem başım yanar." diye bakıyor çünkü polisten korkar vatandaşımız ama SGK'den korkmuyor çünkü kayıt dışı işçi çalıştırıyor. Bu kayıt dışılık meselesi çok derin bir mesele. Bunu bence iktidarınızın, Hükümetinizin, yürütmenin hatta Meclisin bu kayıt dışılıkla ilgili gerçekten yapısal bir tedbir alması lazım Sayın Başkan. İşte "yapısal tedbir" dediğimiz meselede polise bildiriyor, polis SGK'ye bildiriyor, SGK gidiyor ceza kesiyor, bildirilmiyor veya çok ciddi boyutta kayıt dışılık olan sektörler var, iller var, ilçeler var. Bunlarla ilgili yapısal bir tedbire ihtiyaç var. Yalnızca bildirdim, bildirmediğim meselesi değil; muhtara verdin, öbürüne verdin meselesi değil. Bu, yapısal olarak çözülmesi gereken bir kayıt dışılık...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Özellikle kayıt dışılığın azaltılmasına yönelik olarak diyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet yani kayıt dışılığın azaltılmasına yönelik diyorum.

Bu, polisiye tedbirlerle de olacak bir şey değil; bu, yapısal bir reform gerektirir. Kayıt içine geçmek için gereken şartların yaratılması gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, SGK’nin bununla ilgili teftişlerinin yüzde 1’ini değil yani her yıl mutlaka işletmelerin en az yüzde 10’unu teftiş edecek boyutta bir teftiş mekanizmasının oluşturulması gerekir. Burada da açıkça söyleyeyim, istediğiniz kadar “ya da” deyin, muhtarlarımıza bildirim olmayacaktır; bu konudaki işlemler elektronik olacaktır.

Ben çocukluğumda ikametgâh belgesi almaya oraya giderdim, nüfus cüzdanı hüviyet belgesi kalktı, onların hepsi kalktı, bütün belgeler kalktı. Muhtarlarımızın o zaman maaşları son derece düşüktü çünkü bu tip belgelerden onlar gelirlerini sağlardı. Şimdi, bu belgeler oralara gitmiyor, bu belge de gitmeyecektir. İstedığınız kadar “ya da” deyin, tek bir kişi bile muhtara gidip de bu beyannameyi vermeyecektir. Muhtarlarımız bu konuda devre dışı kalacaktır. Tabii, bu da hayatın bir gerçeği, sonuç olarak elektronik bildirim varken ama Nilgün Hanım, buradaki mesele yalnızca bildirim meselesi değil. O yüzden “yapısal tedbir” diyoruz. Kayıt dışılığı masaya yatırmamız gerekir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, benim sorum vardı 26’yla ilgili.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sorun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nilgün Hanım, bir şey soracağım, Sayın Bakan Yardımcımız da belki bilir.

Bu ikisinin birlikte başvurusu şartı neden varmış da şimdi kaldırıyoruz? Onun mantığı neymiş de konmuş? Şimdi, bunu kaldırdığımızda ne gibi sakıncaları olabilir? Hani ikisinin birden başvurusu şartı mutlaka bir mantıkla konmuştur. Neydi o mantık, niye şimdi kaldırıyoruz?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Ersoy, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Efendim, bu çalışmaların müzakerelerinde de bulundum. Belgelerin gerçekliğiyle ilgili, sahte belgeyle müracaat edilebilir düşüncesiyle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, nasıl engelleyeceksiniz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Tabii, artık, elektronik ortamda, her alanda sorgulama şansı, internet üzerinden belge alışverişi, her şey mümkün. Geçmişte biri, diğerine karşı sahte belge verebilir düşüncesiyle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne zaman yapılmıştı düzenleme?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET ERSOY – Çok eski bir düzenleme, bunu güncelleme olarak yapıyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 5, 6 ve 7’nci maddelerin -izinsiz silah üretim ve satışına ilişkin düzenlemeler-birlikte görüşülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, yarın saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.04